

Sklep Firmowy **OPTIMUS SA**
82-500 Kwidzyn, ul. Piłsudskiego 9

ALTER Sp. z o.o.
Grudziądz, ul. Dworcowa 3
tel./fax (051) 219-27, 260-75

**Komputery
Multimedia
Sieci komputerowe**

**Kserokopiarki
Fiskalizacje
Serwis**

Biuro Reklamy
„Kurier Kwidziński”
zaprasza
Kwidzyn
ul. Braterstwa Narodów 46
tel. (055) 79-30-59
tel./fax (055) 79-22-64

KURIER
DZIENNIK POMORSKI
TYGODNIK

P.H.U. MULTI-SERVICE s.c.
Kwidzyn
ul. Grudziądzka 1
tel. (055) 79-63-79

Zaprasza do nowo otwartego punktu sprzedaży przy ul. Kopernika 25A (teren byłej jednostki wojskowej)

NOWOŚĆ!
WKŁADY KOMINOWE ZE STALI KWASOODPORNEJ

KWIDZYN, SUSZ, SADLINKI, GARDEJA, PRABUTY, KISIELICE, RYJEWO
ROK VI • NR11/297 • TEL. 79-30-59, TEL./FAX 79-22-64 • 13.03.1997 R • ISSN 1232-0099 • INDEKS 324965 • CENA 1,10 ZŁ

Kultura to kompromis pomiędzy potrzebami i możliwościami finansowymi
"KURIER" ROZMAWIA Z DYREKTOREM KWIDZYŃSKIEGO CENTRUM KULTURY MIECZYŚLAWEM DZIKOWSKIM

Jeżeli zadać sobie trochę trudu i zajrzeć do encyklopedii, to okaże się, że pod hasłem kultura kryje się tyle różnych znaczeń, iż szybko zmierzchnięć się do ich głębszego studiowania. Kultura to całokształt dorobku materialnego i duchowego, którego twórcą jest człowiek. On też stara się ten dorobek zachować,

pomiędzy potrzebami jej odbiorców i możliwościami finansowymi. Na kulturę można spoglądać z wielu różnych stron. Jedną z nich jest strona finansowa. Dyrektor M. Dzikowski jest jednak realistą. Uważa, że nie może spodziewać się więcej, ponieważ wie, że kultura to tylko jeden z wielu działów tego-

dzynskiego Centrum Kultury? Dyrektor KCK Mieczysław Dzikowski: Każde pieniądze przeznaczone na kulturę można z powodzeniem wydać w inny sposób rozsądny i przemysłowy nie będą stracone. Przykładem jest sam budynek teatru, który

Dyrektor Kwidzińskiego Centrum Kultury Mieczysław Dzikowski

utwalać i wreszcie rozwijać. Dla każdego kulturowo oznacza co innego. Może to być obejrzenie filmu w kinie czy pójście na spektakl teatralny. Może to być również zbieranie znaczków. Kultura to także rozrywka i ta zdaje się najbardziej interesować mieszkańców Kwidzyna. Chodzi zarówno o formy lżejsze, jak kabaret, czy o bardziej intelektualną rozrywkę, jak interesujące przedstawienie teatralne z niekiedy niełatwą treścią.

Dyrektor Kwidzińskiego Centrum Kultury Mieczysław Dzikowski uważa, że kultura w mieście to zwykły kompromis

rocznego budżetu miasta. Uważa poza tym, że jeżeli przyjdzie taki czas, że będzie zadowolony z pracy KCK, to będzie znał, że musi odejść. Postanowiłmy zapytać, jak widzi, zarówno pod kątem finansów, jak i potrzeb, oczekiwani i życzeń mieszkańców, szeroko pojętą kulturę w mieście.

"KK": Czy środki finansowe, przyznane w tym roku na kulturę, są wystarczające? Może jest ich za mało? Czy pozwolą one zrealizować określone zamierzenia Kwi-

został oddany do użytku pięć lat temu. Oprócz prac modernizacyjnych należałoby już myśleć o zakupie nowoczesniejszego sprzętu oświetleniowego czy to nagłośnienia impres. To co było nowością pięć lat temu, dzisiaj jest jeszcze niezłe, ale jutro będzie przestarzałe. Widąc więc, że pieniądze na sam obiekt można przeznaczyć bardzo dużo i wszystkie zostałyby wydane. Są to jednak ogromne kwoty

cd. na str. 4

ODNALEZIONO CIAŁA ZAGINIONYCH MIESZKAŃCÓW PRABUT

W poniedziałek, 3 marca wieczorem dwóch mieszkańców Prabut wypłynęło kajakiem na jezioro Dzierzgoń. Mężczyźni popłynęli plastikowym kajakiem po sieci, które zostawił jeszcze w ubiegłym roku - zanim jezioro zamrzło. Ponieważ długo nie wracali zaniepokojone rodziny powiadomiły policję. Policjanci rozpoczęli poszukiwania na blisko 1000 ha jeziorze. Sądono, że wędkarze przenocowali na jednej z kilku wysp, znajdujących się na jeziorze. Poszukiwania nie dały jednak rezultatu. 5 marca policjanci wyловили kajak zaginionych mężczyzn. Był on wywrócony do góry dnem

Jak poinformował komisarz Waldemar Rumiński, kierujący Komisarzatem Policji w Prabutach, w poszukiwaniu zaangażowało się wielu rybaków, mieszkańców miasta, a także przyjaciele i rodziny zaginionych. 6 marca do akcji przystąpiło 6 pletwonurków z jednostki wojskowej w Grudziądzu. Sprawdzono także echosonde. Komisarz W. Rumiński uważa jednak, że penetracja dna będzie ogromnym problemem. Jezioro Dzierzgoń w najbliższych miejscach przekracza 20 metrów, a dna jest pełne 3-4 metrowych uskózków. W każdym z nich mogły spoczywać ciała wędkarzy.

Wędkarze wypłynęli przy wyjątkowo złej pogodzie. W ferally dnia 4 dni poniedziałek wiał silny wiatr. Rybacy, którzy zawodowo łowią ryby na jeziorze Dzierzgoń tego dnia nie wypłynęli.

Po kilku dniach ciała dwóch mieszkańców Prabut - 33-letniego Jarosława U. i 41-letniego Józefa C. zostały odnalezione przez ekipę poszukiwawczą. Pierwszego z zaginionych odnalezione na dnie jeziora w sobotę, 8 marca, a drugiego z mężczyzn w niedzielę 9 marca.

W poszukiwaniach, które doprowadziły do odnalezienia zaginionych, zaangażowali się zwłaszcza bratwa rybacka z Gospodarstwa Rybackiego Skarbu Państwa w Szumie oraz pracownicy sanatorium w Prabutach, w którym zatrudniony był jeden z zaginionych. J.K.

Zapraszamy do zakupów w SKLEPIE MEBLOWYM Kwidzyn, ul. Toruńska 36 (dawna Nowotki) tel. 32.88 wew. 26

Tylko z nami osiągniesz wymarzony komfort!

Opony zimowe **Kormoran**

- wysokie bezpieczeństwo jazdy w warunkach zimowych
- bardzo dobra przyczepność na śniegu i lodzie
- odporność na podłoża WINTER na mokrej nawierzchni
- niski poziom hałasu

WYKONANIE, ul. Toruńska 36 tel. (055) 79-21-11 wew. 7

STOMIL-OLSZTYN Poczuj się bezpiecznie

ROZBIERANIE BUDŻETU

Radni podczas ostatniej sesji Rady Miejskiej podjęli po kilkugodzinnej dyskusji, przy trzech głosach przeciwnych radnych Kwidzińskiego Forum Prawicy, budżet na rok 1997

Utonął 4-letni chłopiec

4-letni chłopiec utonął w basenie przeciwpożarowym w miejscowości Bronno (gm. Kwidzyn). Prawdopodobnie bawił się w okolicy nie zabezpieczonego zbiornika i wpadł do wody.

Jak poinformował prokurator rejonowy Mirosław Andrykowski, postępowanie, które rozpoczęła prokuratura będzie prowadzone w dwóch kierunkach. Pierwsze będzie miało na celu ustalenie - kto odpowiada za brak zabezpieczenia zbiornika, a drugi - dlaczego dziecko było pozabawione opieki osób dorosłych.

Jest to pierwszy przypadek utonięcia w tym roku. J.K.

cd. na str. 3

Zapraszamy również do Nowego Punktu Sprzedaży i Usług, przy ul. Młynarskiej 4, tel. 79-73-63

- wulkanizacja
- naprawy bieżące
- wymiana olejów „MOBIL”, „QUAKER STATE”
- sprzedaż opon „GOODYEAR”, „FIRESTONE”, „MICHELIN”, STOMIL OLSZTYN, DEBICA

Zapraszamy do lokalu przy ul. Chopina 7, a zamówienia telefoniczne 22-58 oraz do lokalu przy ul. Malborskiej 145 (stacja paliw Rafinerii Gdańskiej) tel. 45-62 czynne całą dobę.

Pościg za złodziejem

5 marca ok. godz. 11.00 ulicą Dębowa w Kwidzynie szła kobieta z parnymi zakupami. Nagle ktoś podbiegł do niej i wyrwał torbę, w której znajdował się m.in. portfel. Osobnik zaczął szybko uciekać w kierunku ul. Piłsudskiego ul. Tęczowej. W pościg za złodziejem ruszył jeden ze świadków zdarzenia. Mieszkaniec Kwidzyna okazał się niezłym sprinterem, gdyż dogonił złodzieja na ul. Zbożowej i go obezwładnił. Policja, której przekazano złośliwiego przestępcę, nie miała niemiłą. Jakub G. Torek wraz z zawartością odzyskano. W portfelu było 70 zł. Nie to jednak jest istotne, ale fakt, że są jeszcze osoby słanoścwo występujące przeciw przepięczności. J.K.

HURTOWNIA STALI „STAL-BUD”
Kwidzyn, ul. Toruńska 36 tel. 79-21-11

- POKRYWY DACHOWE
- WYROBY Z METALI KOLOROWYCH
- WYROBY HUTNICZE
- PANELE BOAZERYJNE MDF
- RYMNY PCV
- MATERIAŁY IZOLACYJNE
- PLYTY KARTONOWE GIPSOWE „KNAUF”
- OKNA „VELUX”
- MATERIAŁY SPALWALNICZE

Dziś w Dzienniku Pomorskim m.in.:

- Skąd się bierze obywatelski, organizacyjny i gospodarczy sukces gminy i miasta Dzierzgoń.
- Znowu dzieci rodzą dzieci i postępują z nimi jak z niechcianymi lalkami.
- Czy odchodzą patriotyczne tradycje na Pomorzu?
- Mowa (ściślej - umiejętność wystawiania się) jednak złotem.
- Samochód źródłem... bankructwa?

Przedsiębiorstwo Usługowo - Handlowe „LUNAR” s.c.

82-500 Kwidzyn, ul. Toruńska 36, tel./fax (055) 79-63-31

- zabudowy z aluminium
- rolety zewnętrzne aluminiowe
- bramy garażowe
- SIDING - elewacje
- okładziny ściennie i podłogowe
- sufity podwieszane

82-500 Kwidzyn tel./fax (055) 79 72 40 ul. Batalionów Chłopskich 25

RACOMM AUTORYZOWANY SERWIS KASY FISKALNE

NASZYMI ZDANIEM Psychologia tłumy

Opinię publiczną wielu krajów, a już na pewno Niemiec, poruszała wystawa zorganizowana niedawno w Monachium, poświęcona odkłamaniu roli, jaką Wehrmacht odegrał podczas II wojny światowej.

Dotychczas dość powszechnie obowiązywało na świecie stanowisko, iż za wszelkie zbrodnie wojenne hitlerowskich Niemiec pełną odpowiedzialność ponosi SS, natomiast Wehrmacht, tradycyjny trzon niemieckiej armii, był rzekomo wykonywał chłodnie i spuszczając ostoję honoru niemieckiego oręza. Specjalnie przeszkolonej w okrucieństwie i bezwzględności czarnej armii Hitlera przeciwstawiano nieskalanych i luboświatliwych żołnierzy Wehrmachtu, którzy mieli rzekomo wykonywać rozkazy i polecenia armii z dala od wojennej polowy, a zatem postępując zgodnie z najpełniej pojętym poczuciem patriotyzmu.

I z tą właśnie wizją "wielobiałego" Wehrmachtu, powołując się na liczne dowody, przy pomocy obszernej dokumentacji dowodzi, że nawet żołnierze tej regularnej formacji nie mieli całkowicie czystych rąk.

Charakterystyczne były reakcje ludności monachijczyków, nie mówiąc już o różnicy w swym wyrażeniu opinii poza granicami Niemiec. Wystawa wywołała burzę, ponieważ po raz kolejny ujawniły się wizerunek tradycje niemieckiego szowinizmu i nazistowskiego totalitaryzmu, które to postawy są powściągnięte w Niemczech, krytykując "odczuła i potępiła wstrząsanie się niejako przerażającego dzieła swych przodków. Latwo się domyślić, że reakcje mieszkańców tych państw, które najbardziej ucierpiały podczas wojny i okupacji, byłyby zdecydowanie bardziej ostre. W Niemczech Wokmentarż dziennikarzy opisujących zajęcia w Monachium można było jednak odczytać jako wyrażenie niezadowolenia, iż przytaczająca większość społeczeństwa potępiła neo-nazistów.

przywódców umiatao zresztą ciężko wykorzystat szeroki kontekst historyczny, sytuację społeczną, problemy gnębiące ludzi, a nawet modele wychowania, aby podporządkować swoim celom całe społeczeństwo.

Czasem wystarczy całkiem zdrowy system wartości nasycony jadem demagogii, aby uzyskać fanatyczne zwolenniki, gotowego do każdego poświęcenia i zbrodni w imię wykrzywionego przez propagandę i system wychowania poczucia obowiązku, lojalności, patriotyzmu.

Wystarczy przeczytać "Rozmowy z katem" Kazimierza Mocarskiego, aby uzyskać zupełnie nową perspektywę myślenia o motywach postępowania zbrodniarzy hitlerowskich.

Wystarczy spojrzeć na bohaterów tej niesamowitej relacji Jurgen Strop - przebywając już w więzieniu i zdając sobie sprawę z tego co uczynił - jest nadal niezwykle przekonany o swej uczciwości wobec ojczyzny i jej wodza. Przecież to właśnie dzięki zakazom i poczuciu obowiązku i patriotyzmu kazali mu likwidować getto i kierować eksterminacją tysięcy ludzi. A przecież wśród podległych mu oprawców też z pewnością byli uczniowie ojcowie rodzin, przykladni mieszkańcy wychowani w protestanckiej służbie obywatelskiej, młodzi ludzie wychowani na pozaj Goethego i pogodni amatorzy życia wspólnych beztrudnych zabaw przy kufku dobrego, niemieckiego piwa.

To właśnie tłum, odpowiednio manipulowany i sterowany demagogią, jest często odpowiedzialny za czyny, do których poszczególne jednostki wstydziłyby się przystać. Wystarczy przytoczyć się dzisiejszym poczynaniom polityków, którzy mniej lub bardziej nieudolnie manipulują masami w celu osiągnięcia władzy. Zresztą, przy okazji tłum daje poczucie siły i wywarza poczucie wspólnoty, ujednolacając jednocześnie sposób myślenia. Grupa chulignów bez wady zatakuje każdego, choć indywidualnie będą przemąć chylkiem pod murami, podobnie jak ich potencjalne ofiary.

Należałoby jeszcze zapytać gdzie jest granica tolerancji pozwalającej usprawiedliwić ludzkie działanie ową "psychologią tłumy".

Wielu hitlerowskich zbrodniarzy, zaskądając na ławie oskarżonych, tłumaczyło swoje postępowanie koniecznością słuchania rozkazów przełożonych i w prosty sposób rozumianym poczuciem dyscypliny, a nawet miłością do własnej ojczyzny. Być może byłoby to pewne okoliczności łagodzące, ale ktoś byłby w stanie ocenić szersze takich usprawiedliwień.

Tak czy inaczej prawo bezwzględnie karze za popełnione zbrodnie, choćby pobudzi kierując postępowaniem sprawcy wydawały się szczerze, dobre i uczciwe.

Wszystkie te problemy - wynikające z trudności w ocenie i kwalifikacji czynów popełnionych w sytuacji nietypowej, ograniczającej jednostkę swobodę wyboru i wypaczącej indywidualny system wartości - powinny ramma skłonić nas do refleksji nad konstruowaniem stereotypów. Jest to istotne zwłaszcza w obecnych czasach, kiedy Europejczycy poszukują tego, co ich łączy, zamiast tego, co dzieli.

Nie wolno upraszczać historii, ani dowolnie sobie interpretować postępowania przypadkowo wybranych jednostek generalizując ich postawę na całe narody i społeczności.

Psychika ludzka jest zbyt skomplikowana, aby można było jednoznacznie stwierdzić, że byli żołnierze Wehrmachtu, że nie byli wzięci do ręki karabin i odzyskać Stettin, Breslau czy Marienburg. Należałoby raczej uważnie przytoczyć te fragmenty, które byłyby głoszone przez polityków i przywódców, aby nie stać się bezwolnym członkiem stada, które jest gotowe na wszystko w imię fałszywych ideałów i pozornych wartości.

Redakcja

SUSZ SUSZ SUSZ STRATEGICZNY

W Suszu, jak poinformowała inspektor ds. przedsiębiorczości Urzędu Miasta i Gminy Beata Kozak, opracowywany jest dokument, który określi system promocji gminy oraz wskaże najważniejsze zadania, które powinny być wykonane w najbliższym czasie.

Te przedsięwzięcie suski samorząd będzie chciał zrealizować przy finansowej pomocy brytyjskiego funduszu Know-How-Programu Wspierania Samorządów Lokalnych.

Zdaniem Beaty Kozak w suskiej gminie najbardziej pożądana jest pomoc w zakresie rozwiązywania problemów służby zdrowia, oświaty i aktywizacji środowiska wiejskiego. **graf**

PRACA I TELEFONY

Za największe ubiegłoroczne osiągnięcie burmistrz Susza Zbigniew Skolimowski uznał telefonizację gminy. Zdaniem suskiego burmistrza nie byłoby to możliwe, gdyby nie doskonała współpraca pomiędzy gminnym samorządem, społecznym komitetem telefonizacji podskichch wsi oraz Telekomunikacją Polską SA Rejon w Kwidzynie.

Podobnego zdania o dobrej współpracy co burmistrz Susza, jest dyrektor Rejonu TP SA w Kwidzynie Bogdan Drywień.

Obecnie ponad 70% indywidualnych gospodarstw rolnych na terenie suskiej gminy posiada telefony, co stawia Susz w czołwie telefonizowanych gmin w kraju. Za duży sukces uznal także Z. Skolimowski utworzenie na terenie gminy ponad 200 nowych miejsc pracy. Jego zdaniem ta pozytywna tendencja będzie się utrzymywała również w tym roku.

Nowe miejsca pracy to niewątpliwie owoc licznych preferencji i ulg stosowanych wobec gminnych podmiotów gospodarczych. **graf**

GARDEJA GARDEJA CMENTARZ CZY ŚMIETNIK

Zadzwoń do nas czytelniku poruszony i zmartwiony stanem cmentarza w Gardeli. Jego stan i wygląd w niczym nie przypomina miejsca pamięci i zadumy.

Jak się dowiedzieliśmy, cmentarz w Gardeli jest cmentarzem komunalnym, dlatego nie podlega Urzędowi Gminy. Jest to cmentarz parafialny, za który w całości odpowiada miejscowa parafia.

Zdaniem czytelnika mieszkańcy wielokrotnie zwracali uwagę na opłakany stan cmentarza, jednak po zebraniu przez księdza ofert na ten cel niewiele się zmieniło.

Rzeczywiście cmentarz nie wygląda najlepiej. Polanym, przetrześniętym, plot, którego właściwie nie ma, nie stanowi żadnej przeszkody dla waleśających się tam psów i kur, natomiast śmieci składowane są dosłownie wszędzie, bez żadnych pojemników.

O przyczynach takiego stanu zapytaliśmy proboszcza miejscowej parafii, ks. Jana Ciborowskiego. Według niego skargi na zły stan cmentarza są bezpodstawne i nie ma miejsca. Pomimo wielokrotnych apeli o datki na remont cmentarza, jego ogrodzenia, niewiele osób zdecydowało się wyłożyć pieniądze. Jeżeli chodzi o śmieci, to zdaniem proboszcza wina spoczywa także po stronie parafian.

TYDZIEŃ W KWIDZYŃNIE KRONIKA POLICYJNA

Złapano na gorącym uczynku
2 marca policja zatrzymała 20-letniego Andrzeja J., który włamał się do fiata 126p zaparkowanego u niego. Chopina. Mężczyzna zabrał m.in. kolo zapasowe i komplet kluczy. Andrzej J. miał 1,79 promila alkoholu we krwi.

Rozbitali fiata
2 marca właściciel fiata 126p powiadomił policję, że jego pojazd został dosłownie rozerwany na części. Sprawcy zabrali m.in. prawie wszystkie lampy, kierunkowskazy, drzwi, boczne szyby, siedzenia i kierownicę. Jakiś tego było mało, ostym narzędziem zrobił dziury w blonkach. "Maluch" stał w garażu przy ul. Sportowej w Kwidzynie. Straty wyniosły ok. 2000 zł.

Łakomy złodziej
2 marca w Kwidzynie przy ul. Połnej włamano się do ciastkarni, z której skradziono ok. 30 kg ciastek. Sprawcy dostali się do wnętrza przez wybitą szybę w drzwiach. Straty wyniosły ok. 200 zł.

Utonął w przyrodzonym rowie
2 marca w Pastwie ok. godz. 7.35 znaleziono zwłoki 39-letniego Marka D. Zwłoki mężczyzny leżały w przyrodzonym rowie, w którym było ok. 60 cm wody. Policja prowadzi śledztwo w tej sprawie.

Ukradli alkohol
4 marca włamano się do sklepu "Dębowa" przy ul. Dębowej w Kwidzynie. Po wybitciu szyby koszem na śmieci wypełnionym kamieniami sprawcy dostali się do środka i zabrali alkohol oraz papierosy. Straty oszacowano na ponad 1300 zł.

Ujęto włamywacza
4 marca pracownik sklepu "U Ewy" ujął nieletniego złodzieja, który próbował włamać się do magazynku podrocznego przy sklepie. Powiadomieni policjanci ujęli jeszcze dwóch nieletnich włamywaczy.

Skradziono samochód
7 marca skradziono samochód volkswagen golf. Pojazd koloru winiowego o numerze rejestracyjnym ELO 0710 zaparkowany był przy ul. Braterstwa Narodów w Kwidzynie.

STRAŻ POŻARNA

Gaszenie palącej się trawy to zajęcie, którym najczęściej zajmowali się strażacy w ubiegłym tygodniu. Strażacy apelują o zaniechanie wypalania traw, gdyż z pożaru niegroźny pożar może się rozprzestrzenić.

URZĄD STANU CYWILNEGO

Urodzenia: ogółem zarejestrowano 27 dzieci, w tym 13 dziewczynki i 14 chłopców.
Śluby: udzielono 3 ślubów.
Zgony:

**Jadwiga Włodarczyk
Jadwiga Kuberska
Konstancja Mackiewicz
Maria Robelek
Józefa Niziołek
Aleksander Rykaczewski
Marek Dąchur**

AUTOALARMY
Autoryzowany zakład montażu alarmów SILICON
OFERUJE:
autoalarmy * IMMOBILIZERY * ZAMKI CENTRALNE
* BLOKADY URUCHAMIANIA SILNIKA ORAZ RADIOMONTAŻ
RADIOODWARZACZE I GŁOSNIKI FIRMY
* BLAUPUNKT
* ALARMY do sklepów, hurtowni, biur, mieszkań
PHU LIWA Kwidzyn, ul. Staszica 52 tel. 090 538-150

WALMAR HURTOWNIA
Superoferta
Płytki ceramiczne ściennie
20x25 cm i gat. szeroka gama kolorów i supercena
H 19,99 zł + VAT
D 22,00 zł + VAT
Zapraszamy do współpracy Firmy Handlowe, Inwestorów, Wykonawców

Ponad 10 w sprzedaży
- pustaki bloczki, dachówki firmy **M. Leier**
ceny producenta
- glazura, terakota
- kładzie, fugi, gładzie tyńkowe
- gresy, płytki mrozoodporne
- ceramika, armatura łazienkowa
- listwy wykonawcze - szeroka gama
- boazeria MDF i PCV
Punkty sprzedaży:
Kwidzyn, ul. 11 Listopada 22, tel./fax (055) 79-42-39, 79-39-55 wew. 26
Baldrem 27 k.Kwidzyna, tel.(055) 79-24-26

Przedsiębiorstwo Prywatne
Elżbieta Kępczowska
82-500 Kwidzyn, ul. Owczu 37
tel. (055) 79-48-48 (czynny całą dobę)
USŁUGI TRANSPORTOWO-SPRZĘTOWE
ROBOTY ZIEMNE
samochodami ciężarowymi marki Kamaz (wywrotki skrzyniowe z przyczepą, 20-tonowe) oraz FADRÖMA L-200
Przewożą materiałów sypkich: żwiru, węgla, piasku, zboża i innych

Nowo powstająca firma „PLATI POLSKA” Sp. z o.o.

82-500 Kwidzyn, ul. Lotnicza 2,
producent przewodów i wiązek kablowych, dostawca Philipsa
zatrudni panią na etacie sekretarki.

Ofერujemy ciekawą i rozwojową pracę oraz bardzo dobrą płacę.

Kandydatka powinna:
- dobrze posługiwać się językiem angielskim i (lub) włoskim,
- znać obsługę komputera,
- znać sprawy pracownicze (kadry)
- posiadać minimum wykształcenie średnie.

Podania wraz z opisem dotychczasowej pracy, adresem i numerem telefonu, prosimy przysyłać wyłącznie pisemnie pod adresem podanym wyżej.

O terminie rozmów kwalifikacyjnych kandydatki zostaną powiadomione indywidualnie.

P.H.U. MULTI-SERVICE S.C.
Kwidzyn, ul. Grudziądzka 1
tel. (055) 79-63-79
Zaprasza do nowo otwartego punktu sprzedaży przy ul. Okopnika 25A (teren byłej jednostki wojskowej) OFERUJĄC:
 armaturę i stal kwasoodporną
 armaturę instalacyjną
 materiały termooizacyjne firmy "GULLFIBER"
 rury i kształtki z tworzywa sztucznego systemu "COPRAX"
 aparaturę kontrolno-pomiarową
ZAPRASZAMY: pon. - piątek 8.00-17.00
sobota 8.00-14.00
NOWOSCI!
WKŁADY KOMINOWE ZE STALI KWASOODPORNEJ

HANDEL * ZAMIANA * OBRÓT NIERUCHOMOŚCI
FIRMA „G & C”
Spółka z o.o. w Kwidzynie
ul. Chopina 21, tel./fax (055) 79-40-32

Firma Handlowo-Usługowa ABC GAMMA
OFERUJE:
● BOAZERIE PCV W CENIE 14,95 + VAT za m²
● SIDING 16,10 + VAT za m²
● PANELE BOAZERYJNE MDF I PANELE PODŁOGOWE
● SZEROKA GAMA LISTEW WYKOŃCZENIOWYCH
● BLATY KUCHENNE
● PARAPETY PCV
● PODGRZEWACZE WODY
● DOZOWNIKI MYDŁA
● WANNY NARÓŻNE I Z HYDROMASAŻEM
● DUŻY WYBÓR KABIN PRZYSZCYNOWYCH
PUNKTY SPRZEDAŻY:
- KWIDZYŃ, ul. 11 Listopada 22, TEL./FAX (055) 79-62-39
- BALDREM 27 K. KWIDZYŃ, TEL. (055) 79-24-26
ZAPRASZAMY! KONKURENCYJNE CENY!

MUR ZAMIAST RONDA

Budżet Zarządu Dróg w Kwidzynie przeznaczony na remonty dróg wojewódzkich zwiększył się w porównaniu z rokiem ubiegłym o 100 tys. zł i wynosi ponad 400 tys. zł. Piermiadze nie pozwolą tylko na zatłoczenie druz. Mieszkańcy Kwidzyna nie oczekają się najprawdopodobniej w tym roku kolejnego ronda, gdyż pilniejszą sprawą jest remont muru oporowego przy ul. Daszyńskiego.

W gestii kwidzyńskiego Zarządu Dróg znajduje się ponad 1000 km dróg, w tym ponad 600 km dróg wojewódzkich i około 400 km dróg krajowych w południowej części województwa łódzkiego. W tym roku wojewoda przekazał za swego budżetu na utrzymanie dróg wojewódzkich o 100 tys. zł więcej niż rok temu - łącznie kwotę ponad 400 tys. zł. Pozwoli to - zdaniem zastępcy dyrektora Zarządu Dróg w Kwidzynie Witoldziera Krupy - jedynie na zatłoczenie dróg w godzinach motoryzacyjnego szczytu (to ile będzie korzystna dla drogocennej pogody) w końcu kwietnia. Drogi krajowe mają być zatłoczone do końca maja, a wojewódzkie do końca czerwca. Prace mogą spowodować niewielkie uciążliwości na drogach, za które już dzisiaj Zarząd Dróg w Kwidzynie chciałby przeprosić wszystkich zmotywowanych.

Wcześniej, gdy tylko będzie w miarę suchy, największe i najbardziej uciążliwe poziomowe ubytki będą uzupełniane tzw. masą na zimno. Prace takie będą wykonywane m.in. na ulicy Grunwaldzkiej w Kwidzynie. Opienie latarni prosię się już od ubiegłego roku odcięć drogę Ryjewo - Janowo oraz Kwidzyn - Korzeniewo.

Niestety, w tym roku kwidzyńscy nie doczekają się zapowiadanych wcześniej dwóch rond na najbardziej uciążliwych obecnie skrzyżowaniach: ulic: 3 Maja - Grunwaldzka i Warszawska - Daszyńskiego - Jagielly.

Dotychczas na wykonanie dwóch nowych rond została opracowana dokumentacja, a w międzyczasie doszła sprawa obsuwającego się na tory kolejowe muru oporowego przy ul. Daszyńskiego - co spowoduje najprawdopodobniej odsunięcie decyzji o budowie chociażby jednego ronda. Przy ul. Daszyńskiego zostanie wybudowany kosztowny jeden tor kolejowy z wysięgiem nowo muru oporowy. Będzie to najprawdopodobniej wspólna inwestycja lokalnego samorządu, PKP i Zarządu Dróg. Po zakończeniu tej inwestycji ul. Daszyńskiego zostanie odsunięta od powołania zagrożeń, podobnie jak mur oporowy budynków mieszkalnych o około 4 m.

W. Krupa twierdzi, że zdaje sobie sprawę, iż szczególnie potrzebne jest rondo na skrzyżowaniu ulic: Warszawska - Daszyńskiego - Jagielly, gdzie w godzinach motoryzacyjnego szczytu trzeba stać w korkach bardzo długo, ale niestety na drogę inwestycje rondo i mur oporowy nie ma pieniędzy.

Naprawy drogi nie doczekają się również w tym roku mieszkańcy ul. Jędrzychowo (gm. Kisielice). Na terenie tej gminy będzie odnawiane ponad 1,5 km dróg krajowej nr 16 od granicy z Województwem olsztyńskim do Ogrodzianka, a także od pominięcia Jędrzychowa i Kisielicy. W. Krupa zapewnia, że skrzyżowania w tych miejscowościach - jego zdaniem bardzo problematyczne - będą remontowane w roku przyszłym.

Przypominamy, że w tej sprawie interpelację kijała tu temu złożyła posłanka Małgorzata Winniarska-Kossakowska i otrzymała publiczną obietnicę od ministra transportu, że sprawa zostanie załatwiona, mimo to po raz kolejny została odwołana.

RUCH NA RYNKU PRACY

Prawie siedmiokrotnie wzrosła od 1992 r. liczba ofert pracy w rejonie Kwidzyna. W 199 r. Rejonowy Urząd Pracy dysponował 536 ofertami, natomiast w roku ubiegłym miał ich już 3466.

Blisko połowę ofert w ciągu minionych lat stanowią nowo utworzone miejsca pracy. Najwięcej takich miejsc pracy Philips ifmy z nim kooperując. Najtrudniejszą sytuacją pod względem ilości ofert i tworzenia nowych stanowisk była w 1993 r. Był to wynik wielu zwolnień grupowych, głównie w państwowych gospodarstwach rolnych oraz innych przedsiębiorstwach państwowych. Zbankrutowało wiele małych przedsiębiorstw, które nie wytrzymały tempa zmian ustrojowych. Liczba bezrobotnych wynosiła w 1993 r. 11 757 osób i była rekordowa. Rejon Kwidzyna uznano za zagrożony bezrobociem strukturalnym. W 1993 r. RUP dysponował 1129 ofertami. Zatrudnienie zniżyło 1521 osób. Przekroczył on 1994 roku. Rozpoczął się rozwój malej i średniej przedsiębiorczości. Powstało wiele nowych miejsc pracy dzięki pożyczkom z Funduszu Pracy. W ubiegłym roku niewielkie zakłady utworzyły blisko 50 nowych stanowisk.

Najwięcej osób zatrudnił jednak Philips, który dzisiaj zatrudnia ok. 1400 osób. Phillips poprawił zwłaszcza sytuację bezrobotnych kobiet, które stanowią blisko 80% całej załogi.

Rok 1995 przyniósł spadek liczby bezrobotnych do 10 906 osób. Ilość ofert wzrosła do 3282, natomiast prace znalazło ponad 5000 osób. Rok ubiegły był pod tym względem najlepszy, bowiem do Rejonowego Urzędu Pracy trafiło 3466 ofert, natomiast 5827 osób podjęło prace.

Zdaniem zastępcy kierownika RUP w Kwidzynie, Wiesława Wosiaka wzrost liczby ofert i nowych miejsc pracy, a przez to spadek liczby bezrobotnych spowodowany jest głównie rozwojem malej i średniej przedsiębiorczości, a także pojawieniem się w rejonie kapitału zagranicznego. W mniejszym stopniu - z dniem kierownika RUP - zmalała liczba bezrobotnych z powodu zastożenia kryterium przyznawania zasiłków.

Najlepszą sytuacją związaną z rynkiem pracy jest w Kwidzynie. Gorzej wygląda ona w podkwidzyńskich gminach, gdzie bezrobocie jest największe, a stworzonych nowych stanowisk pracy niewiele. Nieco lepiej jest w Prabutach i w Suszu, najgorzej - w Kisielicach. Bez znaczenia jest wzrastająca z każdym rokiem liczba osób zatrudnionych przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych. Zarząd Kwidzyna uważa, że to właśnie utrzymanie określonego pulsu inwestycji stwarza takie możliwości.

Ten rok, przynajmniej w Kwidzynie, zapowiada się pod względem ofert dobrze. Powstanie ponad 70 nowych miejsc pracy w budowanych obecnie zakładach na terenie byłej budowy szpitala. Zakłady te zatrudnią około połowę ponad 500 osób. Nie oznacza to, że sytuacja związana z bezrobociem w rejonie Kwidzyna jest bardzo dobra. Nadal liczba bezrobotnych przekracza 10 tysięcy i kolejny rok rejon uznany jest za zagrożony bezrobociem strukturalnym.

ROZBIERANIE BUDŻETU

Dochody własne budżetu wynoszą 23 770 mln zł i są wyższe od ubiegłorocznych o 3,5 mln zł czyli o około 17%. Pozostałe dochody wzrosły o około 17 502 mln zł są wyższe od ubiegłorocznych tylko o 567 tys. zł czyli o 3%. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem wynosi 58%, czyli około 4% więcej niż w roku ubiegłym.

ZAGROŻENIA

Wiceburmistrz P. Wilk uważa, że tegoroczny budżet jest poważnie zagrożony przede wszystkim w związku ze sporami, jakie prowadzi władze samorządowe z International Paper Kwidzyn S.A. o zwrot, z dniem IP, nadpłaconego podatku od nieruchomości za lata 1995-1996, w wysokości ponad 4,3 mln zł. Gdyby okazało się, że IP Kwidzyn S.A. mają rację nastąpiłyby - z dniem P. Wilka - potrzebne tąpnięcie tegorocznego budżetu. Samorząd kwidzyński na dzień dzisiejszy nie zgadza się z interpretacją "Celuzio", a wyrazem tego jest podpisanie negatywnej decyzji o zwrocie nadpłaty tego podatku. Miasto nie uchyla się od płacenia, gdyż jednak okazało się, że racją mają zakłady papierniczo - z dniem P. Wilka - będzie trzeba negocjować z IP Kwidzyn S.A., aby zwrot tego podatku nie nastąpił w ciągu jednego roku.

Drugim zagrożeniem - według P. Wilka - są dochody pochodzące z podatku od osób fizycznych, jedna z głównych pozycji po stronie dochodów. W tym roku Ministerstwo Finansów, mimo że w roku ubiegłym nie wykonało planu w wysokości ponad 270 tys. zł w tym roku zaplanowało wzrost dochodów z tego tytułu o 37%.

Z zagrożeniem z dniem P. Wilka mogły być także dochody ze sprzedaży mienia komunalnego, a przede wszystkim gruntów. Aby zabezpieczyć się na ten okoliczności w tegorocznym budżecie znalazła się rezerwa budżetowa w wysokości 400 tys. zł.

Po stronie dochodów subwencja ogólna wynosi ponad 8 091 mln zł, w tym subwencja oświatowa na szkoły podstawowe 7 788 530 zł, a dotacja na szkoły ponadpodstawowe 7 525 864 zł oraz dotacje celowe na administrację rządową 1738 497 zł.

Po stronie dochodów niewykonalna pozycja stanowią te plynące z podatków i opłat lokalnych, w tym z podatku od nieruchomości w wysokości 11 300 mln zł, podatku od środków transportu - 1,1 mln zł, rolnego - 24 tys. zł, od posiadanych psów - 16 tys. zł, udział w podatku od osób prawnych 300 tys. zł i osob fizycznych 5 817 mln zł.

Wpływ ze sprzedaży mienia komunalnego zaplanowano w wysokości 2,8 mln zł. Po stronie dochodów zapisano także długoterminowy kredyt/bankowy do wysokości 4 455 mln zł na inwestycje oświatowe i komunalne, które będzie trzeba spłacić w ciągu 7 lat.

WYDATKI

Po stronie wydatków najważniejszą pozycją to wydatki oświatowe, które wynoszą łącznie ponad 22 436 mln zł czyli ponad 48,6% wszystkich wydatków, z czego z dochodów własnych na przedszkola przeznaczono 1,7 mln zł, a na szkoły podstawowe i ponad 4% dochodów własnych gminy.

Na szkoły podstawowe przeznaczono 8 571 mln zł, na świetlice 490 tys. zł, na licea ogólnokształcące 1 981 mln zł, a na szkoły ponadpodstawowe w tym roku 600-lecie powstania i LO około 2 tys. zł. Liceum Społeczne otrzymało kwotę 12 tys. zł, a internaty 450 tys. zł szkoły zawodowe 4 222 tys. zł, przedszkola 1 7 tys. zł oraz Dom Dziecka 692 tys. zł.

Drugą pozycją pod względem wysokości wydatków są inwestycje komunalne i oświatowe, na które przeznaczono łącznie 9 689 mln zł czyli ponad 1% budżetu. W następnej kolejności po stronie wydatków znalazła się gospodarka komunalna, na którą przeznaczono 9 165 mln zł, w tym: na oczyszczenie miasta - 700 tys. zł, utrzymanie i urządzenie zieleni miejskiej - 750 tys. zł, na remonty ulic, chodników, oznakowanie ulic, utrzymanie kanalizacji deszczowej - 1 137 mln zł, oświetlenie ulic - 455 tys. zł, utrzymanie wysypiska miejskiego - 65 tys. zł, targowisk miejskich - 65 tys. zł, szpitalu - 12 tys. zł, dofinansowanie komunikacji miejskiej - 155 tys. zł.

Nagospodarkiemieszkańcy ogółem nie maletnie usługi komunalne przeznaczono 2 070 mln zł. Kultura i sztuka będą kosztowały 1 113 mln zł, w tym utrzymanie bibliotek - 280 tys. zł, Miejskiego Ośrodka Kultury i Sztuki - 581 tys. zł, ochrona zabytków, w ramach której m. in. zostaną uporządkowane cmentarze i oznaczone obiekty zabytkowe - 145 tys. zł.

Na złobki przeznaczono 266 tys. zł, a na przeciwdziałanie alkoholizmowi - 2200 zł.

Na opiekę społeczną wydane zostanie 3 869 mln zł, w tym: na usługi opiekuńcze 319 tys. zł, zasiłki i pomoc w naturze - 1 791 tys. zł na terenie ośrodków pomocy społecznej - 572 tys. zł, na dodatki mieszkaniowe - 1 100 mln zł.

Na kulturę fizyczną i sport przeznaczono 1 436 mln zł, w tym kluby sportowe otrzymają

250 tys. zł, z tego MTS - 148 tys. zł, "Nadwiłnianin" - 41 tys. zł, "Rodło" - 40 tys. zł, "Motorowo" - 10 tys. zł, PTTK - 11 tys. zł, Kwidzyński Centrum Sportu i Rekreacji - 962 tys. zł.

Towarzystwo Turystyczne "Liwa" otrzyma 72 tys. zł, Obrona Cywina - 33 tys. zł, Kwidzyński Inkubator Przedsiębiorczości - 211 tys. zł, na różne stowarzyszenia przeznaczono łącznie 91 tys. zł.

Policja zostanie dofinansowana kwotą 40 tys. zł, a stowarzyszenie "Bezpieczne miasto" 30 tys. zł.

Koszty utrzymania administracji wyniosą w tym roku 3 258 228 tys. zł. Urzędu Miejskiego - ponad 2 893 mln zł, w tym: placze 73,5 urzędniczych etatów (z placami burmistrz i zastępców) - 1 845 160 mln zł. Średnia płaca w UM wyniosła 25 104 zł co daje wzrost o 22% w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Na podrzę słuźbowe ograniczone zaplanowano 22 tys. zł, i jest to wzrost o 120% w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Utrzymanie Strazy Miejskiej będzie kosztowało 162 tys. zł, a Rady Miejskiej 173 tys. zł, w tym na diety 24 radnych przeznaczona jest 116 500 zł czyli średnio rocznie na jednego radnego 4854 zł. Przypominamy, że diety radnych są nieopodatkowane.

Kwidzyńskie fundacje otrzymają łącznie 630 tys. zł, z czego Chorego - 475 tys. zł, z czego 325 tys. zł na modernizację szpitala i 150 tys. zł na statutową działalność, "Oświata" - 65 tys. zł, w tym 65 tys. zł na statutową działalność oraz 10 tys. zł na Katoicki Ośrodek Adopcyjno-Opiekunicy, Fundacja "Misericordia" - 90 tys. zł, w tym 50 tys. zł na statutową działalność, a 30 tys. zł na zorganizowanie przyjazdu dzieci z miejscowości Bar na Ukrainie oraz 10 tys. zł na dofinansowanie remontu budynku Zgromadzenia Sióstr Benedyktyn.

Prace na rzecz Starówki

Burmistrz Kwidzyna Jerzy Godzik, 5 marca poinformował, że wbrew pozorom trwają prace przygotowawcze, zmierzające do odbudowy Starego Miasta. Przygotowywany jest program postępowania dotyczący odbudowy tej części Kwidzyna.

Program będzie przedstawiony Radzie Miejskiej i ma określać m.in. sposób sprzedaży terenu pod budowę przyszłych kamienic, sposób obróbki oraz nakłady finansowe. Jak stwierdził burmistrz, żeby ten program można było przygotować, trzeba było czekać na rządowy program o rewitalizacji miast historycznych. Obecnie komisja przygotowująca program odbudowy Starego Miasta czeka na wytyczne wojewódzkiego konserwatora za-

bytków, który określi czy i jakie potrzebne są badania archeologiczne tego terenu. Jest on obecnie objęty ścisłą ochroną konserwatorską.

Burmistrz J. Godzik powiedział, że na sesji 27 marca, radnym zostanie przedstawiony przez pracowników ministerstwa kultury program rewitalizacji dotyczący Kwidzyna.

Burmistrz dodał, że końcowe wnioski programu rewitalizacji zawierają sugestie o dofinansowaniu przez państwo zabiegów o przywrócenie Kwidzyna do walorów historycznych. Do chwili obecnej, mimo że Kwidzyn znalazł się w rządowym programie ochrony miast historycznych, do kasy miejskiej nie wpłynęła ani jedna złotówka z obiecanych w ubiegłym roku 100 tys. zł.

ARTYŚCI W WIKLINIE

Technikum Przemysłu Wikliniarsko-Trzciniarskiego w Kwidzynie nawiązało współpracę z Akademią Sztuk Pięknych z Gdańska. W ostatnim czasie przebywali w kwidzyńskiej „Wiklinie” wykładowcy i studenci gdańskiej ASP.

W „Wiklinie” wizytę złożyli wykładowcy i studenci III i IV roku wydziału architektury i wzornictwa. Wizyta ta, jak informuje nas dyrektor TPWT Jerzy Piórczyński, nie była aktem jednorazowym lecz początkiem szerokiej współpracy pomiędzy szkołą w Kwidzynie, a gdańską Akademią.

Następnym krokiem będą wspólne studenckie i uczniowskie wakacyjne praktyki, realizowane w formie plenerów praktycznego wykorzystania wikliny, drewna i rattanu (trzciny indonezyjskiej) w tradycyjnym i nowatorskim wzornictwie wyrobów dekoracyjnych i użytkowych.

W Technikum Wikliniarskim będą realizowane także prace dyplomowe studentów ASP. Jako

pierwszą swój projekt będzie realizowała studentka II roku Aldona Wiśniewska, dla której wizyta w Kwidzynie była okazją do pierwszych konsultacji przed wykonaniem projektu.

Wizyta w kwidzyńskim Technikum, jedynego typu szkole w Polsce i jednej z czterech w Europie, wzbudziła u studentów i naukowców duże zainteresowanie. Byli oni przede wszystkim zaskoczeni dużym umiejętnościami uczniów „Wikliny”. Akademia Sztuk Pięknych jest drugą wyższą uczelnią, z którą nawiązała współpracę „Wiklina”. Pierwszą była Akademia Rolniczo - Techniczna z Olsztyna, współpracująca z podwójnym z TPWT od kilku lat.

OSZCZĘDZAJ ENERGIĘ
KLIMATYZACJA
CHEŁDNIWO
AUDYTORIA KOMÓR CHEŁDNIWYCH
DOSTAWA * PROJEKTY * MONTAŻ

IGLO/TECH KWIDZYN
 Kwidzyn, ul. Grudziądzka 1,
 tel./fax (055) 79-33-43, (055) 79-63-03

SKLEP EFEKT

- TELEWIZORY
- MAGNETOWIDY
- KAMERY WIDEO
- WIEŻE
- RADIA SAMOCHODOWE

AUTORYZOWANY SPRZEDAWCA

SONY

Kwidzyn
 ul. Targowa 10, tel. 33-52

PPHU „PRODOM”
KWIDZYN, UL. ŻWIROWA 4B
TEL. (055) 79-32-32 WEW. 35

PRODUCENT STOLARKI
 Z PCV

OKNA * DRZWI * WITRYNY

SPRZEDAŻ-MONTAŻ-RATY

Zmiana siedziby

Zarząd Oddziału Lokalnego Polskiego Czerwonego Krzyża w Kwidzynie, informuje, że zmienił siedzibę z ul. Piłsudskiego na

ul. 11 Listopada 18 (teren dawnej jednostki wojskowej - siedziba LOK), tel. 62-06.

„Ferm-Tucz”
 Górk, k. Kwidzyna
Mieszalnia Pasz
 Korzeniewo
 tel. (055) 75-18-77

POLECA W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY:

- PASZE I KONCENTRATY WŁASNEJ PRODUKCJI
- PREMIX I POLFAMIXY FIRMY „SANO” I „POLFA”
- SOJE I INNE KOMPONENTY DO PRODUKCJI PASZ TRZODKOWYCH

MIESZALNIA PROWADZI CALOROCZNY SKUP ZBÓŻ PASZOWYCH KORZENIEWO, UL. KORZENIEWSKA 11

WYKŁADZINY KASETONY DYWANY TAPEETY

HURT-DETAIL

Kwidzyn, ul. Toruńska 36, tel. 79-21-11 wew. 26

NAPISALI DO NAS Mieszkać po ludzku!

"Mieszkańcy ul. K. Makuszyńskiego osiedla BAJKA (tylko z nazwy) za pośrednictwem "Kuriera Kwidzyńskiego" chcemy zwrócić uwagę Gospodarstwu naszego miasta, w jakich warunkach mieszkamy.

Zbliża się XXI wiek, a my żyjemy w otoczeniu infrastruktury na poziomie średniowiecza. Ulica K. Makuszyńskiego nie posiada żadnego uzbrojenia, za wyjątkiem wodociągu, ani jakiegokolwiek nawierzchni umożliwiającej w miarę normalne poruszanie się. Aktualny stan ulicy jest taki, że przejazd samochodem osobowym jest wielce ryzykowny. Doświadczył tego jeden z jej użytkowników, uszkadzając podwozie swego samochodu. Fakt ten był pokazywany w Telewizji Kablowej Kwidzyn w dniu 28.02.97 r. Pechowy użytkownik postawił pytanie - kto zapłaci za jego szkodę, przecież podatki drogowe są płacone, a jest to ulica do użytku publicznego.

My mieszkańcy tej ulicy doświadczamy tych przyjemności na co dzień. Gospodarze Miasta chwają się, że dużo zrobiono w naszym mieście różnego rodzaju inwestycji. Na pewno jest to niezaprzeczalne, ale dobrać pracopod względem hierarchii ważności i priorytetu dla pewnych plynących i potrzebnych spraw pozostawia wiele do życzenia i tak np.:

- na naszym osiedlu BAJKA wykonano prace związane z zagospodarowaniem środowiska, pozostawiając jako miejsca rekreacyjne, pozostawiając dzieci jednego miejsca do zabawy, kosztem ok. 50000 zł, nie pytając mieszkańców osiedla czy jest to potrzebne. W konsekwencji nieprzemysłowych wydatków będą dalsze koszty z tym związane, ponieważ trzeba było zieleni i nasadzenia pielęgnacyjne, a ciękawiejszymi są jakkolwiek i komu to potrzebne, chyba najbardziej wykonawcy, a kto wie czy nie zieleni odnowić, bo mieszkańcom na pewno nie.

Tak czy inaczej pieniądze te można było wydać na prace, które są naprawdę potrzebne.

Zapraszamy a My Gospodarzy Miasta do złożenia wizyty na naszym osiedlu. Radzimy wybrać się samochodem terenowym, ponieważ w innym przypadku przejazd może być niemożliwy. Uwagi i spostrzeżenia o przejeździe, a w szczególności ul. K. Makuszyńskiego pozostawiamy do oceny jego uczestnikom.

Mamy nadzieję, że działania inwestycyjne na osiedlu BAJKA w zakresie uzbrojenia i wykonania nawierzchni stanowiąc będą jedno z zadań priorytetowych w 1997 roku.

W imieniu mieszkańców Z.K. (imię, nazwisko i adres znane redakcji)

"W kwidzyńskiej kinie na projekcji filmu "Noce graffiti" było więcej widzów niż miejsc na widowni. Widzowie okleśli balagan w tym przybytku kultury jako skandal. Na biletach nie było zaznaczonych ani miejsca, ani rzędy. Wielu kinomanów siedziało na niewygodnych, plastikowych krzesłach, placąc tyle samo co za normalne miejsce. Do tego jeszcze nie mając nic wspólnego z kulturą zachowanie pani, która była odpowiedzialna za "porządek" w kinie, np. parę posadziła według własnego uznania, na zasadzie ty - tu, ty - tam.

Imię, nazwisko i adres do wiadomości redakcji

UCZNIOWSKIE SUKCESY

Uczniowie i Liceum Ogólnokształcącego w Kwidzynie zakwalifikowali się do finału konkursu "chemicznego" "Wygraj indeks". Joanna Warmińska - uczennica Zespołu Szkół Łokotowych nr 2 zajęła drugą lokatę w VII Ogólnopolskim Turnieju Recytatorskim Literatury Tworzonej na Obczyźnie "Od Mickiewicza do Miłosa" i będzie reprezentowała województwo elbląskie na szczeblu centralnym tego konkursu.

Konkurs "Wygraj indeks" organizowany jest przez Dziekanat Wydziału Chemicznego Politechniki Gdańskiej. Do finału, który odbędzie się w Gdańsku 22 marca zakwalifikowało się czterech uczniów klasy IV a z Liceum Ogólnokształcącego w Kwidzynie, przygotowanych przez Helenę Kulczyk: Maciej Dubnicki, Michał Gryn, Artur Młodzianowski i Małgorzata Zaleska.

W finale wojewódzkiego konkursu języka francuskiego, którego główną nagrodą była wycieczka do Francji, znaleźli się dwie uczennice romanistki Zofii Sobczak z Liceum Ogólnokształcącego w Kwidzynie: Anna Sidorowicz i Agnieszka Kisiel oraz uczeń Hanny Radzimek - Taczowski z Liceum Ogólnokształcącego w Kwidzynie - Krzysztof Chojnacki. W ostatecznej rozgrywce w grupie 9 uczniów, najlepszych znawców języka francuskiego z woje-

wództwa elbląskiego, która podjęta na wycieczkę do Francji, znalazła się Anna Sidorowicz. W finale konkursu położyły prozy francuskiej, która odbyła się w Gdyni, wystały też uczennice Zofii Sobczak z klasy III c i LO w Kwidzynie, Magdalena Bartczak, Justyna Pecka i Agnieszka Stempień.

W VII Ogólnopolskim Turnieju Recytatorskim Literatury Tworzonej na Obczyźnie "Od Mickiewicza do Miłosa" wystartowało troje uczniów Eugenii Sierawskiej z ZSZ nr 2 w Kwidzynie: Joanna Warmińska, Michał Rutkowski i Katarzyna Bana. Celem tego konkursu jest popularyzacja polskiego piśmiennictwa powstałego na obczyźnie, inspirowanie poszukiwań nowego repertuaru oraz popularyzacja twórczości obu patronów turnieju: Adama Mickiewicza i Czesława Miłosa.

Joanna Warmińska została jedną z laureatek tego turnieju i będzie reprezentowała województwo elbląskie w turnieju na szczeblu centralnym, a Michał Rutkowski zajął III miejsce.

Natiomasi w Ogólnopolskim Turnieju Sztuki Słowa "... Czy to jest Kochanie?", czy to jest Kochanie?", padły prozopod, choć zupełnie przypadkowe były.

Pierwszy z nich dotychczasowy wynagrodzenia pracowników, która oczywiście podnieśli się z 427 zł do 450 zł brutto, a nie jak podaliśmy

Kultura to kompromis pomiędzy potrzebami i możliwościami finansowymi

"KURIER" ROZMAWIA Z DYREKTOREM KWIDZYŃSKIEGO CENTRUM KULTURY MIECZYSLAWEM DZIKOWSKIM

Na Kwidzyńskie Centrum Kultury nie należy jednak patrzeć jak na zakład produkcyjny. Staramy się wprawdzie być dochodowe, ale wiąże się to z określonymi sprawami, jak chociażby ceny biletów. Ubolewamy czasami, że ze względów finansowych nie możemy sprowadzić do Kwidzyna gwiazd.

Teatr żyje przez cały tydzień. Często trudno jest znaleźć choć jedną wolną godzinę w grafiku zajęć

"KK": Czy zawsze jest to kompromis pomiędzy możliwościami finansowymi a życzeniami odbiorców...?

M.D.: Tak, ale nie oznacza to, że rezygnujemy ze znanych nazwisk. Staramy się organizować dwa lub trzy profesjonalne imprezy rocznie.

"KK": Dobór repertuaru jeśli chodzi o koncerty i przedstawienia teatralne jest jednak sprawą trudną. Jak sprawić, aby odbiorca był zadowolony i przede wszystkim kupił bilet. Brak zainteresowania koncertem Darka Kordka to potwierdził.

M.D.: Muszę przyznać, że byłem kompletnie zaskoczony. Sądziałem, że będzie to strzał w dziesiątkę. Okazało się, że nie.

"KK": Co lub kto wobec tego przyciąga mieszkańców na koncert lub spektakl?

M.D.: Przede wszystkim bardzo głośno nazwisko. Jeżeli na plakacie znalazłby się Jan Kobuszewski, to jestem pewien, że w ciągu dwóch dni bilety zostałyby sprzedane... a ja musiałbym się zamartwiać telefonami o zatwierdzenie biletów dla tych, którzy nie zdążyli ich kupić. Tak było z biletami na koncert Marcina Dańca. Sprzedaż się one szybciej niż się spodziewałem. Okazało się, że można było zorganizować jeszcze jeden koncert. Problem jednak polega na tym, że bilety na koncerty osób znanych byłyby drogie. Przykładowo przybyłby Jan Kobuszewski i Anny Seniuk to koszt biletu rzędu 200-

250 tys. zł. Nie każdego stać na tak znaczny wydatek. Dlatego staramy się sprowadzać do Kwidzyna wykonawców tańszych, ale równie dobrych. Pod każdym spektaklem, który organizowaliśmy, mogę się podpisać. Były one po prostu dobre. Od czasu do czasu musimy sięgać po takie nazwiska. Mieszkańcy chcą bowiem zobaczyć z aktorami czy wykonawcami znanymi z pierwszych stron gazet czy w telewizji. W tym roku również będę chciał, aby wielkie nazwisko telewizyjnie zagościło na deskach teatru.

Ubiegłorocznym hitem było - moim zdaniem - "Mazowsze". Nie słyszałem negatywnych opinii o tym koncercie, mimo że odbył się w zimnej kwidzyńskiej katedrze.

W tym roku zamierzam sprowadzić do Kwidzyna operetkę. Myślę, że jest wielu chętnych do obejrzenia takiego spektaklu. W każdym razie jeszcze do połowy bieżącego roku w teatrze pojawiają się znane nazwiska.

"KK": Dużą popularnością cieszą się imprezy plenerowe i to z różnych względów. Często traktowane są jako piknik kulturalny.

M.D.: Taką rolę mają one spełniać. Taki jest charakter

nam się interesujące, czyli z naszym dorobkiem kulturalnym. Myślę, że mamy czym się pochwalić. Należy jednak zdawać sobie sprawę, że to nie są zawodowcy, ale amatorzy, którzy przez cały rok przygotowują określony repertuar, by go zaprezentować. Często słyszę narzekania, że znowu "Powsiś" lub znowu "Renawa". Trzeba na to spojrzeć nieco inaczej, gdyż przykładowo gdy przyjeżdża znany zespół, to nie przedstawia on nowego programu za każdym razem.

"KK": Nie bardzo widać współpracę z Olofström w dziedzinie kultury.

M.D.: Nie bardzo wiem, dlaczego tak się dzieje. W Olofström współpracata jest traktowana nieco inaczej. Nie jestem jednak osobą, która mogłaby odpowiedzieć na to pytanie.

"KK": Spektakle teatralne, koncerty oraz różne imprezy to jednak nie wszystko. Teatr bowiem żyje przez cały tydzień. Korzystają z niego wszystkie placówki oświatowe w mieście, różne grupy amatorskie itp.

M.D.: Rzeczywiście tak jest i muszę przyznać, że niejednokrotnie jest to dla nas problem, bowiem szkoły czy przedszkola organizują wiele różnych imprez. Czasami trudno jest znaleźć miejsce w grafiku. Trzeba sobie zdawać sprawę, że mimo polężnej byłby jakiejś teatru, pomieszczeń jest w niej mało. Mimo to jest to budynek otwarty dla każdej placówki i wszystkie ciekawe imprezy przygotowywane przez szkoły czy przedszkola są prezentowane na scenie teatru. Przykładem jest Festiwal Piosenki Przeszkolnej, który startował jako niewielka impreza Przeszkolna nr 2, a obecnie jest pomysłem zorganizowania ogólnopolskiego festiwalu.

"KK": Czy teatr umożliwiałby rozwój pewnych pomysłów? Czy jego rola to także pomoc w realizowaniu określonych idei?

M.D.: Nie ma takiej osoby, która zostałaby odesłana z kwitkiem. Staramy się doradzić i znaleźć czas i miejsce na realizację określonych pomysłów. Wspomniany przykład Festiwalu Piosenki Przeszkolnej to potwierdza.

"KK": Wiele osób, znając powściągliwość zainteresowania muzyczne, zadaje sobie pytanie, w jaki sposób wpływają one na repertuar?

M.D.: Ten zarzut pojawił się jeszcze zanim objąłem stanowisko dyrektora Kwidzyńskiego Centrum Kultury. Jest on jednak nieuzasadniony. Świadczą o tym szerokie spektrum imprez organizowanych w całym roku. Trudno mi nie podejrzewać o zainteresowanie discopolo, a jednak staram się, aby również ten rodzaj muzyki trafił do odbiorcy muzyki w Kwidzynie.

"KK": Porozmawiamy o sprawach związanych z tego-rocznymi remontami. Przeznaczono na nie 57 tys. zł.

M.D.: Przewidujemy poważne remonty. Przede wszystkim dotyczyły one będą sali kameralnej. Jest to miejsce wielu oficjalnych spotkań. W salę tej zniszczona jest podłoga, którą będziemy chcieli wymienić. Planujemy także malowanie ścian i korytarzy w teatrze.

"KK": Zwykle omawiają sprawy kultury zapomniał o pracownikach, którzy często w nadgodzinach pracują przy organizacji imprez. Ile wynosi średnia płaca pracownika kultury?

M.D.: Osoby zatrudnione w KCK muszą być wszechstronni. Często elektryk musi być białym, a kasjerka musi być sprzątaczką. Średnia płaca wynosi ok. 6 mln zł brutto. Nie są to więc zbyt wysokie zarobki. Muszę podkreślić, że rzadziej obsługujemy teatru spędza niejednokrotnie wiele godzin w przygotowaniu danej imprezy. Niestety, nie stać nas na zatrudnienie większej ilości pracowników.

"KK": Dziękujemy za rozmowę.

Jacek Kluczowski

Chwalimy GS w Prabutach

Mieszkańcy budynku przy ul. Kraszewskiego 2 w Prabutach nie mogą wyjść z podziwu dla Gminnej Spółdzielni "Samopomoc Chłopska" w Prabutach. Przed kilkunastoma dniami napisali do kierownictwa GS "SCH" list z prośbą o wymianę lub wyciszenie pracujących w sklepie, mieszczącym się w tym samym budynku ko mieszkaniami, agregatów chłodniczych. Pracowały one bardzo głośno i nie pozwalały w nocy na spójny wypocząć. Po kilku dniach od wystąpienia prośby agregaty zostały wymienione i już nie hałasują.

To jednak nie wszystko. Zarząd Gminnej Spółdzielni "SCH" w Prabutach wysłał do mieszkańców list, w którym przeprosza za dotychczasowe niedogodności. Mieszkańcy budynku przy ul. Kraszewskiego 2 są mile zaskoczeni tym faktem. Uważają, że powinien to być przykład dla innych, którzy w pogoni za pieniędzem nie zwracają uwagi już na nikogo, a potrzeby innych traktują jako hamulce w rozwoju firmy.

J.K.

SPROSTOWANIE

W poprzednim numerze "KK", w artykule "Ciągłość pracy dla przedsiębiorcy" padły prozopod, choć zupełnie przypadkowe były. Pierwszy z nich dotyczył kwoty miesięcznego wynagrodzenia pracowników, która oczywiście podnieśli się z 427 zł do 450 zł brutto, a nie jak podaliśmy

Redakcja

Salę Kameralną Kwidzyńskiego Centrum Kultury czeka remont

obecnej jest np. propozycja przyjazdu z Cella chóru młodzieżowego. Uważany jest za najlepszy chór w regionie tego miasta. Przyjazd zaplanowano pod koniec czerwca. Ciekawostką jest fakt, że chór ten prezentuje nie tylko repertuar klasyczny, ale również popularny. Myślimy od razu o nawiązaniu współpracy pomiędzy chórem z Cella a kwidzyńskim chórem młodzieżowym. To samo zresztą dotyczy wspólnych plenerów małych artystów z Cella i Kwidzyna. Owocuje to zwykle poszerzeniem kontaktów i jest dobrą formą współpracy, nie poprzez dyrektora KCK, ale poprzez bezpośrednie spotkania.

Generalnie natomiast planujemy wyjazd wielu osób z Kwidzyna, które zaprezentują się w Cella ze wszystkim, co wydadzą

Przedsiębiorstwo Naprawczo-Produkcyjne
EXPOM Kwidzyn Spółka z o.o.
w Nowym Dworze Kwidzyńskim

zatrudni specjalistę ds. ekonomicznych

Wymagane:

- wykształcenie wyższe o profilu ekonomicznym,
- doświadczenie w sporządzaniu analiz i planów ekonomicznych oraz umiejętności prawidłowego ich interpretowania,
- umiejętność obsługi komputera.

Oferty proszę składać w siedzibie Biura w Dziale ds. Administracji i Spraw Pracowniczych (tel. 2644 wew. 32)

Słonce w domu!

OKNA DRZWI OŚCIEŻNICE
produkcji największego wytwórcy stolarki otworowej z drewna
Z.S.B. WOŁOMIN
w cenach fabrycznych DEALER

P.P.H.U „STOL-GENWITEX”
Elbląg, ul. Dojazdowa 16,
tel./fax (055) 35 28 88

Uwaga! Obniżka cen

(byłe magazyny zbożowe PZZ)
ilości hurtowe dostarcza na teren budowy, zapewniamy montaż

Nie płać więcej niż musisz

Kupuj artykuły chemiczne i kosmetyczne w sklepie PHS Kwidzyn, ul. Kościuszki 3 po najlepszych cenach.

Przyjdź, kup, a zostaniesz naszym stałym klientem.

INTERFRYZ STOLARSTWO

PARKIET, PODŁOGI, RAMKI OZDOBNE I INNE WYROBY Z DRZEWA LITEGO

ELBLĄG, ul. Warszawska 135, tel. (055) 32-66-45 wew.207

KOMPAP SA

PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO-HANDLOWE

Łódź Oddział Kwidzyn, ul. Lotnicza 1

poszukuje inżyniera automatyka-mechanika urządzeń papierniczych na stanowisko kierownika utrzymania ruchu.

Kandydat obowiązany jest mieć:

1. uregulowany stosunek do służby wojskowej,
2. unormowaną sytuację rodzinną,
3. znajomość języka angielskiego.

Oferty prosimy zgłaszać pisemnie do Działu Kadr do p. Modzelewskiej.

SPOJRZENIE NA SZTUKĘ - MIECZYŚLAW POTREĆ

Mieczysław Potręć to postać bardzo znana wśród ludzi zajmujących się kwidzyńską kulturą. Krótkie streszczenie naszej rozmowy na temat jego życia, twórczości, malarstwa i sztuki, graniczy z cudem, jednak pozwolimy sobie na próbę w tym kierunku.

Artysta w swej domowej galerii

M. Potręć urodził się w 1934 roku na Wołyniu i jak sam twierdzi zainteresowania malarstwem i sztuką otrzymał w genach od swoich przodków.

Pierwszy kontakt ze sztuką malarstwem, a wówczas także rysownictwem miał już jako dziecko, kiedy to namiętnie kopiował okładki książek i znajdujące się w nich ilustracje.

W wieku 11-12 lat wychowywany był przez katolickiego księdza Antoniego Chomiczkiego na Podolu, gdzie spędził część swojego dzieciństwa. Wówczas to pustki, zniszczone kościoły i pałace przypominające dawne lata świętości polskiej w tym rejonie, połączone z wiedzą czerpaną z Sienkiewiczowskiej Trylogii wywarły na młodym człowieku ogromne wrażenie.

Zawoocowało to coraz częściej sztuki pracami w postaci kopii istniejących dzieł, poprawianiem i restaurowaniem ich, czy też samodzielnym malarstwem.

W wieku 13 lat M. Potręć narysował Chrystusa w koronie cierniowej, który zwrócił uwagę innych na nieprzeciętne zdolności młodego twórcy. Powstało wówczas bardzo dużo obrazów sakralnych przedstawiających świętych.

W czasach stalinowskich był przesładowany - zarówno jako Polak jak i katolik mieszkający na Wschodzie. Został zesłany na Syberię. Szczęście w nieszczęściu - śmierć Stalina spowodowała amnestię, w wyniku której M. Potręć spędził w łagrach "tylko" trzy miesiące.

Właśnie podczas pobytu na Syberii uzerłko go piękno tych terenów, dzwiczonych i niekniętych. Zachwył ten przejał się w ówczesnych obrazach, przedstawiających zimną i majestatyczną przyrodę tamtego rejonu.

Po amnestii został uwolniony do armii, w której służył 3 lata. Obywał wówczas podróże po

miechem na ustach, czasami było tego aż tak dużo, że zajmowało cały wagon. Wykonywał także mapy, makieły, plany marszrut, które przy ówczesnym stanie analfabetyzmu były jedyną możliwością dokładnego przekazania poleceń i sposobu ich realizacji.

Do Polski wrócił w grudniu 1956 roku. Zaczął się kształcić, gdyż w ZSRR nie miał takiej możliwości (wychowanka księdza nie chcieli przyjąć do żadnej szkoły), czego uwiecznieniem było studium poligraficzne w Warszawie oraz studia magisterskie w zakresie wychowania plastycznego w Gdańsku.

Właśnie wtedy malował bardzo mało, pozostawiając 20-letnią przerwę w swojej twórczości artystycznej.

Znaczny wpływ na to miała także panująca wówczas w Polsce moda na kubizm, z Picassoem na czele, który stał na piedestale, zostawiając w tyle malarstwo realizm, do którego bardzo przywiązany czuł się pan Mieczysław.

M. Potręć stał się animatorem rozwoju kulturalnego naszego miasta.

Podczas przemian i pierświcznych wyborów do samorządu lokalnego został radnym. Chciał zrobić coś więcej dla kwidzyńskiej kultury i oświaty w naszym mieście.

Praca ta oraz organizowanie działalności grupy plastycznej

obrazów. Wywaro i wówczas ogromne wrażenie na wszystkich zainteresowanych i odtąd plenary organizowane już przez grupę M. Potreć w Orluszu, Jaromierzu czy Stegnie stały się najważniejszymi punktami w kalendarzu kwidzyńskich malarzy - amatorów.

Członkowie grupy plastycznej "Kontrasty" biorą również udział w Ogólnopolskim Plenerze rokrocznie organizowanym w Rodowiu.

Od kwietnia 1996 roku grupa plastyczna "Kontrasty" rozpoczęła swą działalność jako stowarzyszenie.

Przejdzone są dwie grupy: starsza - składająca się z 30 osób, posiadających już od powiednie przygotowanie malarzkie oraz młodsza - młodzieżowo-dziecięca, która jest nadal nabytlypna. Osoby tej grupy bardzo często odchodzą, rozpoczynając naukę w różnego rodzaju uczelniach, zakładają rodziny lub wyjeżdżają z miasta.

Różnielby zorganizowane spotkania przy sztaludzie w salach kwidzyńskiego Muzeum.

Będzie to próba połączenia warsztatów malarzskich z wiedzieniem muzeum, a w szczególności działu przyrodniczego, który może być znakomitym dopełnieniem lekcji przyrody lub biologii.

Myślą, że towarzysząc malarstwu Mieczysława Potreć jest uzmysławienie dzieciom i młodzieży piękna natury, którego bardzo często nie zauważamy. Dlatego też członkowie grupy "Kontrasty" najczęściej malują właśnie przyrodę - pejzaże, kwiaty, itp.

Istnieje w społeczeństwie pewne zniechęcenie na sprawy natury, dopiero gdy

dziewać. Do malowania potrzebna jest wrażliwość - reszta to jest tylko i wyłącznie praca polegająca na wyrabianiu zmysłów postrzegania i umiejętności tworzenia, poznawaniu materii oraz alfabetu plastycznego, aby można się w nim jak najlepiej poruszać.

M. Potręć odwiedza szkoły, gdzie organizowane są warsztaty plastyczne, podczas których pokazuje ud podstaw, w jaki sposób tworzy się obraz. Zajęcia te zawsze cieszyły się powodzeniem wśród uczniów kwidzyńskich szkół.

Dlatego też, wspólnie z dyrektorem Muzeum Zamkowego w Kwidzynie Antonim Pawłowiczem, M. Potręć planuje zorganizowanie spotkań przy sztaludzie w salach kwidzyńskiego Muzeum.

Będzie to próba połączenia warsztatów malarzskich z wiedzieniem muzeum, a w szczególności działu przyrodniczego, który może być znakomitym dopełnieniem lekcji przyrody lub biologii.

Myślą, że towarzysząc malarstwu Mieczysława Potreć jest uzmysławienie dzieciom i młodzieży piękna natury, którego bardzo często nie zauważamy. Dlatego też członkowie grupy "Kontrasty" najczęściej malują właśnie przyrodę - pejzaże, kwiaty, itp.

Istnieje w społeczeństwie pewne zniechęcenie na sprawy natury, dopiero gdy

dziewać. Do malowania potrzebna jest wrażliwość - reszta to jest tylko i wyłącznie praca polegająca na wyrabianiu zmysłów postrzegania i umiejętności tworzenia, poznawaniu materii oraz alfabetu plastycznego, aby można się w nim jak najlepiej poruszać.

próbuje się ją uchwycić na płótnie, dostrzega się jej piękno i niepowtarzalny urok. Można wówczas powtórzyć za I. Kantem:

"Piękno rodzi miłość, dobroć i bezinteresowność", co staramy się uzyskiwać uwrażliwiając ludzi właśnie poprzez pokazywanie piękna - dodaje pan Mieczysław cyfując koleżnego znanego autora

Sztuka to jest proces przeżywania i dopiero w nim powstają dzieła sztuki" (nie tylko w malarstwie). Nikt nie stworzy nic wielkiego jeżeli sam tego nie przeżyje i trudno wymagać od kogoś w malarstwie aby tworzył nie przeżywając. Dopiero gdy obraz budzi w widcy pewną odczucia i oddziałuje także na osobę oglądającą można powiedzieć, iż efekt właściwy został osiągnięty".

Dawniej mówiło się o sztuce, że jest narzędziem sublimacji ducha, a dziś sztuka określa się już coś co robi wrażenie.

Jak słusznie zauważa p. Mieczysław, wrażenie można zrobić poprzez piękno, ale znacznie łatwiej osiągnąć je poprzez brzydotę szokowanie. Wynikiem tego dzie sztuka nazywa się także kicz.

Sztuka zawsze kojarzyła mi się z czymś komunikatywnym, rozumiałym i tak jak rozumieć do dziś. Sztuka oczywiście powinna rzucać na kolana, jednak na podstawie wydarzeń historycznych można zauważyć, iż sztuka to jest coś, co latami przechowuje się i chroni przed zniszczeniem. Sztuka jest prostszym i wyższym, wszak już Nitsche stawiał sztukę bardzo wysoko w swojej hierarchii - nawet wyżej od Boga.

Naszą krótką rozmowę na temat sztuki, malarstwa i kultury pan Mieczysław podsumowuje jednym krótkim stwierdzeniem.

Trzeba pamiętać, że nie ma sztuki lepszej i gorszej, jest po prostu inna i każdy ma prawo wyboru tego stylu, który mu najbardziej odpowiada.

Protest w sprawie działek

Zygfryd Wendt jest członkiem Zarządu Pracowniczych Ogrodów działkowych w Dankowie. 9 stycznia wysłał do prezesa Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców (Warszawa) list, w którym zaprosił przeciwko rozbudowanej strukturze organizacyjnej Związku i ogromnym kosztach ponoszonych przez jego członków na utrzymanie związkowej administracji. Dotychczas Zygfryd Wendt nie otrzymał odpowiedzi, nie tylko od prezesa KR PZDz w Warszawie, ale nawet z Nowejjedlińskiego Zarządu Polskiego Związku Działkowców.

Z. Wendt uważa, że grunty użytkowane przez działkowców powinny być już dawno uwłaszczone.

W liście skierowanym do prezesa KR PZDz Z. Wendt napisał: "Jako działkowiec od 16 lat użytkujący działkę (...) w POD "Dankowo" (...), czytając ostatni numer "Dziółkowca" ze stycznia 1997 r. (nr 1/577), w którym znalazło się orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego, odniosłem wrażenie, że tak naprawdę nie wiadomo, o co chodzi. A jeżeli nie wiadomo o co chodzi, to wiadomo, że chodzi o pieniądze. Z informacji z tego numeru "Dziółkowca" wynika, że PZD jest użytkownikiem 42415 ha ziemi. Odcinając 25% na cele i inne nieużytki daje to 31811 ha powierzchni uprawnej. Za 1 m działkowiec płaci 6 groszy, co daje 600 zł za 1 ha. W skali kraju jest to dochód rzędu 25 mln 449 tys. zł. Z tej kwoty 35%, czyli blisko 9 mln zł przypada na utrzymanie 150 etatowych urzędników PZD (licząc średnio 3 osoby w Zarządach Województw oraz dołączając Krajową Radę).

W ten sposób rozkrecono do absurdu strukturę organizacyjną musi być opłacana przez najuboższą i najsłabszą część społeczeństwa. Utrzymanie jednego urzędnika PZD kosztuje 59381 zł rocznie (ok. 4848 zł miesięcznie).

Odnosząc się do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, który wypowiedział się na temat działek pracowniczych, Zygfryd Wendt napisał:

Sądzę, że orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego idzie we właściwym kierunku. Tzn. w kierunku autentycznego uwłaszczenia działkowców powierzchnią ok. 0,03 ha. Opięt z tego tytułu mogą być jedynie 6-krotnie mniejsze, ponieważ podatek gruntowy wynosi ok. 100 zł/ha, a nie jak proponuje PZD - 600 zł/ha. Można również liczyć na ulgi i opłatę zerową z uwagi na rekultywację gruntów.

Zygfryd Wendt ma nadzieję, że wkrótce sam zorganizuje się federację działkowców, która bardziej będzie przedstawicielami niż zarządcą.

Działkowcy tak jak do tej pory będą radzić sobie sami, nawet bez zarządów wojewódzkich czy Krajowej Rady.

Op. J.K.
PS List pana Zygfryda Wendta jest zapewne jednym z wielu głosów w sprawie ogrodów działkowych. Tak też go traktujemy. Mam nadzieję, że wypowiedział się też inni, zwłaszcza że uwłaszczenie gruntów to sprawa, która zainteresowanych jest wielu działkowców. Czekamy zatem na listy za lub przeciw uwłaszczeniu.

PRZEPROWADZKA ŻEROMSKIEGO

Popiersie Stefana Żeromskiego, które od 32 lat ozdabiało hol główny i Liceum Ogólnokształcącego w Kwidzynie przedproszczyło się do Szkoły Podstawowej w Trumiejach (gm. Gardejka).

Liceum Ogólnokształcące - zgodnie z uchwałą kwidzyńskiej Rady Miejskiej z listopada ubiegłego roku - dokonało zmiany patrona szkoły. Stefana Żeromskiego zastąpił dyrektor Liceum Gimnazjum z lat 1937-1939 dr Władysław Gębik.

Popiersie S. Żeromskiego zostało w ogólniaku odsłonięte bardzo uroczysto w obecności córki pisarza Moniki Żeromskiej 6 listopada 1965 roku. Po 32 latach, nazwany piesszczotliwie przez młodzież liceum "Stefek" przeprowadził się do szkoły w Trumiejach, gdzie zajmie honorowe miejsce w izbie Pamięci miejscowej podstawówki. Popiersie Stefana Żeromskiego pozostanie natomiast w dalszym ciągu na placu apelowym i LO, zamienionym w ostatnich latach w tzw. zieloną salę gimnazjalną.

Szkoła w Trumiejach nawiązała także kontakt ze szkołą podstawową, które skupione są w klubie szkół Żeromskiego, a jest ich obecnie w kraju ponad 100.

Szkoła Podstawowa w Trumiejach powstała 17 kwietnia 1947 roku, a uczęszczało wówczas do niej 57 uczniów. Obecnie w szkole w oddziałach nauki pobiera ponad 225 uczniów, a zatrudnienie znajduje 15 nauczycieli.

Jedna z prac Mieczysława Potreć. Oczywiście pejzaż

bezkresnych terenach syberyjskiej tajgi, od Mandzurii, poprzez Irkuck Bajkał, a skórczywszy na okolicach Kowna. W wojsku dość dużo czasu spędzał na malowaniu na zlecenie jednostek wojskowych bądź szefów sztabu. Wykonywał także dużo malarstwa propagandowego. Jak wspomina z uśmie-

"Kontrasty" pochłony go całkowicie. Jedynym jego pomysłem było zaproszenie wszystkich zainteresowanych malarstwem na tradycyjne malarzkie plenery, organizowane przez ośrodek grudziądzki w Klewiecie (pałac Rosenbergo), które dały możliwość bezpośredniego obserwowania procesu tworzenia

Niestety, żadnego cudu lub talentu nie należy się spo-

WYSOKIEJ KLASY SYSTEMY ALARMOWE

-powiad. tel. - monitoring - różne kody dostępu
-współpraca z komputerem -
KOMPUTERY - AUTOALARMY
standard, antypanadpode, zmiany kod
„PREDATOR” od - 450,00 zł
Elektronik - System
ul. Mickiewicza 15/16
tel. 090 53 81 92

KASY FISKALNE „SAMSUNG er 350 f”
2 lata gwarancji!
cena 1590,00+ VAT NAJTAŃSZA W POLSCE
dajasz i szkolenie personelu - bezpłatne
możliwość zakupu na raty
tel. 090 53 81 92
tel. 090 53 91 69
tel. 090 53 91 99

OKAZJA!!!
WYMIANA TELEWIZORÓW STARYCH NA NOWE
SKLEP I SERWIS A.W.
KWIDZYN, ul. 15 Sierpnia 12
TEL. (055) 79-34-57

Spółdzielnia Produkcyjno-usługowa „RODŁO”
82-500 Kwidzyn, ul. Grudziądzka 22
tel. 28-42, fax 24-49

oferuje:

- wykonawstwo remontów i budownictwo wielorodzinne i jednorodzinne
- budownictwo i remonty pozostałych obiektów
- w ramach remontów, modernizacji i budowy naszych obiektów wykonujemy następujące roboty:
 - budowlane
 - elektryczne
 - hydrauliczne
 - centralnego ogrzewania
 - kompleksowe wykonawstwo budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego
 - wykonawstwo robót drogowych i małej architektury
 - kompleksowe wykonawstwo kotłowni olejowo-gazowych
 - sprzedaż materiałów budowlanych

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

EKSKLUZJA
PROJEKTY I WYKONANIE
SKLEP FABRYCZNY
Kwidzyn, ul. Kościuszki 54 (obok dworca PKP) tel. (055) 79-69-70

zestawy w tkaninie i skórze
bogaty wybór modeli
kanapy, fotele, pufy
sofy rozkładane, narożniki
zestawy dla młodzieży

IP zapłaci za smród?

Z International Paper Kwidzyn S.A. przedostały się do atmosfery ponadnormatywne ilości dwutlenku węgla i zotou oraz siarkowodoru - to wyniki badań, przeprowadzonych przez inspektorów Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Elblągu, który jednocześnie zapowiedział, że ukarze trucieli

O zbyt dużym smrodzie, wyemitowanym przez IP Kwidzyn S.A. i badaniach WIOŚ w Elblągu, informowaliśmy w jednym z ostatnich numerów "KK". Badania podjęte zostały przez inspektorów Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Elblągu po alarmie mieszkańców Kwidzyna, którzy mimo wieloletniego przyzwyczajenia stwierdzili, że wórn przywzynała w powietrzu jest nadzty uciążliwa. Ten fakt potwierdził WIOŚ. Inspektorzy stwierdzili, że ponadnormatywna, uciążliwa emisja gazów była skutkiem wylączenia z eksploatacji pieca wapieniacego (obrotowego), który jest obecnie jedynym urządzeniem umożliwiającym całkowite spalanie gazów zlotownych, emitowanych przez International Paper Kwidzyn S.A.

Sesja o bezpieczeństwie

Program BEZPIECZNY KWIDZYN był głównym tematem specjalnej sesji Rady Miejskiej, która odbyła się 6 marca. Na sesji wystąpili przedstawiciele policji, prokuratury sądu i Straży Pożarnej, podsumowując prace tych instytucji na rzecz bezpieczeństwa.

Prezes Sądu Rejonowego w Kwidzynie Marek Szymanek przedstawił pracę sądu w ubiegłym roku. Wskazał na pozytywne i negatywne czynniki związane z przestępczością w rejonie Kwidzyna.

Prokurator rejonowy Mirosław Andrykowski przybliżył adnym prace prokuratury w ubiegłym roku. Wskazał na pozytywne i negatywne czynniki związane z przestępczością w rejonie Kwidzyna.

Komendant Komendy Rejonowej Policji w Kwidzynie podinspektor Henryk Wesołowski przedstawił pracę policji z jakimi problemami spotyka się w rejonie Kwidzyna. Podziękował za sprzyjający klimat, jaki stwarzają samorządy mieszkaniowi w sprawach bezpieczeństwa. Podinspektor H. Wesołowski podkreślił, że bezpieczeństwo kosztuje i poprosił o dostarczenie przez samorząd potrzebnej pomocy.

Na sesji wystąpił również komendant: Państwowej Straży Pożarnej Leszek Szczepanski i Straży Miejskiej Zbigniew Talarczyk. Obecna też była Urszula Reiner-Palac, prezes Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami, która poraz kolejny zwróciła się do Zarządu Miasta i do Rady Miejskiej o środki na utworzenie schroniska dla zwierząt.

O bezpieczeństwie mówił mieszkaniec Kwidzyna Feliks Krajewski, który poruszył problem dewastacji mienia komunalnego. My wspólnie musimy zadbać o nasze bezpieczeństwo - mówił.

Temat "Bezpieczny Kwidzyn" poruszyło Niezależne Forum Prawicy, które reprezentował Marek Sidor. Skrytykował on samorząd za zbyt małą - jego zdaniem - pomoc dla ludzi.

Poząma to instytucje finansowe budżetu państwa. Dodał, że samorząd nie ma możliwości prawnych przekazania pieniędzy z budżetu dla policji.

Przedstawiając program "Bezpieczny Kwidzyn" wiceburmistrz L. Czarnoból powiedział, że są to jedynie założenia oraz wytyczne na których opiera się konkretne programy. Podkreślił, że bez szerokiego frontu osób i instytucji nie jest możliwe przeciwdziałanie fali przestępczości.

Aleksandra Borówka reprezentująca grupę osób współtworzących program i jednocześnie prezes Towarzystwa Ochrony Praw Dziecka w Kwidzynie stwierdziła, że w programie znalazło się wiele błędów merytorycznych. Nie zgodziła się z koncepcją tworzenia szkolnych telefonów zaufania. Stwierdziła, że potrzebny jest miejski telefon zaufania. Skrytykowała formy współpracy przy tworzeniu programu.

Wiceburmistrz L. Czarnoból zgodził się z niektórymi poprawkami, ale argumentacja A. Borówki nie przekonowała go. Podkreślił, że niektóre elementy można uzgodnić, jednak nastąpiło nieporozumienie, gdyż Rada Miejska ma jedynie wytyczać kierunki. Dodał, że program "Bezpieczny Kwidzyn" to założenia do realizacji.

Przebieg sesji podsumował, że **na nim zawarte pewne hasła, na bazie których można tworzyć programy. Mówimy tylko o pewnych tendencjach, które powinny być realizowane** - argumentował L. Czarnoból.

O dyskusji radnych Zarząd zdecydował wycofać projekt. Została powołana komisja, która dopracuje szczegóły programu "Bezpieczny Kwidzyn". Jak stwierdził wiceburmistrz, chodzi o to, aby wszyscy mogli pod nim się podpisać.

Konferencja prasowa - pierwsza z całego cyklu

Władze miasta rozpoczęły cykl konferencji prasowych, mających przybliżyć mediom oraz mieszkańcom tegoroczny budżet i politykę samorządu w różnych dziedzinach. Pierwsza odbyła się 5 marca.

Burmistrz Jerzy Godzik przekazał informacje o postępie prac przy odbudowie Starego Miasta. Wiceburmistrz Piotr Wilk przypomniał, znane już z sesji Rady Miejskiej, główne założenia tegorocznego budżetu. Jeszcze raz przybliżył zagrożenia budżetu m.m. z powiększenia wynosku International Paper Kwidzyn S.A., które domagają się od miasta zwrotu nadpłaconego ich zdan-

niem podatku od nieruchomości.

Kolejne konferencje mają być poświęcone gospodarce komunalnej, oświacie, kulturze itd. Na 22 kwietnia zaplanowano m.in. omówienie polityki mieszkaniowej.

Na konferencji obecny był Marek Sidor z Niezależnego Forum Prawicy, reprezentujący mieszkanców PULS. Sidor oświadczając o zarejestrowaniu tytułu pisma w Sądzie Wojewódzkim w Elblągu. W odpowiedzi wiceburmistrz Leszek Czarnoból, złożył również oświadczenie, że miesięcznik PULS dotychczas był wydawany nielegalnie.

Misericordia znaczy miłosierdzie

Ponad 130 tys. zł przeznaczyła w roku ubiegłym Fundacja Pomocy Społecznej "Misericordia" na różnego rodzaju pomoc. Praca Fundacji koncentrowała się głównie na sprężu gospodarstwa domowego oraz sprężu rehabilitacyjnym. Wspierano różne instytucje i osoby, które zwróciły się o pomoc.

Fundacja dofinansowywała wyjazdy dzieci i młodzieży z ubogich rodzin na letnie obozy wypoczynkowe, które organizowane były przez Ośrodek Kuratorów, Siostry Benedyktynki oraz Polską Organizację Harcerską.

"Misericordia" dofinansowała dla Domu Pomocy Społecznej zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych. Samochód ten służy nie tylko pensjonariuszom DPS, ale i niepełnosprawnym z całego miasta. Tak było w przypadku tradycyjnej organizowanej przez Fundację, MOPS i samorząd Wigili dla najuboższych, samotnych i chorych mieszkańców Kwidzyna.

Bezpłatny sprzęt

Dzięki działaniom Fundacji "Misericordia" szpital, Dom Pomocy Społecznej, Ośrodek Terapii i Rehabilitacji dla Dzieci, Przedszkole Integracyjne, Zgromadzenie Sióstr Elzbiątek, a także kwidzyński Caritas otrzymali bezpłatnie sprzęt rehabilitacyjny. Obojem instytucje te otrzymały ponad 100 sztuk sprzętu, w tym 4 elektryczne wózki inwalidzkie oraz 26 wózków zwykłych. Poza tym przekazano aparaty inhalacyjne, materace przeciwodleżynowe, balkoniki, kule, rowery inwalidzkie.

Pożyczki dla parafii

"Misericordia" udzieliła pożyczki parafiom św. Jana Ewangelisty oraz Miłosierdzia Bożego. Oble pożyczki są zwrotne i wynoszą razem ok. 40 tys. zł. Zostały udzielone na remont kościołów mimo że ich cel może budzić wątpliwości co do prawidłowości tego typu działań, są one zgodne ze statutem. Statut Fundacji "Misericordia" nie wadażach które są przedstawiciele kościoła mówią również, że oprócz działań wspierających osoby ubogie, chore czy samotne, prowadzi się działania wspierające budowę obiektów religijnych.

Wypożyczalnia

W ubiegłym roku "Misericordia" zakupiła sprzęt rehabilitacyjny do prowadzonej przez siebie wypożyczalni za kwotę ponad 19 500 zł. Zakup ten zrefundowała w ramach wzajemnej współpracy Fundacja Opiekuńcza International Paper Kwidzyn S.A.

Fundacja pomaga w sprawach indywidualnych, ale tylko wtedy, gdy pomoc innych instytucji nie wystarcza. Często jest to jednorazowa pomoc finansowa w postaci zapłaconego rachunku za gaz, czy energię elektryczną.

W tym roku "Misericordia" zamierza kontynuować wszystkie swoje działania, specjalizując się głównie w transporcie darów i prowadzeniu wypożyczalni. Prezesem Fundacji "Misericordia" jest Tadeusz Obuchowski, przewodniczącym Rady Nadzorczej prepozyt kwidzyńskiej katedry ks. kanonik Wojciech Kruk. W Fundacji działają m.in. kierownik Urzędu Rejonowego w Kwidzynie Ryszard Mówinski, burmistrz Kwidzyna Jerzy Godzik, dyrektor Domu Pomocy Społecznej Kazimierz Gorlewicz.

Wypożyczalnia funkcjonuje już od kilku lat i jest jedynym miejscem w rejonie Kwidzyna, w którym można wypożyczyć np. kule inwalidzkie. Opłaty za wypożyczenie są symboliczne. Wprowadzono je głównie dlatego, że wcześniej wypożyczany sprzęt znikał bezpowrotnie.

Kartki tylko w Fundacji

Odklikul "Misericordia" funduje podopiecznym Kwidzynie bony żywnościowe. W ubiegłym roku udzielowano bonów za ponad 4 600 zł. Można je refundowano w wyznaczonych sklepach spożywczych.

BAŚNIOWY KWIDZYN

W środę, 5 marca 1997 roku w salach Muzeum Zamkowego w Kwidzynie odbyło się uroczyste otwarcie wystawy rysunków i akwarel Krystyny Pokrzywnickiej

Autorka z wykształcenia architekt, ukończyła studia na Wydziale Architektury Politechniki Gdańskiej obecnie jest adiunktem Katedry Architektury Morskiej i Przemysłowej Politechniki Gdańskiej. Posiada wieloletnią praktykę projektową na terenie województwa polskiego i północnej w dziedzinie architektury przemysłowej, szkolnej, budownictwa jednorodzinnego oraz architektury wnętrz. Od 1970 r. prowadzi zajęcia z rysunku architektonicznego oraz wykłady z historii architektury i estetyki. Od 1985 jest członkiem Związku Polskich Artystów Plastyków "Sztuka Użytkowa".

W swej pracy wykorzystuje bardzo różne dziedziny sztuki: malarstwo, rysunek, rzeźbę, tkankę, collage, patchwork oraz aplikacje płótno.

Wielokrotnie wystawiała swoje prace na wystawach zbiorowych oraz indywidualnych, a jej prace znajdują się w zbiorach muzealnych i prywatnych w kraju i za granicą oraz w licznych galeriach krajowych.

W aktualnej wystawie Krystyny Pokrzywnickiej w salach Muzeum Zamkowego w Kwidzynie oglądać możemy około 100 prac autorki.

Prezentuje ona specyficznie, trochę bajkowo spojrzem na nasze miasto. Kwidzyn jawi się jako krajobraz zyciem przeniesiony z kart baśni i prace te mogłyby zostać wykorzystane jako ilustracje do kwidzyńskiej legendy i podań.

Wzrostem zadumana melancholijnie to uczucia najczęściej pojawiające się podczas oglądania prac Krystyny Pokrzywnickiej.

Oprócz urokliwego spojrzenia na Kwidzyn, możemy podziwiać także architekturę Gdańska, Sopotu i Gdyni, uchwyconą w specyficzny sposób oraz prace o tematyce marynistycznej, które, jak mówi autorka, są jej bardzo bliskie.

Ciekawymi byłyby przyczyny, które skłoniła autorkę do skoncentrowania się na architekturze Kwidzyna. Usłyszelismy taką odpowiedź:

Gdy przybyłam tutaj wcześniej, dostrzegłam piękno tego urokliwego, cichego miasteczka. Było w tym coś baśniowego i choć nie ma tutaj starówki, to jednak jest tu wspaniały widok na jezioro.

Jestem pracownikiem naukowym politechniki i przez szereg lat swojej pracy znajdowałam się na styku historii i nowoczesności w Kwidzynie, jednak zauroczyła mnie katedra.

Później, poprzez moje plastyczne zainteresowania, zostałam wciągnięta w wystawę. Wiedziałam, że miasto to jest warte rysowania, jednak nie robiłam tego. Wzięłam udział w konkursie architektonicznym na projekt zabudowy starówki i zmusiło mnie to do częstszego przyjazdów do Kwidzyna. Wtedy też okazało się, że konserwatorem zabytków w tym mieście jest mój kolega ze studiów - Wiesław Galkowski. On jako osoba, która tu mieszka, zachęcił mnie do pracy i to za jego namową zostałam rysowniczką. Kwidzyn, a efekt tej pracy można teraz oglądać.

W pracach tych zaprezentowałaam techniki, które są bardziej kameralne, jak: akwarele, piórko i ołówek.

Miejskie inwestycje '97

Wiceburmistrz Piotr Wilk uważa, że głównym wyznacznikiem rozwoju miasta są inwestycje. W tegorocznym budżecie przeznaczono na inwestycje ponad 9,689 mln zł, co w porównaniu z rokiem 1996 stanowi wzrost o ponad 37%.

Na inwestycje komunalne i oświatowe przeznaczono w tym roku ponad 21 procent budżetu, w tym na inwestycje oświatowe 6,8 %.

W ramach inwestycji komunalnych kontynuowanych zostanie zakończona budowa parkingu przy ul. Kopernika, a jej koszt wyniesie 5 429 mln zł. Modernizacja ulicy Żeromskiego na odcinku od ul. Słowackiego do ul. Kaszewskiego będzie kosztowała 685 tys. zł, modernizacja ul. Szerokiej - 1 740 mln zł, ul. Piastowskiej - 1 182 mln zł, Ulica Zielna otrzyma asfaltową nawierzchnię za 290 tys. zł. Wykonanie zostanie ciąg pieszy pomiędzy ulicami Piłsudskiego i 15-Sierpnia, którego koszt wyniesie 1 141 mln zł.

Łącznie na inwestycje komunalne kontynuowane przeznaczone w budżecie dotychczas 3 961 mln zł, a w tym roku 1 466 mln zł.

W inwestycjach komunalnych rozpoczętych w tym roku przewidziano urządzenie na terenie pokaszarowym przy ul. Kopernika i targowiska miejskiego za kwotę 1,4 mln zł. Rozpocznie się modernizacja kolejnego odcinka ulicy Żeromskiego - od ul. Słowackiego do ul. Mickiewicza. Koszt tej inwestycji wyniesie 700 tys. zł. Zmodernizowane zostaną ulice Żmudników i Wąbrzeska za kwotę 1050 mln zł. Budowa ronda na skrzyżowaniu ulic: Hallera, Grudziądzkiej,

Batalionów Chłopskich, Ogrodowej, Stowińskiej i Kościelnej kosztowała będzie 275 tys. zł. Budowa ronda na skrzyżowaniu ulic: Targowej, Batalionów Chłopskich, Chopina to wydatek 480 tys. zł. Modernizacja wlotowego na ulicach Szkolnej i Żeromskiego pochłonie 300 tys. zł. Dofinansowanie kanalizacji sanitarnej na osiedlu Miłosań będzie kosztować 100 tys. zł. Modernizacja ul. 3 Maja to 395 tys. zł. Na rozpoczęcie budowy tunelu pod torami, który połączy ul. Kościelnej z ul. Grunwaldzką w bieżącym roku zaplanowano przeznaczyć 600 tys. zł. Na dofinansowanie budowy muru oporowego przy ul. Dąbskiego przeznaczone są 100 tys. zł. Łącznie na inwestycje komunalne rozpoczęte w tym roku przeznaczono w budżecie 4 278 mln zł.

Na inwestycje oświatowe przeznaczono w 1997 roku łącznie 3 063 mln zł, w tym na zakończenie budowy hali sportowej jej wyposażenie 763 tys. zł, z czego 150 tys. zł pochodzi z fundacji Totalizatora Sportowego. Na zakończenie budowy przedszkola w osiedlu Piastowskim przeznaczono 2 030 mln zł, a w obiekcie tym obok przedszkola znajdą się biblioteka i przychodnia zdrowia dla lekarza rodzinnego. Na budowę Centrum Językowo-Komputerowego przeznaczono 220 tys. zł, na wykonanie dokumentacji technicznej sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 3 - 50 tys. zł.

Wykonanie okablowania dla sieci komputerowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej pochłonie 25 tys. zł, inwestycje w Urzędzie Miejskim związane z komputeryzacją 357 tys. zł, a na urządzenie terenów rekreacyjnych nad rzeką Lwą przewidziano 150 tys. zł, a jw.

"BŁĘKITNY SKARABEUSZ" W ZAKOPANEM TOMASZ CHRZĄSZCZ K WIDZYNĄ NAJLEPSZYM Z POLAKÓW

Paizaprzęg z hodowli syberian husky Marty i Tomasza Chrząszcz "Błękitny Skarabeusz" z podkwidzyńskiej Miłosnej wziął udział w międzynarodowych zawodach, wyścigów psich zaprzęgów "Cien Wilka", które odbyły się w Zakopanem. Tomasz Chrząszcz okazał się w nich najlepszym z Polaków, zajmując trzecie miejsce w swojej klasie oraz najlepszą lokatę z zawodników polskich w klasyfikacji generalnej.

W międzynarodowych wyścigach w Zakopanem wystartowały 52 psy zaprzęgi, prowadzone przez maszerów z Polski, Węgier, Słowacji i Czech, w tym

zaprzęg, w którym biegły cztery psy, a jako pies prowadzący wnik zwycięzców świata Keyfer Jasatope kwidzyńskiego maszera Tomasza Chrząszcz. Wyścigi "Cien Wilka" są największą tego typu imprezą organizowaną w Polsce, a psie zaprzęgi ścigają się na około 40 km trasie.

Mimo, że zawody w Zakopanem odbywały się na śniegu, a kwidzyńscy przez cały czas z powodu jego braku w Kwidzynie trenowali jeżdżąc tylko na wózkach, nie przeszkodziło to Tomaszowi Chrząszczowi w zająciu trzeciego miejsca - najlepszego wśród Polaków -

w swojej klasie zaprzęgów.

Zawodnik z Kwidzyna pozostawił za sobą całą plejadę doskonałych zawodników polskich oraz słowackich, czeskich i węgierskich, którzy trenowali przed zawodami przede wszystkim na śniegu. Udział w zawodach "Cien Wilka" w Zakopanem był dopiero szóstym powojennym startem w karierze kwidzyńskiego maszera, a trzecim na sankach.

Przypominamy, że w listopadzie wyścigi psich zaprzęgów zostaną rozegrane w Kwidzynie.

Andrzej Chmielewski

GE Capital Bank

KREDYT SAMOCHODOWY

w 60 min

Samochody nowe i używane

Kredyt nawet do 100% wartości samochodu.

KREDYTY GOTÓWKOWE

Zapraszamy do

TOWARZYSTWA PROMOCJI I DORADZTWA KAPITAŁOWEGO „A'CONTO”

Kwidzyn, ul. 11 Listopada 11, tel. 62-00

mirjan MEBLE BIUROWE

przedstawiciel Jarocińskich Fabryk Mebli S.A. i Nowego Stylu - Krosno

zaprasza

do salonu ekspozycyjnego w Elblągu przy ul. Ogólnej 13A

tel. (055) 32-08-28

Firma wyposaża biura, szkoły, kawiarnie i hotele.

Jesteśmy hurtownią foteli, krzeseł obrotowych, konferencyjnych i innych (ponad 150 wzorów) - zapraszamy do współpracy sklepy.

Eleganckie podziękowania, prestiżowe certyfikaty, niepowtarzalne pamiątki okolicznościowe na każdą okazję wykonane nowoczesną techniką

GRAWERTON®

Tą techniką realizujemy każdy indywidualny projekt lub pomysł

ORYGINALNIE, TANIO I SZYBKO

Dealer w województwie elbląskim: "S-PRINT"

INTRLOGIGATORSTWO, WYRÓB PIECZĄTEK, GRAWEROWANIE KOMPUTEROWE

Jadwiga Jaskulska
ELBLĄG, ul. Koszyńców Gdynskich 11
tel. (055) 35-18-95

WIZYTOWKI NA DRZWI, CERTYFIKATY, IDENTYFIKATORY, DYPLOMY, NAGRODY, TABLICZKI OKOLICZNOŚCIOWE, ZNAMIONOWE I NAGRODKOWE, MAŁE SZYLDY ITP.

PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCJO-HANDLOWE

TOR-PAL

82-500 Kwidzyn
ul. Lotnicza 1
Spółka z o.o. tel./fax (055 79) 86-12
ident. 17007951

STACJA DIAGNOSTYCZNA TOR-PAL
Kwidzyn, ul. Lotnicza 1 (za Urzędem Celnym)
tel. 81-13

oferuje usługi:

1. Przeglądy rejestracyjne wszystkich samochodów np. samochod osobowy 18,30 zł
samochód ciężarowy 23,18 zł
2. Naprawy
3. Regulacje: silnika, geometrii kół, świateł

Stacja czynna codziennie w godzinach
7.00 do 22.00
soboty 8.00 do 16.00

DZIENNIK POMORSKI

Regionalne Pismo Pomorza Nadwiślańskiego

Nr 11 (204) GDAŃSKIE • ELBLĄSKIE • TORUŃSKIE 13.03.1997 r.

ŚRUBY

HURTOWNIA ARTYKUŁÓW METALOWYCH
METAL - COMPLEX

PROMOCJA

OD 1.03 DO 01.06.1997

ZA OCYNK

DOLICZAMY 0,70 zł/kg

80-557 GDAŃSK, UL. MARYNARKI POLSKIEJ 71
tel./fax 43-17-52; tel. 43-16-55 do 58 wew. 336

zapraszamy 7.30-15.30

Europejska integracja

W Karwinie obradowali przedstawiciele północnych województw (elbląskiego, gdańskiego i słupskiego) oraz delegacje: nadmorskich województw i gmin południowej Szwecji, obwodu kaliningradzkiego i lotewskiego rejonu Lipawa.

Efektom dwudniowych obrad jest podpisanie deklaracji woli utworzenia Euroregionu "Jantar".

Zapisano w niej, że inicjatywa utworzenia Euroregionu wychodzi naprzeciw oczekiwaniom i aspiracjom mieszkańców regionów, miast i gmin. Stwarza on szansę na wspólne rozwiązywanie wielu problemów, dotyczących ekologii, infrastruktury technicznej, komunikacji. Współpraca powodować może przełamywanie barier i uprzedzeń, wyrównywanie materialnych warunków życia mieszkańców rejonów przygranicznych.

Główne kierunki wspólnego działania skupiać się będą na aktywizacji gospodarczej, skutecznym rozwiązywaniu problemów turystyki. Na konferencji powołano grupę organizacyjną, złożoną z przedstawicieli - założycieli.

Zadaniem zespołu będzie przygotowanie dokumentów umożliwiających rejestrację, sprzeciwianie głównych zadań, a także wypracowanie propozycji metod skutecznego funkcjonowania Euroregionu. Zespołem kierować będzie prezydent Elbląga, Witold Gintowt-Dziewiatowski.

Paweł Łączny, burmistrz Dzierzonia, zagabywany na temat głośnego już niemal w całej Polsce sukcesu zarządzanej przez niego gminy, uśmiecha się i odpowiada: - To nie sukces. To normalność.

ZAPACH PIENIĘDZY

Centrum Dzierzonia. Wprost szkokuje niezwykła, zwłaszcza jak na polskie warunki, czystość

Gmina Dzierżonia liczy sobie ok. 10 tysięcy mieszkańców, z czego w samym mieście żyje ok. 5 tysięcy osób. O Dzierżoniu już od dawna było głośno. Tyle że z zupełnie innych powodów, niż dziś. Jeszcze kilka lat temu gmina ta "szczyliła się" największym spożyciem alkoholu na głowę mieszkańca w Polsce. Dziś jednak, to zupełnie inne miasto. Dzierżoń z zapylanej prowincji stał się jedną z najdynamiczniej rozwijających się gmin w kraju.

CZYSTOŚĆ NA CO DZIEŃ

Już pierwszy "kontakt z miastem" narzuca przyjeźdźcom pozytywne spostrzeżenia. W oczy rzuca się bowiem rzadko spotykana w polskich miasteczkach czystość. Mimo że jest luty, na dworze pogoda nieco deszczowa, ulice Dzierżonia nie są zachłapanie błotem, nie widać

poziomego brudu. Wręcz przeciwnie. Wszędzie czysto i schludnie. Co kilka metrów koszą śmieci, sklepy i fasady budynków wymalowane i wypucowane.

W Dzierżoniu na próżno też szukać betonowych płyt, którymi niemal w wielu miastach wyłożone są chodniki. Wszędzie elegancka, czerwona kostka. Wyłożona równiuseńko. Nie ma mowy, aby przechodzień mógł potknąć się o wystający, czy też zapadnięty fragment chodnika. Te linia swą czystością, tak jakby ktoś godzinie temu "przeleciał się" po mieście ze ścierką i szczotką, i całość dokładnie wypucował. I niby taka dbałość o estetykę miasta powinna być rzeczą nie budzącą zdziwienia, ale jednak jest to rzecz rzadko spotykana w innych polskich miastach.

- To miło, gdy słyszy się takie słowa - Eugeniusz Procyk, zastępca burmistrza Dzierżonia nie daje po sobie poznać ani dumy, ani zadowolenia.

Ochrona zatoki

O dziesięć milionów nowych złotych wzrosła wartość programu ochrony wód Zatoki Puckiej, który realizuje Komunalny Związek Gmin. Tę kwotę muszą znaleźć gminy i KZG, aby zakończyć zadania: kanalizację Chłapowa, Swarzewa i Gnieźdźewa, modernizację oczyszczalni w Swarzewie i budowę kolektora zrzutowego ścieków z oczyszczalni do Bałtyku.

Połowę kosztów całego programu pokrywa fundacja Ekofundusz, jedną czwartą wojewoda gdański i jedną czwartą gminy Jastarnia, Władysławowo, Miasto Puck i gmina Puck. Gminy i wojewoda zadeklarowali pokrycie swojej połowy nowej sumy. Przedstawiciele fundacji odmówili jednak zwiększenia swych środków finansowych.

Gminy i KZG rozpoczęły poszukiwanie innych źródeł. Dwa miliony: pochodzące z kredytu, przekazał na realizację programu spółka wodno-ściekowa "Swarzewo". Nadal brakuje jednak trzech milionów. Delegacja realizatorów udała się, aby raz jeszcze rozmawiać z Ekofunduszem.

Znów dzieci rodzą dzieci

13-letnia dziewczynka urodziła dziecko w szpitalu w Kwidzynie.

Jak poinformował Mirosław Andrykowski, prokurator rejonowy, rodzina dziewczynki trzymała całą sprawę w tajemnicy. Wszystko wyszło na jaw po przewiezieniu dziecka do szpitala.

Ojcem dziecka okazał się mężczyzna, spokrewniony z rodziną 13-letniej dziewczynki. Prokuratura Rejonowa w Kwidzynie rozpoczęła w tej sprawie postępowanie, zarzucając mężczyźnie dokonanie gwałtu na nieletniej. Z uwagi na dobro śledztwa i przede wszystkim dobro dziewczynki, szczegóły nie zostały ujawnione.

Czytaj jeszcze reportaży pt. „Helenka” na str. 13

Ekspresowa Starówka

Już za rok Przedsiębiorstwo Budowlane „Starówka” odda w Elblągu do użytku trzydziści kamienic. Później kolejnych piętnaście. Cała inwestycja jest pod stałym nadzorem konserwatorskim. Budowle wznoszone są metodami tradycyjnymi.

Spółka budowlana została utworzona przez dwóch mieszkańców Elbląga: Grzegorza Kacperskiego i Jerzego Dudę. Obaj zgodnie demontują krzącają po mieście plotkę, która mówi, iż za całą inwestycję kryje się zagraniczny kapitał.

- To nieprawda. Wszystkie środki, jakimi dysponujemy, mają rodzinne pochodzenie - stwierdził Grzegorz Kacperski. - Pochodzą od udziałowców oraz przyszłych lokatorów.

"Starówka" działa bardzo prężnie, co jest sporym ewenementem jeśli chodzi o polskie realia. Wokół ulic: Rybackiej, Bednarskiej i Stary Rynek, powstanie trzydziści kamienic. Według wstępnych ustaleń pierwszy lokatorzy mieli wprowadzić się w roku 2000. Dzięki sprawnemu zarządzaniu i fachowej załodze, kamienice zostaną zasiedlone już w przyszłym roku. Podpisane są już wstępne umowy, z których wynika, że przeszło osiemdziesiąt procent lokali jest wykupionych. Cena za jeden metr kwadratowy wynosi 1250 złotych. Wkrótce jednak stawka ta zostanie podwyższona o 100 złotych. Wśród przyszłych lokatorów znajdują się między innymi Niemcy, Holendrzy, Austriacy, Belgowie, Polacy z USA. Spółka wykupiła także teren przy ulicach: Rzeźnickiej, Przymurze, Kowalskiej. "Starówka" wzniesie na nim kolejnych piętnaście kamienic. Zainteresowanie budynkami jest dosyć spore, gdyż w pobliżu zbudowany zostanie Ratusz Miejski. W sumie spółka odda do użytku czterdziści pięć budynków. Cała inwestycja jest pod stałym nadzorem konserwatora zabytków. (mp) (gaj)

Dla rodzin i wodniaków

Kuszenie turystów

Po raz pierwszy Międzynarodowe Targi Gdańskie zorganizowały imprezę, której celem była prezentacja ofert turystycznych, zarówno krajowych, jak zagranicznych. Targi Turystyczne '97 zgromadziły ponad 80 firm, w tym około 40 z regionu gdańskiego, promujących wypocznik na Wybrzeżu w kraju i poza jego granicami.

Największe zainteresowanie zwiedzających - zdaniem Mirosława Wolaka, komisarza targów -

wzbudziło stoisko szwedzkiego hotelu Møre, położonego w gminie Torsås. Gmina ta, leżąca w odległości 45 km od Karlskrony (do której kursuje prom z Gdyni), porównywana jest do naszych Kaszub, stąd też nazywana jest polskimi Kaszubami. Kuszenie turystów rekreacyjnymi, czystymi jeziorami i lasami oraz zabytkowymi budowlami, czy warsztatami rękodzielniczymi, z których słynie.

cd. na str. 2

Światowy rekord przyspieszenia

Po raz pierwszy gościł w Polsce absolutny rekordzista świata pod względem przyspieszenia. Sto kilometrów na godzinę osiąga w 3,266 sekundy! Mowa o vertigo - autorskiej konstrukcji Tony Gilleta, byłego kierowcy wyścigowego i kilkukrotnego mistrza Belgii w Formule 2. Auto ma dwa miejsca siedzące, niespełna 800 kg wagi i aż 2-litrowy silnik od fordoswortha.

Wiaćciwie

trudno określić, jaka jest zasadnicza przydatność tego pojazdu, ale tak to już jest, że zalety praktyczne stoją się mniej istotne w przypadku rzeczy pięknych i niepowtarzalnych. Zaświadczył o tym nawet sam król Belgii, Albert II, zasiadając za kierownicą auta na salonie

motoryzacyjnym Bruksela 1992. Nazwę auta należy tłumaczyć jako "zawrót głowy". Chyba bardzo trafnie...

Auto Moto
na stronach 6-10

UWAGA! TYLKO Z NAMI I TYLKO U NAS!
SZEROKI ZAKRES PRAC CHALUPNICZYCH Z POWIERZONEGO MATERIAŁU. SZUKASZ PRACY? NIE MOŻESZ JEJ ZNALEZĆ? AKTUALNE OFERTY PRACY DLA KAŻDEGO Z TERENU CAŁEJ POLSKI KTO CHCE PRACOWAĆ CHALUPNICZO. ZLECENIODAWCA ZAPEWNIĄ ZAOPATRZENIE I ODBIÓR GOTOWEGO MATERIAŁU. DODATKOWO OTRZYMASZ OD NASZEJ FIRMY OFERTĘ PRACY Z POWIERZONEGO MATERIAŁU. ZAROBOK OD 1000 DO 8000 ZŁOTYCH NA MIESIĘCZNE. MATERIAŁ PO OTRZYMANIU ZNACZKA ZA 5,50 ZŁOTYCH.
WYGON 9, 73-234 ŁASKO

MALBORSKI ZAMEK PEKA!

Kilka lat temu zamek malborski zaczął borykać się z olbrzymim zagrożeniem - zaczęła obsuwać się ściana zachodnia Włocławskiego Refektarza. Z pomocą pospieszyła firma "Stabilator", której udało się nie tylko zatrzymać dalszy ruch ściany, ale na tyle wyeliminować podłoże, aby wyeliminowane zostało zagrożenie. Przyczyną ruchów całej ściany było uszkodzenie przez czas i warunki środowiskowe pali drewnianych, na których postawiono fundamenty. Przy okazji tych prac na terenie zamku rozmieszczono siedem raperów gruntowych, służących jako bazy do pomiaru przemieszczeń ścian. Przez lata nie wykazywały one żadnych ruchów, ale jesienią 1996 roku zaczęły się one przemieszczać. Wniosek jest jeden - zamek wraz z podłożem, a także cały teren aż do mostu drogowego, podlegają dość sil-

ny ruchom. Obrazowo wygląda to tak, jakby czuńki umieszczono w podłożu o konsystencji gęstej masy. Praktycznie prawie wszystkie wykazują przesunięcia i to w różnych kierunkach. Jedynie te umieszczone w obrębie ściany zachodniej zamku średnio są stabilne.

Niepokojące zjawiska widać też gołym okiem. Na tarasie zachodnim szczylnia w murze powstała około 1957 roku, systematycznie powiększyła swoją rozwartość. Nad bramką wjazdową na zamek Włocławski odnowiono się stare, zamurowane pęknięcia. Przemieszcza się podłoże wokół kościoła św. Jana, odnowiono się zamurowane pęknięcia w murach Szkoły Łacińskiej. Na terenie murów i tarasów zamkowych odnotowuje się sporo pęknięć. Ich ilość i stopień poszerzenia trudno jest ustalić w sposób precyzyjny.

29,4 mln na szpital w Grudziądzu

W tym roku w budżecie państwa zarezerwowano na budowę szpitala przy ul. Rydygiera 29 mln złotych. Kwota ta ma wystarczyć na dokończenie inwestycji.

Wszystko wskazuje na to, że w przyszłym roku mali pacjenci zostaną przyjęci na oddział pediatryczny już w szpitalu przy ul. Rydygiera. Kwota potrzebna do wykończenia tego bloku, o którą wystąpił dyrektor S. Wojdyło została przyznana.

Przypominamy, że szpital od 1993 roku jest inwestycją centralną. Pierwsze pieniądze z budżetu państwa wypłynęły w 1993 roku. Było to wówczas 30 ml starych złotych. W kolejne lata przeznaczono 33, 60 i 77 ml starych złotych. Już w ubiegłym roku wojewoda Bernard Kwiatkowski zapowiedział, że będzie się starał, by znalazły się pieniądze na dokończenie tego oddziału.

Z komórką w kieszeni

Zainteresowanie telefonią komórkową rośnie lawinowo. Także wśród mieszkańców Nowego Dworu Gdańskiego i okolic. Nie przeszkadzają w tym trudności z korzystaniem z "komórki". Z Nowego Dworu trudno z telefonu komórkowego się dowodzić. Komórkowcom pomaga... konkurencja, czyli Telekomunikacja Polska SA, która nie nadaje za potrzebami.

Zdecydowana poprawa komfortu korzystania z telefonu komórkowego może nastąpić po zamontowaniu w okolicy anteny nadawczej. Firma Centertel ma zamiar zamontować taką antenę w Nowym Dworze Gdańskim. Rozmowy przedstawicieli firmy Centertel z władzami miasta nie trwały długo. Na budowę stacji bazowej telefonii komórkowej, w drodze przetargu na dzierżawę na okres 20 lat, przeznaczono działkę przy ul. Jantarowej w Nowym Dworze Gd.

Owca

Prelimnowe wydarzenia w historii ludzkości (nie mylić ze Światem): jakże często człowiek w swojej bucie mówi: "Ooo! wielkie wydarzenie w historii Świata" albo "II wojna Światowa" na ogół są od razu odfiltrowywane, nagłaśniane i zna je każdy: od dumia po geniusza.

Do wielkich wydarzeń dorywają się od razu chmary pismaków, stąd wiemy o nich co nieco. Wymienimy kilka wielkich wydarzeń w historii ludzkości: zenienie jabłka w Edenie, wynalezienie pistoletu, "zdobycie" Księżyca.

Listę można by ułożyć, jak to się nauczyli w szkole. Ostatnie wielkie wydarzenie pojawiło się w mass mediach jakby chyłkiem, wstydliwie. Bo też ma dziwną postać - owcy! Pokazują owce w telewizji i mówią, że Anglicy sklonowali. Owca gapi się na nas ze szklanego ekranu i my na nią i nic. No bo co - owca jak owca, ani to Michael Jackson, ani Madonna, ani nawet Kwasiński. Po prostu owca.

Owca jednak jest niezwykła, bo to dowód rzeczy, że można i człowieka. A o to przecież chodzi. Niby to nie, ale już niedługo - o czym marzyło się pismakom science fiction - nadziani ogromną forą arabscy szejkwowie będą klonować sobie żony i doskonałych terrorystów.

Zdzieciniała ludzkość okresu Rambo nie dostrzegła - przy okazji tej owcy - że historia powtarza się w nowym wcieleniu - tym razem OWCY.

Bo przecież to ciągle ta sama historia zrywania jabłka w Edenie.

Major

SUKCES NOWEGO DWORU

W piątkowym z kolei konkursie Agro-Liga '96 sukces odniósł przedstawiciel Nowego Dworu Gdańskiego. Ogólnopolski finał odbył się z wielką pompą w warszawskiej Stodole. Przypominamy, Okręgową Spółdzielnię Mleczarską zajęła II miejsce w kategorii firm rolniczych, a Antoni Pietruczuk także samo w kategorii rolników indywidualnych.

Jednym z owoców sukcesu są programy telewizyjne promujące laureatów.

Kuratorium dla Malborka

Projekt podziału pieniędzy, jakimi dysponuje elbląskie kuratorium, zawiera koszty adaptacji budynków byłych malborskich koszar na "miejscowo szkolne". Przewidziane dla Malborka pieniądze, w kwocie 1 miliona, będą wydatkowane na remont i przygotowanie na potrzeby szkół: II LO i Liceum Ekonomicznego, które również przeniesie się do nowej siedziby.

Przepraszam

Dnia 20.02.1997 r. ukazał się artykuł, pt. "Choczewska bieda". Chciałbym w związku z tym przeprosić panią Dutkowską z Choczewka, za nieprawdziwą informację, jaka ukazała się o Jej mężu. Nie był on nigdy uzależniony od alkoholu, jak błędnie zostało napisane w reportażu. Jednocześnie wyjaśniam, iż informację taką otrzymałem od osoby, w której prawdziwość - wydawał by się mogło - nie miałem najmniejszego powodu powątpiewać.

Marcin

Pochwałowski

Dla rodzin i wodniaków

Kuszenie turystów

cd. ze str. 1

Z kolei hiszpańskie biuro podróży Rosa Deles Ventes z Barcelony proponowało turystom spędzenie czasu w najpiękniejszych zakątkach Hiszpanii, m.in. na 23 kempingach położonych na plażach Costa Brava, Costa Dorada i na Majorce, a także hotelach w Costa Brava.

Egzotycka, a zarazem atrakcyjna cenowo okazała się oferta rumuńskiej firmy Protector Capital Travel Agency, która za oferowała wycieczki nad rumuńskim wybrzeżu Morza Czarnego oraz wyprawy dla wędkarzy i myśliwych. - Z okazji do zaprezentowania swoich atrakcji turystycznych, skorzystała także znacznie oddalone od Wybrzeża regiony kraju.

Wielu chętnych pytało o wcześnie i wycieczki zagraniczne. Imponującą ofertę prezentowała krakowska firma Haxel Adventure Tours specjalizująca się w organizacji ekspedycji turystycznych do najbardziej odległych i egzotycznych zakątków świata. W jej ofercie znajduje się m.in.: Nepal, Wietnam, Boliwia, Argentyna, Iran, Kirgistan, Meksyk, Mongolia i Chiny. Firma organizuje także specjalne wycieczki na zamówienie oraz wycieczki dla grup szkolnych.

Interesującą propozycję taniego wycieczek rodzinnego poza granicami kraju zaoferowała wrocławska firma Eurocamp należąca do założonej w 1973 roku w Wielkiej Brytanii sieci kempingów europejskich. Oferuje wycieczki na 63 polach namiotowych w dziesięciu krajach europejskich zapewniając cały niezbędny sprzęt do spędzenia wakacji pod namiotem.

Dla spragnionych czystego, świeżego powietrza i prostego jedzenia wystąpiło na targach Gdańskie Stowarzyszenie Agroturystów. Stowarzyszenie zaoferowało wczasowiczom 130 kwater położonych w regionie nadmorskim Szwajcarii Kaszubskiej i Borach Tucholskich. Agroturystom to nowa forma spędzania wolnego czasu w gospodarstwach wiejskich. Jest ono bardzo popularna w Niemczech szczególnie w landach wschodnich oraz Skandynawii.

Ciekawą ofertę turystyczną zaprezentowały także instytucje zajmujące się promocją regionów Kaszubi i Kociewia. Na targach nie zabrakło dużych firm państwowych takich jak: Polskie Koleje Państwowe, PLL LOT, proponujące przewozy na trasach krajowych i międzynarod-

dowych oraz Linie Promowe ze Świnoujście i Gdyni.

Orbis w Gdańsku wygrał przetarg na organizację recepcji obchodów 1000-lecia Gdańska. Tak więc targi były okazją do przedstawienia bogatej oferty kalendarza imprez, jakie odbywać się będą podczas 1000-lecia Izba Turystyki z Warszawy przygotowała seminarium pod hasłem: "Polska krajem tranzytowym". Mówiono m.in. o tym, by trasy przejazdu przez Polskę wykorzystywać także w celach turystycznych.

Atrakcją targów były występy zespołów ludowych, przede wszystkim z Kaszubi i Kociewia. W związku z wieloma już zgłoszeniami i deklaracjami wystąpienia firm w kolejnych edycjach targów turystycznych, na pewno wejdą one do stałego kalendarza imprez MTG - powiedział komisarz Wolak. - Drugie targi turystyczne odbędą się pod koniec marca 1997 i będą poszerzone o camping i karawaning.

•

Z kolei już po raz drugi Międzynarodowe Targi Gdańskie zorganizowały imprezę, której celem była prezentacja najciekawszych ofert producentów sprzętu żeglarskiego z kraju i zagranicy. W ubiegłym roku Centrum Targowe w Gdańsku przy ul. Bieniowskiego 5 gościło około 30 wystawców. Wśród nich znaleźli się producenci sprzętu nawigacyjnego, elektroniki morskiej, wyposażenia ratunkowego oraz stocznie budujące jachty, 80 procent ubiegłorocznych wystawców przyjechało także na tegoroczne targi.

Na 1,5 tys. mkw. powierzchni wystawieni, w hal specjalnie zaadaptowanej dla potrzeb Polyacht '97 swoją ofertę zaprezentowało w tym roku około 50 firm, stoczni, klubów i szkół. Po raz pierwszy w Polsce zwiedzający mieli okazję obejrzeć ekspozycje jachtów w hali wystawienniczej. Dołąd w naszym kraju prezentowano je wyłącznie na otwartej przestrzeni.

Niewątpliwą atrakcją tegorocznej imprezy był udział przedstawicieli brytyjskich firm produkujących wyposażenie jachtów. Polskę reprezentowali producenci sprzętu wodnego (jachtów, łodzi, kajaków, rowerów wodnych), żagli, silników do łodzi, przyczep, sprzętu nawigacyjnego, ratunkowego oraz systemów komunikacji i odzieży żeglarskiej.

Po raz drugi w imprezie tej

swoje najnowsze propozycje zaprezentowała stocznia Sportlake z Olecka, która podczas ubiegłorocznej edycji targów Polyacht została laureatem Nagrody Publicystyki. Przed laty uzyskała renomę, jako producent popularnej "Sportiny 680", która z powodzeniem sprzedawana była nie tylko w Polsce. Wiele egzemplarzy trafiło do Europy Zachodniej. Stocznia z Olecka przystąpiła do modernizacji "Sportiny 680", dzięki czemu, stała się szybkim, bezpiecznym i stabilnym jachtem turystycznym, który radzi sobie także podczas regat.

Wśród stoczni, które w centrum wystawienniczym prezentowały swoje oferty, nie zabrakło również firmy Ostroda Yacht, która zaprezentowała najnowsze produkowane przez siebie modele jachtów. Były też znany w Polsce Galeon Boat Builders ze Straszyna, jak również Carline przedstawiciel amerykańskiego producenta jachtów "Hunter".

Organizatorzy przygotowali ciekawe propozycje zarówno dla konstruktorów projektujących jachty, dla uczniów pragnących rozpocząć naukę w wyższych i średnich szkołach morskich oraz dla społeczeństwa. Każdy z miłośników sportów wodnych znalazł dla siebie coś ciekawego. Z myślą o nich organizatorzy zaprosili do udziału w imprezie średnie i wyższe szkoły morskie, które zaprezentowały kierunki kształcenia w swoich placówkach i informowały o zasadach naboru.

Wśród nich były Akademia Marynarki Wojennej i Wyższa Szkoła Morska w Gdyni, Wydział Oceanotechniki i Okrętownictwa Politechniki Gdańskiej oraz Zespół Szkół Morskich z Gdańska.

Znana krakowska Fundacja Żeglarska "Hals" przywołała uwagę przed siebie popularne śpiewniki piosenek morskich, kasety i płyty z szantami, które od lat cieszą się uznaniem środowiska żeglarskiego.

Ostatni dzień targów przyniósł dyskusje na temat nowych tendencji i rozwiązań projektowych w budowie jachtów. Tej tematyce poświęcone było seminarium, które przygotowała Politechnika Gdańska wspólnie z Polskim Rejestrem Statków.

Organizatorzy imprezy, pomysłili także o atrakcjach dla publiczności. Wśród nich najciekawsze były zawody sprawnościowe na ergometrze wiosłarskim, urządzeniu, które symuluje pracę wiosła.

Urszula

Niewiarowska

Specjalnie dla Czytelników „Dz.P.”

Jak wynika z analiz wydziałów rolnictwa i infrastruktury wsi, wśród gospodarzy zarówno na Żuławach, jak pozostałych rejonach województwa elbląskiego i gdańskiego rośnie zainteresowanie produkcją dobrego mleka. W związku z tym w cenie są także informacje nie tylko o możliwościach pozyskania dobrej klasy krów mlecznych, ale i nowoczesnej uprawie łąk.

Najnowsze badanie przeprowadzone na północy Polski wskazują, że znakomite wyniki bydła mlecznego może przynieść uprawianie łąk zielonkowych. Zasady uprawy i zachowanie takich łąk są jeszcze mało znane. Stąd też cenny wydaje się materiał mgr inż. Józefa Puczyńskiego, doktora ART w Olsztynie, przygotowany specjalnie dla rolników - czytelników „Dziennika Pomorskiego”.

Łąki zielone to zbiorowiska roślinne o bardzo bogatym składzie florystycznym. W runi, obok traw i roślin motylkowych, największy udział posiadają zioła łąkowe. Ta grupa roślin decyduje nie tylko o wartości pokarmowej i smakowej runi, ale znanca swoją obecność nawet w walorach smakowych mleka i mięsa. Zależność tę wykorzystują przede wszystkim rolnicy szwajcarscy produkując, znane na całym

ŁĄKI ZIOŁOWE

świecie sery pozyskiwane z mleka krów, żywności runią łąk zielonowych. Łąki zielone (klosówka, wiciasta, koniczna łąkowa, babka lancetowata, krwawnik pospolity, ynicia trwała) dostarczają cennej pod względem pokarmowym paszy dla zwierząt przetrzymujących. Jak duża może być wartość pokarmowa i ich runi świadczyć może porównanie składu chemicznego jej dominantów ze składem chemicznym żywy trawy - także dominanta runi.

Łąki zielone, podobnie jak inne łąki trwałe, stanowią ważną funkcję w kształtowaniu i ochronie środowiska przyrodniczego i krajobrazu. Jako trwałe okrywy roślinne: chronią glebę przed erozją powierzchniową i wodną; osłabiają proces murszenia, czyli mineralizacji masy organicznej gleb; zapobiegają wymywaniu składników mineralnych; poprawiają bilans wody zmniejszając nadmierne parowanie; zapobiegają przegrzewaniu się gleb; wpływają korzystnie na klimat: są cenną składnicą gatunków roślin, często rzadko spotykanych a nawet chronionych; miejsce rozwoju wielu gatunków fauny glebowej i naziemnej oraz ptaków;

stanowią źródło cennych surowców dla przemysłu farmakologicznego.

Łąki zielone, zajmują specyficzne siedliska zarówno w odniesieniu do warunków wodnych, jak i do fizjograficznych oraz klimatycznych. Powierzchnie o korzystnych uwarunkowaniach zajęły bowiem uprawy roślin rolniczych. Ten naturalny układ ekologiczny może być niszczoney nieprzemysłową działalnością człowieka. Wobec łąk podejmuje się niczym nie uzasadnione decyzje: o ich zaorywaniu i wykorzystywaniu zwolnionych stanowisk pod uprawę zbóż, roślin okopowych i przemysłowych; o zwiększeniu ich wydajności poprzez nadmierne nawożenie - mineralne bądź organiczne.

Nasuwają się wobec tego następujące wnioski: 1/ zamiana łąk na pola uprawne nie posiada uzasadnienia ekonomicznego, gdyż specyficzne siedliska glebowe stwarzają optymalne warunki rozwoju tylko dla runi i degradacji łąk. Dlatego w gospodarowaniu na użytkach zielonych kwestią podstawową jest obserwowanie zmian składu florystycznego runi oraz znajomość właściwości biologicznych i chemicznych poszczególnych komponentów runi.

Trzeba mieć przy tym na uwadze, że aktualny stan florystyczny runi łąk jest zawsze wskaźnikiem zmian zachodzących w siedlisku glebowym oraz reakcji na nawożenie i użytkowanie, z czego wniosek, że skład florystyczny runi, zachowanie się poszczególnych jej komponentów, mogą wskazywać, czy nie zaczyna się proces zmniejszania trwałości łąk.

cd. na str. 13

PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA

cd. ze str. 1

**CZYSTOŚĆ
NA CO DZIEŃ**

- Muszę jednak powiedzieć, że ja, jako mieszkaniec Dzierzonia, tego nie dostrzegam. U nas jest tak na co dzień. Nie robimy tutaj porządków przy okazji przyjazdu papieża, biskupa, czy jakiegos polityka. Tak po prostu jest. Jest to przede wszystkim zasługa wszystkich mieszkańców. Oczywiście, jak wszędzie, tak i u nas są ludzie, którzy brudzą. Ale właśnie po to, aby po nich sprzątać, jest specjalna ekipa, która codziennie rano porządkuje ulice.

Owa normalność przejawia się nie tylko w czystości ulic. Również obłaśność ozielenia miasta idzie w parze ze schludnością ulic. Miasto zatrudnia w ramach robót publicznych kilka kobiet, które mają za zadanie pielęgnować trawniki, krzewy, drzewa... Działania takie przyniosły oczekiwane efekty. Dzierzono jest po prostu ładny i zadbane.

- W pewien sposób wywołaliśmy wśród mieszkańców swego rodzaju współzawodnictwo - mówi E. Procyk. - Po prostu jeden z sąsiadów zrobił wokół siebie porządek, to zaraz drugi mu pozdrościł i zrobił to samo. Za ich przykładem poszli piąty i dziesiąty. Fala ruszyła.

Mieszkańcy jednak są prokrowani nadal. Urząd ogłasza szereg konkursów tzw. czystościowych. Najbardziej prestiżowy z nich "Nasza wieś czysta i zdrowa" ma już trzyletnią tradycję. Laureaci mogą nie tylko poszczycić się mianem najczystszej miejscowości, ale także otrzymują gratyfikację pieniężną. Ostatnio była to kwota 100 milionów.

Zależy nam na tym, aby czystości porządek panował nie tylko w mieście, ale także i na wsi - twierdzi Procyk. - Myślę, że tego typu pomysły będziemy dalej kontynuować. Powodują one bowiem to, że wśród mieszkańców wykształca się pewnego rodzaju nawyki i wartości. Oczywiście jest to cały proces. Tego nie da się jednorazowo zrobić. Początkowo nam się wydawało, że jak ogłosimy konkurs to wszystko dokona się zmiany. A to nie jest tak. Owszem poprawiło się. Ale tylko w jednej miejscowości, w kolejnym roku w następnych...

**TAK ŚMIERDZA
PIENIĄDZE**

Czystość kojarzy się z ekologią. Burmistrz Procyk zdaje sobie sprawę i z całą stanowczością stwierdza:

- Mówią o nas, że jesteśmy gminą ekologiczną. Przynajmniej staramy się nią być - dodaje po chwili. I sypie przykładami: ekologiczne wysypisko śmieci, dwie oczyszczalnie ścieków, kilka oczyszczalni zagrodowych... I przede wszystkim swego rodzaju walka o to, aby mieszkańcy również troszczyli się o środowisko naturalne. A z tym bywa różnie.

- Ludzka pomyślność nie zna granic - uśmiecha się Eugeniusz Procyk. - Podczas kontroli, jakie często przeprowadzamy, wychodzą na jaw takie rzeczy, o których nam by się nigdy nie śniło. Na przykład wiele osób, budując domy, podłącza wody deszczowej do instalacji kanalizacyjnej. Wszystko jest dobrze dopóki nie spadnie deszcz. Wówczas zebrana woda trafia do sieci, a oczyszczalnia nie jest w stanie tej wody odebrać. A wtedy powstaje wszystkie urządzenia przelewowe, może trafiać do rzek i skażać środowisko. Wydaliliśmy temu zdecydowaną walkę.

Najlepszym przykładem gospodarczo dzierzonijskich samorządowców jest oczyszczalnia ścieków. Historia jej powstania

jest niezwykle burzliwa. Od 26 do początku lat 90. do władz Dzierzonia zgłosił się inżynier Gulcz, który przywiózł ze sobą projekt nowatorskiej oczyszczalni ścieków, typu Biogradex. Ze swoim projektem jeździł od gminy do gminy i żadna nie chciała zaryzykować wybudowania tego typu oczyszczalni, mimo że jej parametry były fantastyczne

- Inżynier Gulcz był najwyraźniej nieubliwany przez panią Maciejewską z wojewódzkiego wydziału ochrony środowiska w Elblągu - uważa burmistrz Paweł Łączny - bowiem za nic w świecie nie chciała ona pozytywnie zaopiniować tego projektu. Zresztą była to kobieta mało sympatyczna. Kiedyś jak byłem u niej w tej sprawie, tak mi trzasnęła drzwiami przed nosem, że prawie pobila okulary.

Burmistrz Łączny wraz z całym dzierzonijskim samorządem zaryzykował. Skorzystał z nowatorskiego projektu i oczyszczalnia

szkańcy Dzierzonia i okolic narzekali na unoszący się w powietrzu smród. Zapach nadciągał z terenu, gdzie składowano śmieci. Swoje odpady zwoziła tu także gmina Malbork. Wielu mieszkańców Dzierzonia krytykowało miejscowe władze za to, że nie potrafił porządzić sobie z podzuczonymi śmieciami.

Wcale nie uważaliśmy tego za problem - uważa burmistrz Procyk. - To prawda, że Malbork zwoził do nas śmieci, ale nam za to płacili. I to nie mało. Mowa tutaj o miliardach. Dzięki tym śmieciom mogliśmy właśnie wybudować oczyszczalnię i ekologiczne wysypisko. Po prostu, tak właśnie śmiażdżaliśmy Dzień Malbork nie zaśmieca już Dzierzonia. Na terenach, gdzie kiedyś to robił, powstało nowoczesne wysypisko śmieci. Z warstwą ochronną zarówno okolicznego terenu, jak i gleby, gdzie wyrzucane są odpady.

- Wcale jednak nie wykluczo-

czyłoby nad jeziorem.

- Chodzi o to, aby wszystkie papierki itd. trafiały do wystawianych koszyków na śmieci, a nie zanieczyszczały okolicy - mówi zastępca burmistrza.

Oczywiście mimo dynamicznego rozwoju, jaki nastąpił w ostatnich kilku latach Dzierzonia, podobnie jak i inne polskie gminy boryka się z szeregiem problemów. Głównym z nich jest bezrobocie.

- Mimo szeregu naszych działań nadal jest ono wysokie - martwi się burmistrz Parocyk. - Wynosi ono ok. 26 procent. Poprawa jednak jest. Przecież kilka lat temu bezrobotnych było około 10 procent więcej. Ta poprawa nie wynika jednak tylko z działań Urzędu Pracy. Również my robimy co możemy. Myślę, że zagospodarować tereny po byłych PGR-ach, SKR-ach, POM-ach. Działają tam teraz zakłady, które funkcjonują i zatrudniają ludzi.

niętych z Urzędu Pracy, które często są umazane, trzeba prędzej czy później sprząć.

- Czas spłaty oraz oprezentowanie jest ustalane indywidualnie - mówi E. Procyk. - Na początek jest tzw. okres karencji, a później następuje wypłata. Okres jest różny. Dwa lata, trzy... Staramy się, aby tych spłat nie wydłużać, aby z tych środków mogli przecież korzystać inni.

Pomyśl ten nie zrodził się od razu. Najpierw powstało Towarzystwo Rozwoju Dzierzonia. Założyli go mieszkańcy, którzy nie przeszli w wyborach samorządowych. Jednak zamiast przekształcić się w opozycję, postanowili w jakiś sposób działać na rzecz gminy, konsolidować społeczność i wspierać przedsięwzięcia samorządu.

- Okazało się, że to świetnie ze sobą harmonizuje - uważa zastępca burmistrza. - A owoce zbieramy wspólnie teraz. Powstają organizacje typu Ośrodek

graf. Ostatnio już zakupiliśmy laboratorium i rentgen.

**REWOLUCJA
W SZKOLACH**

Prawdziwa rewolucja szkuje się jednak w szkolnictwie. Na początek gmina chce zlikwidować szkołę podstawową w Jasnej.

- Bo jaki jest sens utrzymywania szkoły trzyklasowej, gdzie lekcje są łączone, gdy do szkoły uczęszcza 15 uczniów? - argumentuje Paweł Łączny. - Szkoda, że tego się nie rozumie. Pani dyrektor z tejże szkoły chciałyby, aby gmina wybudowała w Jasnej sąsiedni gimnazjum. Tylko dla kogo? Dla 15 osób?

Plany z restrukturyzacją szkolnictwa w Dzierzonię są o wiele dalej idące. Gmina chce np. wprowadzić konkurencyjność szkół.

- To proste - tłumaczy burmistrz Łączny. - Będziemy płacić nauczycielom w zależności od wyników nauczania. Jeśli będą uczyli lepiej dostaną więcej pieniędzy. Jeśli gorzej - to mniej. Rodzice uczniów będą mieć także prawo do wyboru szkoły podstawowej. Dyrektorzy z lepszych szkół będą wygrywali. Może się bowiem okazać, że po zbilansowaniu roku, do tej lepszej uczęszczać będzie 800 uczniów, a do tej gorzej tylko 100. Jeśli tak się stanie, Paweł Łączny ma konkretne rozwiązanie:

- Ta gorsza zlikwidujemy. Niech nasze dzieci uczęszczą do szkół, w których nauczyciele lepiej uczą.

W gminnych szkołach, urząd chce wprowadzić dodatkowe lekcje historii i geografii. Tyle, że byłoby to zajęcia, obejmujące tematykę rejon elbląski.

- Przecież to jest nasza mała ojczyzna - mówi Eugeniusz Procyk. - Tujań mieszkańcy, zjemy, często umieramy... O tym rejonie powinniśmy wiedzieć jak najlepiej.

Rewolucja w szkolnictwie, jaką zapowiada Łączny, zapewne nie spodoba się zarówno nauczycielom i dyrektorom, jak i niektórym mieszkańcom. Burmistrz Łączny oczywiście zdaje sobie z tego sprawę:

- Już dziś szkołę w Jasnej likwidować będziemy przy całkowitej dezaprobacie społeczeństwa. Ale trudno. Musimy tak zrobić, tak będzie lepiej i korzystniej. Inne zmiany pewnie też wywołają burzę. Przecież dotykają one ciała pedagogicznego, a ciała obcego podobno nie rusza...

**UMIEJĘTNOŚĆ
WSTRZELENIA**

Burmistrz Łączny, nie lubi najbardziej słów sukces. Gdy pytany "jak oni to zrobili, że go osiągnęli?" odpowiada znacząco: - To nie sukces, to normalność.

Owa normalność zdaniem P. Łącznego przejawia się we wspólnym działaniu i rozumieniu: - Mamy kręgosłup pracowników, którzy rozumieją problemy i sami podejmują dobre decyzje. Robimy tylko to, co trzeba zrobić. Jesteśmy wbrew pozorom gminą biedną. Nie mamy wielu pieniędzy. Ale tym, co mamy, umiemy odpowiednio gospodarować. Nie marujemy środków i potrafiemy w najlepszym momencie wstrzelić się tam, gdzie dają pieniądze. To dzięki odpowiedniej gospodarce i udanym inwestycjom mówię się o nas, że nie marujemy ani złotych. I tak jest. I o tym już wiedzą nie tylko w Polsce. Wiedzą, że jak nam dadzą pieniądze, to my ich nie przejemy...

Tekst i zdjęcia
Dariusz Gajda
Marcin Pochwałowski

ZAPACH PIENIĘDZY

Paweł Łączny, burmistrz Dzierżonia. „To nie sukces. To normalność”

Eugeniusz Procyk, zastępca burmistrza: „Tak tu po prostu jest”

stanęła. Kosztowała w sumie trzy miliardy, podczas gdy inne tego typu przedsięwzięcia realizowano wówczas kilkakrotnie drożej.

Dziś oczyszczalnia, identyczne jak w Dzierżonię buduje się w całej Polsce. Dzięki temu Dzierżono otrzymuje pieniądze. Władze miasta zastrzegły bowiem sobie, że z każdej nowo budowanej oczyszczalni inżyniera Gulcza, ich gmina, jako że skorzystała pierwsza z tego projektu, otrzymuje 0,5 procent kwoty budowy.

- Teraz to wszyscy nas chwalią i gratulują pomysłu. Ale pięć lat temu, gdy rozpoczęliśmy budowę, to była wielka niewiadoma i swego rodzaju ryzyko. Jednak kto nie ryzykuje ten nie ma. Dziś jedno jest pewne: to się sprawdziło, kosztowało małe trzy grosze mniej i możemy też czerpać pewne zyski z każdej nowo budowanej tego typu oczyszczalni. Ale to właśnie o to chodzi. Problem rozwiąaliśmy. Woda wypływa oczyszczona, a przez to również poprawiła się klasa czystości rzeki.

Oczyszczalnia w samym mieście nie jest jedyną w gminie. Dzierżono jako jedna z nielicznych gmin w Polsce, ma także drugą oczyszczalnię, również typu Biogradex w miejscowości Jasna. Poza tym gmina cały czas realizuje budowę oczyszczalni zagrodowych na terenach wiejskich. Oczywiście tego typu działają już kilka lat we wsiach Nowiec, Tywey i Stanowo.

- Na tym nie poprzestaniemy - zapewnia E. Procyk. - Nadal będziemy inwestowali w gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich.

Jeszcze kilka lat temu mie-

nie, że kiedyś znów Malbork przyjedzie do nas ze swoimi odpadami - uśmiecha się E. Procyk

OCZKO W GŁOWIE

W gminie Dzierżonia istniało, bądź istnieć kilka zwirow. Część z nich co prawda działa nadal. W niektórych jednak, na dnie kopalinnych dołów pojawia się woda. Krystalicznie czysta. Władze gminy postanowiły przychylnie natury wykorzystywać. Trzy lata temu do samistoine utworzonych "oczek wodnych" wpuszczono narybek. Dziś każdy kto chce, może po zaplaceniu 5 złotych złowić dorodnego karpia.

Oczywiście po każdym zwirowaniu, trzeba przyjechać do nadzoru, zwążyć, zmierzyć. Jeżeli wszystko odpowiada normom, można rybkę zabrać do domu. Jeżeli nie, należy ją z powrotem wrzucić do wody. - wyjaśnia Eugeniusz Procyk. Tam gdzie jest woda są i ludzie. A gdzie są ludzie może być turystyka. Gmina postanowiła więc, że oprócz zarybienia powstałych wodnych oczek, te tereny zagospodarowane zostaną także pod względem rekreacyjno-turystycznym.

- Zrobiliśmy to przede wszystkim z myślą o naszych mieszkańcach - mówi E. Procyk. - Nad jeziorem Kuks wybudowaliśmy więc toalety i pomost po to, aby wypoczynek odbywał się w cywilizowanych warunkach. Tak jak na świecie.

Aby burmistrzowi nikt się nie potopił, urząd zatrudnia w miesiącach letnich ratowników. Ratownicy, oprócz czujnego spoglądania na kąpiących się ludzi, mają także obowiązek dopilnowania

**BEZROBOTNI
PRZECIW
BEZROBOCIU**

W walce z bezrobociem na terenie gminy Dzierżonia, biorą udział nie tylko tamtejsi urzędnicy, ale także lokalni przedsiębiorcy, mieszkańcy, zarówno pracujący i bezrobotni. Ci ostatni mają olbrzymie możliwości. Właściciele sprawy w swoje ręce. Od kilku lat działa bowiem w gminie Towarzystwo Rozwoju Dzierżonia. Przy jego boku powstał Fundusz „Pożyczkowy. Mogą z niego korzystać bezrobotni, którzy mają pomysły na utworzenie firmy, a nie mają pieniędzy, aby swoje plany zrealizować. Kilka osób z tej dogodności skorzystało i dziś prowadzą dobrze gospodarujące zakłady.

Towarzystwo ma za zadanie nie tylko wspieranie finansowe, ale także inną pomoc, np. pomoc przy pisaniu biznesplanu - mówi E. Procyk. - Chodzi o to, aby przedsięwzięcia nia kończyły się piłą tylko sukcesem.

Ostatnio fundusz rozpatrywał wniosek państwa Kwolka. Chcieli oni wykupić teren wraz z parkiem maszynowym. Fundusz uznał, że ich pomysł na założenie przedsiębiorstwa jest warty zainwestowania i pożyczki udzielił. Środki, którymi fundusz dysponuje, zostały podzielone na trzy branże. W pierwszych dwóch z pomocy mogą korzystać jedynie bezrobotni. W trzeciej - będą mieli taką możliwość także przedsiębiorcy.

Na razie wszystko jest na etapie wchodzenia w drugą tranżę. Oczywiście pożyczkę, w przeciwnieście do tych zaciąg-

Wspierania Przedsiębiorczości, wspomniany już Fundusz Pożyczkowy, czy choćby Fundusz Poręczeń Wzajemnych. Myślę, że o to właśnie chodzi. Że na tym polega demokracja, aby w różne działania wciągać jak najszerszą grupę osób. Wtedy jest łatwiej rozwiązywać problemy, gdy mamy grupę orędowników w poszczególnych domach, czy zakładach. My staramy się docierać różnymi kanałami do ludzi. Nie może być tak, że samorząd pracuje w oderwaniu od problemów społeczeństwa. I to cieszy, że coraz więcej mieszkańców utożsamia się z naszą pracą. Wszak mądrość tkwi w ogóle.

**LEKARZE NA
GARNUSZKU
BURMISTRZA**

W styczniu tego roku, dzierżonijski samorząd badoje jako pierwszy w Polsce przejął pod swoje skrzydła służbę zdrowia:

- Już nie musimy z najgłębszą sprawą jeździć do Elbląga - cieszy się Paweł Łączny. - Zresztą za kilka lat i tak wszystkie gminy zapewne przejmą służbę zdrowia, tak jak to było ze szkołami. Znow okazuje się, że byliśmy pierwsi.

Dwa miesiące opieki nad służbą zdrowia zaowocowały zwiększeniem, etatów dla lekarzy, utworzeniem gabinetu dentystrycznego w Jasnej punktu aptecznego w tejże miejscowości.

- Jeszcze niedawno pacjenci z Jasnej po wizycie u miejscowego lekarza, musieli jechać po lekarstwa do Dzierżonia. Teraz już nie muszą - młotywie decyzyjnie o utworzenie apteki P. Łączny. - Niebawem chcemy kupić mano-

PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA

Pomijając karczmę przy Kozim Rynku - gdzie po ciężkiej pracy odpoczywano przy gorzałce i piwie, i gdzie po II wojnie światowej często gościła grupa Łupaszki - życie mieszkańców wsi ściśle było związane z funkcjonowaniem szkoły. Tu przychodzili przekazywać swoje niezadowolone, podsykane o wydarzeniach, posłuchać radia. Tu w głosowaniu w czerwcu w 1946 roku „3 x TAK” wypowiedzieli się w zdecydowanej większości przeciwko proponowanym zmianom („NIE”). Ale kasparuska szkoła najbardziej słynęła ze strajku szkolnego, o którym - chociaż akurat w lutym minęła 90. jego rocznica - mało kto wspominał. Niedobrze, jeżeli historię narodu zamyka się w skansenie

Kasparus przed nadejściem mroku jest jak wymyślony Wies - nie wieś. Jakby kurort. Jesienią, wędrując z panem Antonim Górskim - wybitnym regionalistą kociewskim - po tych stronach, wieczorem stukalem do chałup przy wrocie ze wsi na Skórcz. Drzwi otworzone dopiero w piątę. Okazało się: chałupa sołtysa. Jego żona stwierdziła wtedy, że sąsiadów już nie ma, bo dookoła domy kupili leżacy.

Pan Andrzej Sadowski, do 1991 roku dyrektor szkoły w Kasparusie, nieco później w rozmowie zgodził się, że wieś Kasparus w tradycyjnym tego słowa znaczeniu już się przeżyła. Ale na szczęście jest jak „ślepa kiszka” - co znaczy, że asfalt tu dochodzi i się urywa

SKANSEN AMBICJI

Andrzej Sadowski, dziś na emeryturze - jak zartuje jego żona, Teresa - „jest etatowym gawędziarzem”. Latem przez ich dom przechodzą harcerze, zainteresowani regionem i zdobywaniem stopni.

Według pana Andrzeja Kasparus powstał około 250 lat temu. Na tereny, gdzie były dziczyne lasy, przybył niejaki Kacper i pobudował tu domek. Prawdopodobnie pozyskiwał smolete drzewną. Od jego imienia pochodzi nazwa. W połowie XIX wieku mieszkało tu około 150 - 200 osób. Do końca XIX wieku wielu umarło na cholere i leżał teraz na wzniesieniu zwanym Kalwaryją. Na początku XX wieku przybywało tu coraz więcej ludzi. Głód ziemi był duży i zagospodarowano wszystkie rzeczne łąki.

Z czego żyli? - Ziemiakczki, lubin, żytko, siano i pozyskiwanie drewna w lesie. Hodowała krów, świń, drobiu - wyjął pan Andrzej - „Ludzie liczyli tylko na swoje możliwości”.

Kasparus - jak to wieś lasacka [Lasacy - odłam Kociewiaków żyjących na skraj Borów Tucholskich] jest z drewna. Do drewniana zabudowę w dużej mierze przyczyniła się... sówka chojnowka, która w latach 1925 - 1928 zaatakowała tu lasy. Przed sówką las był o IV klasie wieku - 75 do 100 lat. Sówka zniszczyła je całkowicie. Starszy ludzie w latach 50. opowiadali, że kiedy weszło się jesienią w pólbatuch do lasu, to niewątpliwie się do nich obumarłe gasienice. Spadały jesienią z drzew i leżały gruba warstwą na ziemi. Przez sówkę wielu ludzi znalazło pracę. Pobudowano kolejkę wąskotorową, przedko pozyskiwano drewno. Nawet spalwiano je Czarną Wodą do Świecia. Pracownicy byli wynagradzani częściowo drewnem, z którego budowali skromne domy.

W 1980 r. położono asfalt. Dzięki temu Kasparus potężnie zyskał. Ale tu asfalt jest kłopot i we jest drogowa „ślepa kiszka”. Owszem, były plany połączenia nas z Osieczną (12 km) i przez Szałchtę na Śliwiec i Czernsk oraz z Ocyplem (9 km), ale nic z tego nie wyszło.

- Dziękuję dziś opatrności, że tak się stało, że jest ta „ślepa kiszka” - mówi Sadowski.

Szkoła z cegły została pobudowana w latach 80. XIX wieku. Na ceglach jest data - 1878 rok. Prawdopodobnie etniczna ludność miała względnie swobody językowe. Uczono w języku...

- Nie wiem jakim - przyznaje pan Andrzej. Na początku XX wieku niemieckie władze oświatowe zarządziły, aby od 1 września 1906 roku dzieci poddawali nauczycielom w języku niemieckim, a nie polskim. Chodziło o: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”. Zarządzenie objęło całe Pomorze. Polacy się zbuntowali. Strajk szkolny w Kasparusie miał wyjątkowy przebieg.

Największego jednak rozgłosu - pisze znawca tematu Stanisław Lipski - nie tylko w powiecie starogardzkim, ale i na całym Pomorzu, nabrał strajk szkolny w Kasparusie. 8 stycznia 1907 r. o godz. 8.00 wchodzącego do klasy nauczyciela dzieci pozdrowiły po polsku. Nauczyciel zwrócił im uwagę, że obowiązują podro-

wienia w języku niemieckim. Kiedy dzieci dalej pozdrowiły go po polsku, zdenrowował się i zaczął je bić. Trwało to 6 dni. Następnie nauczyciele Schroetter i Bressler zaprosili do klasy użbrojonego leśniczego i smali uzbrojeni w rewolwery weszli do klasy, i gdy dzieci nadal odpowiadali po polsku, zaczęli do nich celować z broni. W klasie powstał krzyk i dzieci próbowały uciekać oknami. Rodzice weszli do klasy, odebrali nauczycielom rewolwery i zanieśli je do sołtysa. Członek zarządu szkolnego Antoni Klomski wysłał do starosty w Starogardzie depeszę z opisem zajścia, prosząc jednocześnie, aby zakazał bić dzieci. Na telefoniczną interwencję znowu nauczyciela Schroettera do Kasparusa przyjechało 12 żandarmerów, którzy przyprowadzili

dzieci do szkoły, gdzie karano je bicie i pozostawianiem po lekcjach po 2 godziny dziennie. Po południu rodzice sformowali pochód i śpiewając polskie pieśni kościelne udali się do figury koło Szlagi, i tam po polsku odmawiali modlitwy. Pochody te powtarzali się do połowy lutego 1907 roku. Przez cały czas rodzice byli obserwowani przez dwóch żandarmerów. Pozostali żandarmi chodzili po domach i pisali mandaty karne za nieprzestrzeganie przepisów przeciwpożarowych. Zajścia te znalazły swój epilog przed sądem powiatowym w Starogardzie, gdzie na ławie oskarżonych zasiadło 25 mieszkańców Kasparusa, których sąd skazał na kary więzienia od 3 do 9 miesięcy i grzywny od 300 do 600 marek (para butów kosztowała 15 - 20 marek - red.), obciążał kosztami sądowymi po 197,31 marki i doliczył koszty utrzymania w więzieniu, licząc za jeden dzień pobytu 1 markę. Antoni Klomski został skazany na karę grzywny w wysokości 935,5 marek. Po wyjściu z więzienia skazanych nie zatrudniono ponownie w lesie i nie pozwolono im kupić drewna opałowego.

„Dzieci w panice opuszczają klasę oknami, gdyż drzwi nauczyciel zamknął na klucz - nieco inną wersję podaje Eugeniusz Cherek, syn pierwszego powojennego kierownika szkoły w Kasparusie. - Zaalarmowani rodzice wtargnęli do szkoły, rozbroili i pobili nauczyciela. Strajk trwał kilka tygodni - dzieci nie uczęszczały do szkoły.”

W połowie lat 30., za II RP, władze oświatowe w Grudziądzu zwerifikowały uczeszników strajku szkolnego, nadając im dyplomy Andrzeja Sadowskiego przechowuje dyplom Moniki Michalskiej. We wrześniu 1991 roku pobudowano obelisk przed szkołą i nadano szkole imię: Szkoła Podstawowa imienia Uczeszników Strajku Szkolnego 1906/1907 w Kasparusie.

Szkoły straciły swój charakter jako szkoły terenowe - w latach ministra Kuberskiego - na początku lat 70. Powstały zbiorcze szkoły gminne. - Był to proces jednoznacznie negatywny - stwierdza Andrzej Sadowski, - Zniknęła ambicja szkoły jako placówki oświatowej, promieniującej kulturą.

Teraz nie ma o czym mówić - doszedł jeszcze niż demograficzny. Dziś z Kasparusa do odległego o 15 km Osieka dojeżdża 15 dzieci. W latach 80. w szkole w Kasparusie uczęszczało się od 90 do 100 uczniów.

Więś w prędkim tempie ulega procesowi turystycznej skansenizacji. Na marginesie: w latach 80. Towarzystwo Miłośników Ziemi Kociewskiej wyszło z inicjatywą utworzenia tu skansenu kociewskiego. Bo Kasparus ma swój niepowtarzalny urok - i - jak pisze E. Cherek - „Kto chociaż raz przyjechał do Kasparusa, będzie wracał tam często”.

MOWA NIE TRAWA

Sztuka retoryki - tak popularna w starożytności, zaś w powojennej Polsce długo uznawana za przesytek, a nawet za... niepożądany przejaw burżuazyjnych skłonności - znowu rośnie w cenę. Jednym z autorzytetów w tej dziedzinie jest Jakub Lichański. Dla potrzeb szkolenia przyszłych szefów biur i przedsiębiorstw, także specjalistów do marketingu i reklamy może być bardzo przydatna rozmowa właśnie z Jakubem Lichańskim oraz mistrzem słowa i budowania dowolnych sytuacji z ludźmi, znanym aktorem i reżyserem, Janem Engletem.

- Retoryka niby znów w cenie, ale przecież my niemi wszyscy, nawetż, mysi publiczne, politycy, wciąż nie potrafimy wystawić się. Dlaczego?

- Sądzę, że jedną z przyczyn jest utrata zaufania do słowa: swoiste ukrywanie myśli. Słowa służą często do kamuflażu myśli, a nie do ich eksponowania. Przyzwyczajaliśmy się przez wiele lat do takiego stanu. Aby zacząć dobrze mówić trzeba na nowo ufać słowu...

- Jak to rozumieć?

- Słowa muszą służyć myślom. W Polsce używano wiele kwiecistej retoryki. Była to szczególna kwiecistość. Nadużywana częścią mowy był przymiotnik. Jeśli więc, np. mówilo się o wrogu, to był on nieprzejednany, podstępny, wyrafinowany itp. Dziś to, na szczęście, powoli zanika. Karierę zaczyna natomiast robić zaimek. A rzeczownik, jak był w dniu, tak pozostaje.

Wskazane błędy wiążą się nie tyle z brakiem zaufania do języka, co raczej z brakiem wobec niego szacunku. Często mówi się o sprawach słusznych i mądrych. Zamiast formułować je zwzię i łobinie, wręcz w jednym zdaniu, wypowiedź bez potrzeby jest poszerzana, uzupełniana, gmatwana i gubi się to, co jest jej istotą. Ilek takich wystąpię słyszy się chociażby w trakcie obrad sejmowych. Wszak jeśli mówi się prawdę, nie wymaga ona aż tak wielu słów.

- Faktycznie, gadulstwo wydaje się wręcz naszą narodową cechą. Jakże mogą być tego powody?

- Sądzę, że gadulstwo bywa najczęściej wynikiem braku pewności siebie i prezentowania racji. Jest też następstwem przystosowania się do przyzwyczajenia. To skutek dziesięcioleci peerelowskiej tradycji... Egzystuje także przekonanie, że przemówienia publiczne powinny być długie. Często wydaje się, że krótka wypowiedź jest lekceważeniem słuchacza. To nie jest prawdą. Uszanowaniem rozmówcy jest pozwienie mu wysłuchania kwestii najważniejszych. Wymaga to kontrolowania siebie. W miarę możliwości niewracania do tego, o czym już była mowa.

- Czy nie są to braki z zakresu szkoły podstawowej, czy dokładniej - wybrakowanego programu nauczania elementarnego?

- Pewnie też, choć nauczyć mówienia krótko i zwięzle nie jest łatwe. W szkołach aktorskich, na

Dziś nie jest już tajemnicą dla początkujących menedżerów, a nawet poszukujących pracy młodych ludzi, że ich zawodowe sukcesy w dużej mierze zależą od ich powierzchowności i kultury osobistej, właściwego ubioru, a może przede wszystkim - umiejętności swobodnego wysławiania się.

- Emocja jest instrumentem formy. Trzeba umieć nad nią panować, ale nie byłoby celowo się jej wyzybiać. Należy raczej nauczyć się ją wykorzystywać tak, aby poruszyć i przekonać słuchacza. Całkiem inaczej natomiast ma się sprawa ze stosowaniem dowcipu. To zawsze jest zabiegiem trudnym i ryzykownym. Wbrew utartym opiniom, wbrew pozorom, dowcip nie jest uniwersalnym sposobem pozyskania słuchaczy. Nim posłuszmy się jego dowcipem, zatem, musimy wiedzieć, czy... jesteśmy dowcipni. Nic gorszego, niż próby żartowania trafiające w próżnię. Żart trzeba dostosować do okoliczności wystąpienia oraz do stylu. Znam przykłady, kiedy

przykład, uczyliśmy się m.in. określania w tekście roli tego miejsca, które jest punktem kulminacyjnym. I temu punktowi podporządkowuje się tekst całej sytuacji lub sceny. Pozostałe fragmenty są tylko przygotowaniem, stopniowaniem napięcia, bądź jego rozładowaniem, odprężeniem. I tak powinno być z każdym wygłaszanym tekstem. Trzeba go tworzyć dla tej jednej, głównej myśli. Często my bledem jest zresztą i przeciwnieństwo tego, o czym mówię. Wypracowywanie do perfekcji każdego zdania. Gdy zdania są i wypielegnowane i piękne, często zanika napięcie. Warto więc sobie po prostu jasno uświadomić, co się chce powiedzieć. Trzeba zatem wyzna-

Niewątpliwie byłoby interesujące stwierdzenie, w jakim stopniu dobra umiejętność wysławiania się przyczyniła się do menedżerskiej kariery obecnego prezidenta Curtisa - Zbigniewa Niemczyńskiego. Kiedyś był wziętym konferansjerem, m.in. na festiwalu w Opolu

czyć ów punkt kulminacyjny. I temu podporządkować całą resztę. Wtedy udaje się skupić uwagę słuchaczy.

- Nie ma obawy, że taki wyćwiczyony mistrz słowa będzie potem umiejętnie ukrywał treść pod formą? U polityków, a nawet biznesmenów także zdolnością mogą być nawet niebezpieczne...

- Kryje się tu istotnie niebezpieczeństwo manipulacji. Ale dla dobrego mówcy forma ma wielkie znaczenie. Ona właśnie tworzy swoistą muzykę wypowiedzi. Tak jak w sztukach Aleksandra Fredry, samo piękno języka jest źródłem dodatkowych przeżyć dla widowni. Dbając o treść, nie gubimy formy. Słuchacz powinien odczuwać także przyjemność w trakcie przekazywania mu określonych i ważnych informacji. A więc formę i styl należy dostosować do treści wypowiedzi. Nawet, gdy rozmawiamy o interesach. A może - szczególnie, gdy rozmawiamy o interesach, go wówczas od formy i stylu zwłaszcza osoby przekonującej zależy bardzo dużo.

- Czy mowca może okazywać swoje wewnętrzne emocje, bo często czuje się taką potrzebę.

jednym, akurat nie trafionym dowcipem tracilo się całkowicie sympatię i zaufanie rozmówcy. W rozmowach politycznych czy gospodarczych oznacza to nierzadko utratę szans na końcowe zyski, nie tylko dla przedsiębiorstwa, ale nawet całego państwa.

- Mając to wszystko na uwadze, samo nasuwa się pytanie, czy wobec tego, w najpoważniejszych sytuacjach, nie lepiej... czytać kartki zawczasu przygotowane wystąpienie, niż zdawać się na mimię pewną sztukę mówienia "własnymi słowami"?

- Właściwie dobrze jest mieć pod ręką konspekt wystąpienia. To taka lina asekuracyjna. Czasem może być konieczna, chociażby po to, aby zapobiec nad emocjami. Ale nie radziłbym czytać. Choć czasem lepsze to niż gładzenie. Zeby "dobrze gadać", potrzeba przede wszystkim uświadomić sobie, o czym chce się mówić i gdzie w naszej przemowie jest miejsce na punkt kulminacyjny. A do tego na pewno będzie pomocny zawczasu przygotowany konspekt publicznego wystąpienia, jak również bardziej kameralnej rozmowy. przyg. S.G.

Burmistrz ściga wandal

Burmistrz Kwidzyna Jerzy Godzik wyznaczył nagrodę dla każdego, kto przyczyni się do zatrzymania wandaliszczyzny mienie komunalne.

O nagrodę pieniężną może ubiegać się każdy, kto zatrzyma wandalę lub sprawi, że dzięki jego informacjom zostanie on schwytany. Jednak warunkiem otrzymania pieniędzy jest skazanie dewastującego mienie komunalne przez kolegium do spraw wykrzosek.

Pomyśl nagradzania za schwytanie wandaliszczyzny to w ubiegłym roku. Burmistrz uznał, że należy przeciwdziałać plądze, jaką jest dewastowanie mienia komunalnego. Chodziło głównie o

niszczenie ławek, pojemników na śmieci, znaków drogowych, tablic informacyjnych oraz o łamanie młodych drzewek. Nagroda miała być zachętą do skutecznego jego zwalczania tego procederu.

W ubiegłym roku po raz pierwszy przynano nagrody dwóm policjantom z Komendy Rejonowej Policji w Kwidzynie. Schwytali oni nieletnich wandaliszczyzny, łamiących posezione na ulicach Kwidzyna młode drzewka. Kolegium ukarało młodych wandaliszczyzny.

W tym roku burmistrz nie skierował swojego pomysłu tylko pod adresem stróżów prawa i porządku w mieście, ale do wszystkich mieszkańców.

Nie będzie bezkarnego bankructwa

Od dawna w różnych kregach działaczy gospodarczych postuluje się wprowadzenie zmian do prawa upadłościowego, tak by wyeliminować bezkarność pseudoprezedsiębiorców, którzy doprowadzają do upadłości swoje firmy, by niemiatałymi zakładami nowe. Tylko 14 dni od ogłoszenia upadłości będą mieć właściciele i zarządcy firm, które utraciły zdolność regulowania swoich długów, albo których majątek nie wystarcza na pokrycie zobowiązań.

Osoby odpowiedzialne za przestrzeganie tych przepisów, w przypadku lekceważenia nowego prawa upadłościowego będą decyzją sądu upadłościowego wpisane do specjalnego, centralnego rejestru. Nierzetelni, bądź nieudatni menedżerowie i biznesmeni przez trzy lata nie będą mogli posiadać ani prowadzić nowego przedsiębiorstwa.

Takie ustalenia zaakceptowała ostatnio Rada Ministrów w projekcie ustawy zmiany Rozporządzenia Prezydenta RP z 1934 roku "Prawo upadłościowe". Nowe przepisy zakładają też uporządkowanie spraw związanych z profesją i wynagradzaniem syndyków masy upadłościowej. Wprowadzona została zasada, że poza procesem upadłościowym nie będzie można prowadzić odrębnych egzekucji majątku bankructwa. (Jac)

Życie w cenie

95 mln zł zysku netto osiągnięty w zeszłym roku Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie SA. Jest to o 63 proc. więcej niż w 1995 r.

Techniczny wynik ubezpieczeń zwiększył się w porównaniu z 1995 r. o 10 mln zł i osiągnął 151 mln zł, a przychody z osiadał wzrosły odpowiednio z 406 mln zł do 484 mln zł. W 1995 r. składka brutto wyniosła 1,6 mln zł, w zeszłym roku sięgnęła 2,15 mln zł. PZU Życie, spółka zależna PZU SA, ma 77 proc. udziału w polskim rynku ubezpieczeń na życie.

W co trzecim przypadku przyczyną upadku małych i średnich firm, a także komorniczych zajęć w gospodarstwach domowych są... zagraniczne samochody, kupowane na kredyt, bez uprzedniej trafnej oceny możliwości spłacania rat.

PODZIAŁ ŁUPÓW

selekcjonują klientów, którym udzielią kredytu, a potem sporo czasu zabiera załatwianie formalności. Kredytobiorca musi dostarczyć zaświadczenie o wysokości dochodu, podeprzeć się przed bankiem solidnymi poręczeniami, wnieść opłaty, podpisać umowę, wykonać jej warunki.

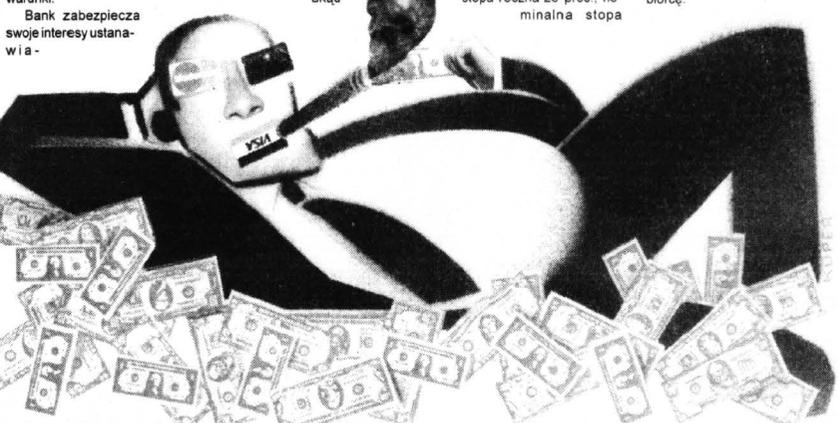
Bank zabezpiecza swoje interesy ustanawia -

Już kolejny rok gazety na pierwszych stronach podają, jak rekordową ilość nowych aut kupują Polacy na kredyt. Niestety, przede wszystkim tylko pracownicy komórek egzekucyjnych banków i komornicy wiedzą, że proporcjonalnie do tych zakupów rośnie ilość bankructw małych i średnich firm, a także gospodarstw domowych, których właściciele przeliczyli się z możliwościami terminowego spłacania rat. Do końca lutego br. już co trzeci przypadek "firmowej" 46 rodzinnej piątki powodowany był właśnie ową nierozdową miłością do samochodów.

Tymczasem samochód nabyty na kredyt - poucza Andrzej Nartowski - to wcale nie to samo, co kredyt zaciągnięty na zakup samochodu. Samochód to wygoda, a pokusa kupna jest tym większa, że wcale nie trzeba czekać, aż ułoży się wszystkie pieniądze. Kredyty to dolegliwość: niełatwo go otrzymać, a jeszcze trudniej spłacić.

Kredyt nigdy nie spłaca się sam, więc bywa dolegliwością szczególnie przykłą dla tych, którzy przeliczyli się z siłami i zaciągnęli kredyt nie mając z czego go spłacać. Banki doskonale o tym wiedzą i dlatego są teraz ostrożnie udzielając kredytów jedynie klientom wiarygodnym. Z tą chwilą, gdy klient dowiedzie swojej wiarygodności, czyli wykaze się stałym dochodem dającym szansę na spłatę kredytu lub innym zabezpieczeniem (może nim być na przykład lokata terminowa, którą bank zablokuje) - z pewnością otrzyma kredyt.

Banki robią świetne interesy kredytując zakupy ratalne, na przykład zakupy samochodów, lecz najpierw bardzo starannie

jąc zastaw na nabywanym przedmiocie. Jeżeli kredytobiorca nie będzie spłacał rat, nabyte przez niego meble, lodówka lub samochód mogą zostać przejęte przez bank. W przypadku samochodu konieczna jest adnotacja w dowodzie rejestracyjnym. Należy także wykupić polisę autocasco na pełną wartość pojazdu i sędziwać na kredytodawcę wynikające z niej prawa.

Sprawę komplikuje jednak to, że wszyscy znamy się na samochodach i potrafimy wybrać markę, model i kolor lakieru, wciąć mało kto zna się na zaciąganiu kredytów. Bardzo nie lubimy załatwiania papierkowych formalności. W banku i u dealera szybko podpisujemy to, co podpisują nam do podpisania. Kto by tam zwracał sobie głowę i brał przez zawile dokumenty precyzujące prawa i obowiązki stron, skoro liczy się tylko ta chwila, kiedy nareście będzie można zasiąść za kierownicą pojazdu!

Kredytobiorca często działa w najlepszej wierze i wiedząc, że

raty kredytu należy spłacać w terminie, czyni to skrupulatnie, lecz nie doczytał umowy i pakuje się w różne klopy. Spłaca więc raty w terminach wynikających z umowy,

lecz czyni to na poczekaniu, skąd

piostwo kredytobiorcy. Bank potrafi tak pogmatwać sprawę, że klient nie ma szansy na polapanie się w niej. Czym bowiem, na przykład, różnią się przykredytcie na zakup samochodu nominalna stopa procentowa 48 proc. i efektywna stopa roczna 26 proc. nominalna stopa

lub koleżance. W swoim czasie utarła się tradycja wzajemnego zyrowania sobie pozyczek zaciąganych w kasie zapomogowo-pozyczkowej prowadzonej przez zakład pracy. Nie wypadło odmównikomu, bo dziś jałemu, a jutro on mnie. Warto jednak uświadomić sobie, że czymś zupełnie innym jest złożenie przez poręczyciela podpisu na odrocie weksla wystawionego w blanco przez kredyto- biorcę.

pieniądze powędrują kilka dni, a może nawet dłużej, zanim nareście zostaną zaksięgowane na rachunku w banku - a wystarczyło przeczytać umowę, żeby dowiedzieć się, że liczy się akurat data wypłynięcia środków na rachunek.

Albo: kredytobiorca spłaca cały kredyt przed terminem, więc zaprzestaje płacenia odsetek, a umowa wyraźnie zastrzega, że owszem, można spłacać kredyt wcześniej, lecz nie ma to wpływu na odsetki, które należy spłacać w dalszym ciągu...

Powodem nieporozumień wcale nie zawsze bywa ga-

miesieczna 4 proc. i efektywna stopa miesięczna 2,17 proc.? Otóż absolutnie niczym! W każdym wypadku chodzi o tę samą stopę procentową, a chociaż rozmaicie przedstawianą. Dlatego przed podpisaniem umowy kredytowej dobrze jest poprosić kogoś w banku, żeby wyliczył nabywcę, ile zapłaci on w sumie, łącznie z odsetkami, prowizjami, opłatami itp. itd.

Kłopoty mogą dotknąć także poręczyciela. Poręczeń udziela się często, czyniąc to grzesznościowo. Panuje przekonanie, że nie wypada odmówić koledze

Jeżeli kredytobiorca z jakiegokolwiek powodu przestaje spłacać raty zaciągniętego kredytu (a w grę może wchodzić spora kwota!), bank może żądać spłaty kredytu od poręczyciela, który - składając podpis - zagwarantował spłatę kredytu swoim osobistym majątkiem.

Okazuje się jednak, że w dalszym ciągu sporą część poręczających polskich przedsiębiorstw prywatnych bardzo trudno jest przekonąć, że powołanie ich przedsięwzięcia nie gwarantuje przede wszystkim zakupioną już na starcie, luksusowy samochód.

„Złoty grosz” dla „Lubianów”

Zakłady Porcelany Stołowej „Lubiana” SA po raz kolejny potwierdzają, że są w gronie najlepszych. Tym razem firma znalazła się wśród „Złotej piątki” polskich firm wytypowanych spośród 45 najlepiej radzących sobie w 1996 r.

Nagrodę w imieniu ZPS „Lubiana” SA - srebrną replikę „Złotego grosza” odebrał 21 lutego, w krakowskich Sukiennicach prezes przedsiębiorstwa Benon Mahlik. Konkurs organizowany jest przez znane pismo „Przechrój”. Co roku do finału

wyłonionych zostaje 45 kandydatów według zasad i kryteriów określonych przez Bussines Center Club i Konfederację Pracodawców Polskich.

Jak stwierdziło jury w werdykcie, nagrodę przyznano za „imponującą dynamikę rozwoju, szczególnie w zakresie eksportu i sprzedaży, a także za konsekwentną, a zarazem trafną strategię innowacji, opartą na intensywnym wroście nakładów na badania i rozwój oraz ciągłe dostosowywanie się do warunków rynkowych”.

ODDZIAŁ W PRUSZCZU GDAŃSKIM

BG LEASING SA jest spółką Banku Gdańskiego SA z 20% udziałem kapitału zagranicznego. Firma prowadzi działalność od marca 1994 roku.

Poszukuje odpowiednich kandydatów na stanowisko:

Przedstawiciela Leasingowego

Od kandydatów wymagamy:

- wyższego wykształcenia,
- znajomości zagadnień ekonomicznych,
- umiejętności negocjacji.

Zapewniamy:

- bezpłatne szkolenia,
- samoorganizację czasu pracy,
- możliwość zatrudnienia na stałe.

BG LEASING SA O/ Pruszcz Gd.
ul. Włfa Słowska 7a
Tel. (058) 83 14 20
Tel. (058) 83 14 21

Termin przyjmowania ofert:
pięć dni po ukazaniu się ogłoszenia.

LEASING ŚRODKÓW TRWAŁYCH I NIERUCHOMOŚCI FAKTORING

Finansowanie działalności gospodarczej
poza systemem bankowym.
Najprostsze formalności

Poszukujemy współpracowników

Oddział w Gdańsku, ul. Heweliusza 11, II p.
tel. 35-83-02, fax 35-83-01

Wszystko o ubezpieczeniach KONKURS

Jeszcze do najbliższej środy, tj. 12 marca przyjmujemy rozwiązania w naszym konkursie. Wśród osób, które do tego czasu nadesłały prawidłowe rozwiązania wylosowana zostanie atrakcyjna nagroda (wielotomowy, ekskluzywny album encyklopedyczny), jaka tym razem ufundował starogardzki oddział spółki EURO-BROKERS.

Wkrótce następną publikację nt. ubezpieczeń i kolejne konkursy z nagrodami dla Czytelników.

Towarzystwo Finansowo Leasingowe

Przedstawicielstwo w Gdańsku - 80-855 Gdańsk
ul. Wąly Piastowskie 1, p.608, VI p.
tel. (058) 374-706, 374-463, fax 374-319, (090) 52 40 05

Poszukujemy
osób lub firm zainteresowanych podjęciem stałej
współpracy na zasadzie

AGENCJI

we wszystkich większych miastach województwa
gdańskiego, elbląskiego i słupskiego.

Oferujemy:

- system szkoleń wstępnych
 - atrakcyjny system wynagradzania
 - specjalny system premii
 - wsparcie marketingowe i techniczne
- Zainteresowanych prosimy o kontakt telefoniczny lub zgłoszenia osobiste do końca marca.

AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO

WIADOMOŚCI Z DETROIT

Najsilniejszy samochód terenowy świata - hummer

Nie bez znaczenia jest na przykład fakt, że niewątpliwą gwiazdą imprezy - obok amerykańskiego chevroleta corvette - był niemiecki mercedes CLK, który w Detroit miał w ogóle swoją premierę. Zbudowany na bazie znanego modelu klasy C, otrzymał podwójne owalne reflektory z klasy E, ale przede wszystkim "piękną harmonijną linię nadwozia o eleganckim, a zarazem sportowym charakterze". Dysponuje ponadto szeregiem oryginalnych innych rozwiązań, a należy do nich choćby system zabezpieczający przed otwarciem airbagu, gdy na przednim siedzeniu jest fotelik z dzieckiem. Oprócz dwóch airbagów - dla kierowcy i pasażera - CLK ma też airbagi boczne.

Wersja na rynek amerykański wyposażona będzie w silnik V6 o pojemności 3,2 litra, o mocy 218 KM, pozwalający osiągać "setkę" w 7,4 sekundy, a prędkość maksymalną 240 km/godz. Na inne rynki CLK wyposażony będzie w silniki 2-litrowe o mocy 136 KM, lub 192 KM (2-litrowy typu kompresor).

Premiera corvety odbyła się jednocześnie w Detroit i Los Angeles, gdzie również odbywał się salon samochodowy. Kultowe auto Ameryki ma karoserię mocniej zaakragloną od poprzedniego modelu. Z przodu bardzo przypomina hondę NSX i mazdę RX-7. Zachowano "klastkowe" reflektory oraz symbol corvety: podwójne i okrągłe tylne światła. Pod maską - aluminiowy silnik V8 o pojemności 5,7 litra i mocy 345 KM. Do 60 mil/godz. (96 km/godz.) rozpędza auto w 4,72 sekundy. Prędkość maksymalna to 172 mile na godz. (275 km/godz.).

cd. na str. 8

Komuniści nie złomują

Fiat Auto Poland każdemu, kto złomuje swój samochód obojętnie jakiej marki przyzna rabat od 1 800 do 3 000 zł przy kupnie fiata. W styczniu do Fiata zgłosiło się ok. 30 tys. właścicieli złomowanych samochodów.

W Europie takie akcje robią lub finansują rządy w trosce o ochronę środowiska. Oblicza się, że 1 stary pojazd zatrąwa środowisko tak, jak robi to 10 nowych, wyposażonych w elektronikę czuwających nad spalaniem paliwa i katalizatory. We wrześniu ubiegłego roku już 3. taką akcją wymiany starszych niż 7-letnie pojazdów na nowe zakończono we Francji, gdzie obok premii rządowych producenci dodawali specjalne zniżki. Najmniej skorzystali na tym producenci japońscy, bo sprzedaż ich aut wzrosła zaledwie 3,7 proc. Najwięcej natomiast: Fiat - 50,4 proc., VW - 42,5 proc., Ford - 33,4 proc. oraz GM - 31,5 proc.

Podobną akcję, która ma trwać 9 miesięcy zapowiedział rząd włoski, ale aby zatwierdził to parlament - potrzebne są głosy komunistów. Ci natomiast twierdząc, że najbardziej skorzysta na tym Fiat - domagają się, aby ta firma w zamian więcej inwestowała i tworzyła nowe miejsca pracy.

Tyska ulga dla Isuzu

Największa japońska inwestycja w Polsce wartości 380 mln DEM zostanie ulokowana w Katowickiej Strefie Ekonomicznej. Firma Isuzu, w której 37,4 proc. udziałów posiada koncern General Motors, wybuduje prawdopodobnie w Tychach fabrykę silników. Budowa fabryki rozpocznie się w kwietniu tego roku i zakończy się w 1999 roku. W powstałym zakładzie blisko 400 pracowników będzie produkować rocznie 300 tys. nowoczesnych, szesnastozaworowych silników diesla o pojemności 1500 ccm i 1700 ccm. Większość produkcji będzie przeznaczana na eksport, głównie na potrzeby GM-Opel.

Investując w specjalnej strefie ekonomicznej Isuzu skorzysta przez okres dziesięciu lat ze zwolnienia z podatku dochodowego, natomiast przez kolejne dziesięć lat będzie płacić tylko 50 proc. tego podatku.

PAP

Szybko skończyła się w Polsce moda na samochody z USA. Nie oznacza to jednak, że największe północnoamerykańskie Auto-show, zorganizowany w tym roku już po raz 81, nie powinien interesować nawet przeciętnego kierowcę z Europy Środkowej. Wprost przeciwnie, po obecnych na tym salonie, producenci najpopularniejszych i w Polsce aut, zdradzili wiele ze swoich planów dotyczących także najbliższej oferty na Europę.

Polski rynek - najlepszy rynek

W ub. r. polski rynek samochodowy należał do najlepszych z blisko 40 proc. wzrostem sprzedaży. Importerzy samochodów spodziewają się utrzymania tej tendencji w kilku najbliższych latach.

Najtrudniej było sprzedać auto w "bogatach" krajach, w których nasycenie samochodami jest spore: w Niemczech, Holandii, Szwecji, Wlk. Brytanii (wzrost sprzedaży od 7 do 3 proc.) oraz w Szwajcarii (1 proc.) i Włoszech (0,6 proc.).

Z krajowego boomu najbardziej skorzystali polscy producenci. Najwięcej sprzedano fiatów 126 (ponad 52 tys.) oraz polonezów (ponad 50 tys.). Najwięksi potencjali z zagranicznych producentów to Fiat (uno i punto - 33,7 tys.), Daewoo (nexia - blisko 15 tys.), Skoda (felicia - ponad 12 tys.), Opel (astra) i Renault (megane).

Koniec składaków

W nowym kodeksie drogowym nie będzie istniało pojęcie "składak". Nie będą więc powstawały samochody złożone z kradzionych części, ani pojazdy - kaleki zagrażające zdrowiu i życiu ich właścicieli oraz innych użytkowników dróg. Nie oznacza to, że nowy kodeks kładzie tamę inwestycji utalentowanych majsterkowiczów, którzy będą mogli rejestrować - po ich dopuszczeniu do ruchu - tzw. SAM-y, czyli pojazdy zrobione całkowicie samodzielnie.

Partia zmotoryzowanych

Polska Partia Zmotoryzowanych zamierza uaktywnić swoją obecność w polityce w roku wyborzym. Trudno się spodziewać, że dokona czegoś istotnego w polskim pejzażu politycznym, ponieważ liczy zaledwie 500 członków, choć kryteria przynależności nie są wymagające i mogłyby być zaakceptowane przez 12 min posiadaczy samochodów. Żeby zostać członkiem PPZ trzeba skończyć 18 lat, mieć prawo jazdy i popierać program partii. Program głosi, że motoryzacja decyduje o rozwoju gospodarki i dlatego rozwój motoryzacji decyduje o wzroście gospodarczym kraju.

KONTYNGENT 97

NOWA KOLEKCJA RENAULT

Wszystkie samochody z Nowej Kolekcji Renault standardowo wyposażone są w poduszkę powietrzną i ubezpieczenie OC

W związku ze zniesieniem podatku granicznego Renault obniżyło ceny na wszystkie modele dostępne w aktualnej ofercie. Szczegóły w salonach.

T. Zdunek,
Gdańsk, ul. Miałki Szlak 35, tel. (058) 31-90-12, 31-36-57
A. Ossowski,
Elbląg, ul. Nowodworska 28b, tel. (055) 32-70-75, 32-62-37, fax 32-61-76
G. Cerkaski - TEI,
Sopot, al. Niepodległości 643, tel. (058) 51-52-50
Cz. Sołtysek - Auto-Car
Gdynia, ul. Chwarznieńska 170 c, tel. (058) 24-39-54, 24-43-84

ROKOWY KOSZT
KREDYTU
11,48%

RENAULT
Asystent
24h
(0-22 422-242)

RENAULT
TO PRZEMIA ŻYCIA

SUZUKI SWIFT

Nowość!
Znany z ekonomiczności -
teraz bogato wyposażony,
jeszcze bezpieczniejszy
i trwalszy.

już od 31 200

PROKAR

Autoryzowany Dealer
Suzuki Motor Poland Ltd.

SALON MOTORYZACYJNY
81-384 GDYNIA, ul. Traugutta 2
tel./fax (0-58) 21-67-14

Pełna gama
samochodów Suzuki
części, akcesoria,
serwis gwarancyjny
i pogwarancyjny

AUTORYZOWANA STACJA OBSŁUGI:
GDYNIA, ul. Wielkopolska 244
tel./fax (0-58) 22-37-46

AKUMULATORY

POLSKI - NIEZAWODNY BEZKONKURENCYJNY

Nowość
143 Ah - prąd wyładowania 500 A
172 Ah - prąd wyładowania 600 A

P.H. "MAKRO" HURTOWNIA czynna od 8.00 do 18.00, tel. 39-00-71
www.309, tel/fax 39-00-75, tel. kom. 090 50-93-95 Gdańsk - Orunia,
ul. Jedności Robotniczej 253 (na terenie Transbudu)

SPRZEDAŻ DETALICZNA

• Tczew, SKLEP MOTORYZACYJNY, ul. 1 Maja 31,
tel. (069) 31-00-82 • Tczew, „CARO”,
ul. Chelmońskiego 16, tel. (069) 31-13-01
• Starogard Gd., ZAKŁAD ZAPATRZENIA ROLNICZEGO,
ul. Lubichowska 172, tel. (069) 16-299-54 • Sztum,
SKLEP MOTORYZACYJNY Mirzeław Krupa,
ul. Mickiewicza 1 • Kartuzy, AUTO MOTO CZĘŚCI,
ul. Kościelna 10c • Kartuzy, T.BERA, ul. Gdańska 28
• Kościerzyna, „MASZ-HOL”, ul. Przemysłowa 3a,
tel. 86-39-58 • Kościerzyna AUTOCENTRUM,
ul. Wejhera 16, tel. 86-33-61 • Kwidzyn,
SKŁADNICA MASZYN ROLNICZYCH I CZĘŚCI WYMIENIANYCH,
ul. Turuska • Wejherowo, Met-Pol, B. Cz. Kamiliacy,
os. Chopina, tel. 72-10-10, • Wejherowo, SKLEP
MOTORYZACYJNY, ul. Gdańska 14, tel. 72-55-84
• Władysławowo, ARTYKUŁY MOTORYZ.,
ul. Żytnia 25, tel. 741-484 • Bydów, Z.H.P.M.
SKUP SPRZEDAŻ L.Hering, ul. Tartaczna 7b,
tel. 0593-36-83

Szanuj prawo i dowód

Prawo jazdy jest niezbędnym dokumentem do prowadzenia pojazdu. Dokument ten jest trudno zdobyć, natomiast bardzo łatwo można stracić. Policjant może zatrzymać prawo jazdy za pokwitowaniem wówczas, gdy kierowca jest nietrzeźwy lub zachodzi podejrzenie o podrobienie dokumentu.

Ponadto prawo jazdy musi być ważne (dotyczy to uprawnień wydawanych okresowo) oraz nie może być zniszczone w stopniu powodującym jego nieczytelność. Utrata tego dokumentu może nastąpić również, gdy istnieje podejrzenie, że kierujący popełnił przestępstwo lub wykroczenie, za które może być orzeczony zakaz prowadzenia pojazdów.

Pokwitowanie, jakie otrzyma kierowca (z wyjątkiem zatrzymania za jazdę w stanie nietrzeźwym), uprawnia do poruszania się pojazdem w ciągu 3 dni. Zatrzymane prawo jazdy policja przekazuje w ciągu 7 dni kolegium, prokuratorowi lub urzędowi, które je wydało.

W razie przeprowadzenia badania na zawartość alkoholu w krwi, gdy wynik tego badania nie zostanie uzyskany w ciągu 30 dni, wówczas właściciel otrzyma je z powrotem.

Postanowienie o zatrzymaniu prawa jazdy wydaje prokurator, sąd lub kolegium. Odmienne postępowanie stosuje się wobec urzędników państwowych lub innych osób objętych immunitetem. Prawo jazdy może być również cofnięte na skutek słabego stanu zdrowia kierowcy.

Przywrócenie uprawnień następuje w drodze decyzji urzędu, który je wydał, lub po terminie, które spowodowało jego cofnięcie. (art. 90,91 P.o.r.d.)

Z kolei dowód rejestracyjny

jest jedynym dowodem posiadającym przez właściciela, który potwierdza "tożsamość" pojazdu. Dokument ten zawiera wszystkie niezbędne numery identyfikacyjne pojazdu, dane właściciela, potwierdza też ważność badań technicznych.

Dowód rejestracyjny może być zatrzymany zarówno przez organ kontroli ruchu drogowego, jak i przez jednostkę odpowiedzialną do dokonywania badań technicznych. Zatrzymanie tego dokumentu może nastąpić wówczas, gdy jest przypuszczenie, że pojazd zagraża bezpieczeństwu, porządkowi lub środowisku.

Ponadto może być odebrany właścicielowi wraz ze stwierdzeniem nieczytelności lub próby jego sfalszowania.

W przypadku braku ważnych badań technicznych lub wykonania ich przez osobę nie uprawnioną również liczyć się musimy z zatrzymaniem tego dokumentu.

Jeżeli w trakcie trwania rutynowej kontroli okaże się, że pojazd nie posiada aktualnego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, policjant ma prawo zatrzymać dowód rejestracyjny.

W razie zatrzymania dowodu rejestracyjnego policja wydaje pokwitowanie, które zezwala na czasowe używanie pojazdu (na okres nie dłuższy niż 7 dni) pod warunkiem, że nie zagraża on bezpieczeństwu i zdrowiu uczestników ruchu.

Zatrzymany dokument (z wyjątkiem podejrzenia o podrobienie) zostaje przesłany organowi, który go wydał. Zwrot następuje niezwłocznie po ustaniu przyczyn uzasadniających jego zatrzymanie (art. 62 ust. 3,4,5,6 Prawa o ruchu drogowym).

Janusz
Borkowski

ASTRA NA WA- KA- CJACH

Prawdopodobnie tak wyglądać będzie nowa astra

Opel sintra - amerykański komfort w Europie

Jeden z najpopularniejszych w Polsce samochodów - Opel Astra zrobił sobie wakacje. To znaczy, że przynajmniej do przyszłego roku będzie tylko dbał o zachowanie dotychczasowego wyglądu i kondycji.

Niemniej w opłowskiej "garderobie" trwają już przymiarki nowego garnituru dla astry. Na najbliższym salonie w Frankfurcie pokazane zostaną

prawdopodobnie aż trzy nowe twarze tego auta w wersji hatchback, sedan, wariant Kombi - caravan, a także siedmioosobowy... van (robocza nazwa: monocab - nie mylić z równie pojemnym oplem sintra).

Opel sierra na Zachodzie już jest w sprzedaży, u nas - chyba dopiero za rok. Uwaga też na corse: otrzyma makijaż zewnętrzny i nowy 3-cylindrowy silnik o mocy 50 KM.

Czy jednak wakacje Opla nie wykorzystają konkurencji w walce o rynek zbytu?

Nissan Almera. Nareszcie.

Almera
już od 36000PLN

KONTYNGENT 1997

PRIMERA - 1.6i 2.0 TD - NOWY MODEL 1997
MICRA - 1.0i, 1.3i 100% Niezawodność

EDMUND
LEWAŃCZYK
AUTORYZOWANY
DEALER

ALMERA 1.4i - Technologia XXI w.
TERRANO II - 2.4i 2.7 TD - Nowy Model 1997
MAXIMA GX - V6 - 2.0i 3.0i - Komfort + Elegancja
VANETTA WINDOW - 1.6i, 2.3D - Osobowo-Dostawczy

SALON SPRZEDAŻY SAMOCHODÓW GDYŃA, ul. WŁADYSŁAWA IV 30 (skrzyżowanie 10 LUTEGO), tel. 21-90-33
SERWIS-CZĘŚCI, CHWAŚCZYŃNO, ul. MICKIEWICZA 95, tel./fax 52-94-07, tel. 52-93-88
NOWA SIEDZIBA SALONU NISSANA, MARZEC '97, GDYŃA, ul. ABRAMIANA 62
SKRZYŻ. ul. WŁADYSŁAWA IV i ŻWIRKI i WIGURY

BEZPIECZNY BUSINESS TO BUSINESS UBEZPIECZONY

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI S.A.

WARTA
ROK ZAŁOŻENIA 1920

Tym z Państwa, którzy prowadzą
działalność gospodarczą w zakresie
przewozów i spedycji TUiR „WARTA” proponuje :

- ubezpieczenie Odpowiedzialności Cywilnej Spedytora
- ubezpieczenie Odpowiedzialności Cywilnej Przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym i krajowym

Zapraszamy do naszego biura

Oddział w Gdyni

ul. Kołłątaja 1
tel. 20 70 34, sekr. I 20 51 06, sekr. II 20 32 10
fax 20 87 80, telex 54 256 gywa pl

OD ŚWITU DO ŚWITU W DOBRYM TOWARZYSTWIE

Fiat i Dębica dynamiczne

Wśród 9 firm uznanych przez "Gazetę Bankową" za najlepsze w 1996 r. znalazły się dwa przedsiębiorstwa branży motoryzacyjnej: Fiat Auto Poland SA oraz Firma Oponiarska TC Dębica SA.

Oceniane były: dynamika przychodów, zyskowość, wydajność i płynność finansowa. Brano pod uwagę jakość produktu, marketing i zarządzanie oraz szanse rozwojowe firm.

Renault liczy na więcej

Mimo że w ub.r. w Europie Zachodniej sprzedanych zostało więcej samochodów, Renault odnotował mniejsze (z 10,3 do 10,1 proc.) zbył swoich aut, choć np. w Polsce firma sprzedawała ich o prawie 50 proc. więcej (50292 aut).

Zdobył przez megane prestiżowego tytułu "Samochodu Roku", a także nowo wprowadzone modele, opracowana strategia i przygotowani sprzedawcy mają sprawić, że w 1997 r. Renault powiększy swój udział w rynku europejskim.

Zeby tak się mogło stać z pierwszej trójki najlepiej sprzedawanych w Europie samochodów, megane musi zająć miejsce albo gofa, albo astry, albo escorta.

WIADOMOŚCI Z DETROIT

cd. ze str. 6

Mercedes sikk i ford expedition - auta roku na rynku amerykańskim

Sensację wzbudził terenowy hummer. Zaprojektowany specjalnie dla armii USA na wojnę z Irakiem, spopularyzowany następnie przez Arnolda Schwarzeneggera, doczekał się fabrycznej "cywilnej" wersji - łączącej luksusowe wnętrze samochodu osobowego z terenowym superwozem o szerokości 2,20 m!

Nie byłoby Ford Formden, żeby dla patriotycznie usposobionych jankesów nie przygotował nowego lincolna - navigatora. Jest on luksusową odmianą ford expeditiona - a zatem kolejną

Potężny pojazd wykorzystywany może być do poruszania się zarówno po bezdrożach, do wyjazdów urlopowych, jak też do jazdy miejskich. Oferowany jest z trzema rodzajami silników: 3,9 litra - 175 KM, 5,2 litra - 230 KM oraz w top wersji 5,9 litra - 250 KM.

Z premier światowych, które wzbudziły duże zainteresowanie obecnego w Detroit - zdaniem red. R. Dębackiego - warto byłoby dostrzec jeszcze volvo C70 convertible, czyli kabrio. Sportowe coupe C70, pierwsze coupe

Volvo C 70 kabrio - premiera światowa

propozycja popularnych w USA trucków, czyli auta terenowego i vana w jednym.

Navigator został luksusowo wyposażony, może zabrać 5 osób, a po dołożeniu trzeciego fotela z tyłu - dwójkę dzieci lub niewysokich osób, czyli w sumie siedemkę - jak minivan. Ma z zewnątrz potężny wygląd, dość wysoko uniesione zawieszenie, pod maską pracuje silnik V8 o pojemności 5,4 litra i mocy 230 KM.

Synim konkurentem navigatora może okazać się nowość - dodge o nazwie durango.

Volvo od wielu lat, szwedzka firma przedstawiła podczas salonu paryskiego jesienią ub. roku. Wzbudziło ono wówczas sensację, a firma zapowiedziała także wersję kabrio. W modelu z dachem, dokonano około 1800 przeróbek. Efekt okazał się bardzo interesujący: convertible ma ładną, opływową linię nadwozia, zrywającą z dotychczas panującą u Volvo modą na kanciaste kształty. Do napędu zastosowano cztery rodzaje silników turbo: dwa o mocy 193 lub 240 KM oraz dwa 2-litrowe o mocy 180 i 225 KM.

W. Z. H.

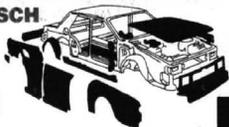
Piomir

sp. z o.o.

83-110 Tczew, ul. Warsztatowa 2
tel. (069) 31-20-66, fax (069) 31-53-96

HURT - DETAL

BOSCH

HELL

Valeo

elementy karoserii, reflektory, lampy, zderzaki, atrapy, chłodnice, wahacze, do samochodów marki: Audi, Opel, Mercedes, Fiat, Ford, Volkswagen i samochodów japońskich. Dla sklepów, warsztatów atrakcyjne rabaty. Polecamy szeroki asortyment reparaurek naprawczych, progł, nadkola.

SPRZEDAŻ LEASING SERWIS REMONT

TECHTRANS s.c.

Wózki widłowe - wymiana ogumienia (właczanie przos)

Baterie trakcyjne Prostowniki bezobsługowe

Wózki do sklepów i hurtowni magazynów warsztatów

Autoryzowany dealer **HONDA**

Wszystkie urządzenia

- zęszczarki
- przecznaki do betonu
- pompy wodne i szlamowe
- generatory do sieci komputerowych
- silniki zaburtowe do łodzi
- silniki spalinowe do maszyn (sprzedaż i wymiana)

SERWIS GWARANCYJNY I POGWARANCYJNY

Tel./Fax 340841 w 348
Tel.kon. 0-90529286
Głogów ul. Piłowska 1

CENY PRODUCENTA !!

09013

FIAT

- Sprzedaż samochodów
- Serwis
- Sprzedaż części hurt, detal

FIAT MAREA

**SUPER OFERTA - PAKIET UBEZPIECZEŃ
JUŻ OD 5% ceny samochodu**

ZAPRASZAMY

Auto-EI Autoryzowany Dealer

82-300 Elbląg, ul. Nowodworska 46

Salon sprzedaży
tel. 32-50-31

Serwis i Sklep
tel. 32-71-67, fax 32-45-27

PROMOCJA

UBEZPIECZENIA - OC, AC - od 2,5%*

ZEROWY LEASING (suma opłat = cena samochodu)

Przedłużona GWARANCJA

PROMOCYJNE CENY - Nawet o 4000 zł*

SPRZEDAŻ RATALNA

Przyjmujemy w rozliczeniu stary samochód

ZAMEK CENTRALNY GRATIS*

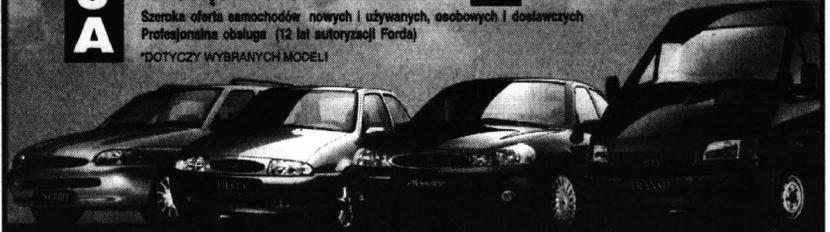
Bezpłatna całodobowa pomoc drogowa w Polsce i w Europie
Możliwość jazdy próbnej

W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY

Szeroka oferta samochodów nowych i używanych, osobowych i dostawczych
Profesjonalna obsługa (12 lat autoryzacji Forda)

*DOTYCZY WYBRANYCH MODELI

Euro-Car

81-020 GDYNIA ul. Owsiana 13

tel. (058) 23 68 08, 64 23 65, fax (058) 23 69 98

NOWY DEALER

NOWE SZANSE

KONTYNGENT
97

BEZ CŁA

VECTRA

JESZCZE W KONTYNGENCIE 97

AC-3,8%* OC, NW, OPEL Assistance
GRATIS

* przy cenie samochodu do 50 tys.

CORSA 27,3 tys.
ASTRA 31,3 tys.
OMEGA 78,8 tys.
TIGRA 45,7 tys.

Ceny wg kursu NBP dla DM z dnia 21.01.97

OPEL

Motor Centrum

ul. Miałki Szlak 4/8 Gdańsk

tel. 31 04 22 • 31 88 72

Dusza z kierownicą

O samochodzie, czyli - jak twierdzą filozofowie nie tylko domorośli - o najbardziej fascynującym wynalazku współczesnej cywilizacji, mającym ponoć nawet "duszę" i siłę pozwalającą "opętać" właściciela, rozmawiają dziennikarz z psychologiem. Obaj, rzecz jasna, zmotoryzowani.

- Czy samochód jest rzeczą?
- O, nie tak po prostu. Człowiek ma skłonność przypisywania różnym przedmiotom wartości symbolicznej, a samochód świetnie się do tego nadaje.

- Lepiej niż telewizor czy szafa na ubrania?
- Tak. Jedną z samochodowych reklam mówi: "Kup samochód - poczuj się wolny!" I wcale nie ma w niej przesady. Swoboda przemieszczania się, podróżowania ma dla nas ogromne znaczenie. Człowiek zawsze pragnął wolności, ceni więc sobie tę możliwość, że jeśli na przykład zapagnie kontaktu z drugim człowiekiem, choćby oddalonym o setki kilometrów, to wystarczy uruchomić silnik...

- Jest jeszcze kole, takświ.
- Ale samochód jest mój. Do wyłącznej dyspozycji. Uniezależnia mnie od rozkładów jazdy, z góry wytyczonych tras. I bardzo szybko można się do tej jego obecności przyzwyczaić. Powstaje silny związek jak pomiędzy kowbojem i jego koniem. Człowiek bez środka lokomocji czuje się bezradny.

- Tysiące ludzi jeżdżących codziennie tramwajami powie, że to przesada.

- Bo to zależy od wzorców kulturowych. Oczywiście, bez samochodu da się u nas żyć. Ale już w USA życie zorganizowane zostało jakby dla posiadaczy samochodów. Na dużych obszarach w

ogóle nie ma publicznej komunikacji. Wzdłuż niektórych jezdni nie układa się chodników. Za to są bary samochodowe, gdzie dania podaje się do aut. Są kina, w których ogląda się filmy, nie wysiadając z samochodu.

- Niekiedy mówią, że nawet rewolucja seksualna lat dwudziestych odbyła się na tylnych siedzeniach wielkich amerykańskich aut...

- Nie tylko z tego powodu w Stanach jest oczywiste, że każdy dorosły człowiek dysponuje samochodem. W tym kraju, gdy ktoś zbankrutuje i komornik zajmuje jego majątek, samochód jest wyłączony spod rekwizycji. Uważa się go za rzecz niezbędną do życia, a odbieranie właścicielowi za niehumanitarne.

- Ale gdyby chodziło tylko o sprawne przemieszczanie się, motoryzacja mogłaby wyglądać jak niegdyś w NRD: tysiące takich samych tanich trabantów.

- Wbrew temu, do czego przywykliśmy w ciągu ostatnich lat, lubimy przecież wygodę i piękno. Otaczając się luksusowymi przedmiotami, pokazujemy swoje "ja", prezentujemy własny styl. Stał troska o piękno domu, ogrodu, stroju, a także auta.

- A najlepiej mieć to wszystko piękniejsze niż okolicznej sąsiedzi?

- To prawda, uwikłani jesteśmy w ciągłą rywalizację z innymi. Ale kto wie, czy to nie dzięki temu instynktowi walki, człowiek nie spędza całego dnia leżąc pod drzewem, zjadając kawałek starego chleba? Toczmy więc między sobą wojnę na przedmioty. A samochód świetnie się do tego nadaje. **cd. na str.10**

KOREKTY W Z3

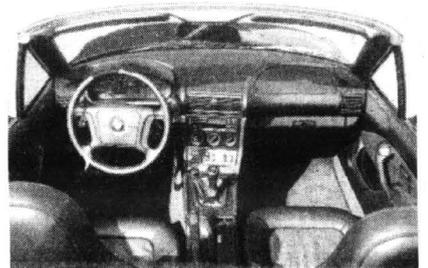
Popularne na całym świecie, a zwłaszcza w Stanach Zjednoczonych "trzysetki" BMW (szczególnie te bez dachu!) miały otrzymać dodatkowe wsparcie w postaci udoskonalonego BMW Z3. Niestety, zbyt niuansowe w wypełnianiu luki rynkowej nie wyszedł autu na zdrowie Robotnicy

ze Spartanburga w USA (gdzie produkuje się Z3) nie dorównują Bawarczykom w precyzji wykonania aut, co w przypadku wspomnianego modelu stało się aż nadto widoczne. Poza tym czterocylindrowy silnik okazał się

prowadzi się je przyjemniej - na sztywniejszym zawieszaniu nad szerszym rozstawem kół.

A oto szczegółowe dane techniczne BMW Z3 2.8:

Sześciocylindrowy silnik benzynowy, rzędowy, umie-

zdecydowanie za słaby do usportowionej konstrukcji. Pierwsze koty za płoty. Projektanci jeszcze raz podeszli do auta i przede wszystkim uznali, że powinno otrzymać pod maską cylindrów sześć, co dawałoby pojemność 2.8 l.

I to było to! Stosunkowo lekki wóz (1335 kg) rozpędza się do setki w ciągu zaledwie 7,1 s. Sześć "garów" pracuje przy tym miękko i elastycznie, co sprawia satysfakcję tym większą, że i

szczyony z przodu wzdłużnie. DOHC. Pojemność skokowa 2793 ccm. Moc 141 kW (192 KM) przy 5300 obr./min. Maksymalny moment obrotowy 275 Nm przy 3950 obr./min. Pięcioletni biegowa skrzynia biegów. Napęd na tylne koła. Niezależne zawieszenie kół. Hamulce przód/tył tarczowe. Opony 225/50 ZR 16. Przyspieszenie 0-100 km/h w 7,1 s. Prędkość maksymalna 218 km/h. Średnie zużycie paliwa 9,7 l/100 km.

Gumowe echo trabanta

Dotychczas firma Pneumant znana była z produkcji opon do popularnego także w Polsce trabanta. Obecnie wraca na polski rynek, choć nie z powodu dziadka "trabiego". Jej produkty pasują już do całkiem innych aut, osobowych i ciężarowych.

Podstawowym modelem jest opona P74. Przeznaczona jest do aut jeżdżących z prędkościami do 190 km/h (indeks prędkości T). Produkowana jest w jednym tylko rozmiarze 175/65 R 13. O sześciu latach opony świadczy fakt, że jest montowana w fabryce Volkswagena do modelu polo. Opona P74 jest wielosezonowa (oznaczona M+S).

Dla bardziej wymagających kierowców przeznaczona są opony P72. Są one typowo letnią konstrukcją. Oferta rozmiarowa zawiera aż 20 pozycji, począwszy

od rozmiaru 135 R 13, a kończąc na 205/65 R 15. Wszystkie opony należące do tej grupy przeznaczone są do aut jeżdżących z prędkością do 190 km/godz.

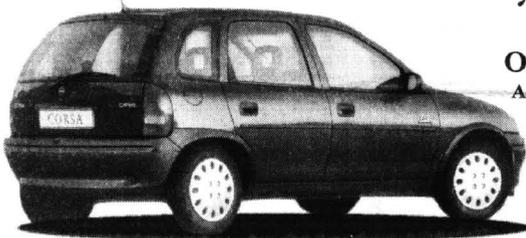
Kierowcy o najwyższych wymaganiach sięgnąć mogą po inny model: PN 550, który produkowany jest w 17 rozmiarach (w tym 6 z indeksem prędkości V, tzn. do 240 km/h), w granicach 175/65 R 13 do 205/50 R 15. Opona charakteryzuje się wysokim komfortem jazdy, niskimi oporami toczenia, przekonujące jest zachowanie opon zarówno na suchej, jak i mokrej nawierzchni.

Opony M+S 100 mają podnieść bezpieczeństwo podczas jazdy na mokrej, obłożonej i osniezonej nawierzchni. Oferta obejmuje rozmiary od 145 R 13 do 105/60 R 15 - łącznie 22 rozmiary.

CORSA

Odbiór natychmiastowy

OC, NW - GRATIS!
AC - 3,8 % - CENY AUTA

OPEL CORSA JUŻ OD 27 230 PLN*

*Przeliczone wg kursu DM w dniu zakupu

HALLER OSOWA

Gdańsk Osowa, obwodnica trójmiejska (obok stacji benzynowej Rafinerii Gdańskiej)
tel. (058) 52 70 34, 52 40 89, 44 41 51, 22 41 14,

SAMOCOHODY UŻYWANE Z GWARANCJĄ

1. Corsa '94, 1.2 city, biały, 54 tys.km. - 24 200 PLN
2. Corsa '96, 1.4, 19 tys. km, biały, wersja ECO - 27 000 PLN
3. Astra '96, 1.4, 82 MPI, 17 tys. km, ABS, airbag, central., biały - 38 900 PLN
4. Vectra '94, 1.8, 80 tys. km, 2x airbag, metalik - 38 700 PLN
5. Vectra '96, 1.6, 8 tys. km, ABS, servo, central., airbag, metalik - 46 900 PLN

6. Vectra '96, 2.0, 16V, 21 tys. km, ABS, servo, 2x airbag, el. szyby/lusterka - 56 000 PLN
7. Vectra '96, 1.6, 2x airbag, ABS, servo, klim., metalik, przebieg 59 tys. km - 49 900 PLN
8. Omega '94, 2.0, 16V, 120 tys. km, ABS, servo, 2x airbag, 49 000 PLN

HALLER OSOWA

Gdańsk Osowa, obwodnica trójmiejska (obok stacji benzynowej Rafinerii Gdańskiej)
tel. (058) 52 70 34, 52 40 89, 44 41 51, 22 41 14,

cd. ze str. 9

Jest drogi, rzuca się w oczy, można go wszędzie ze sobą zabierać. W krajach zachodnich auto już dawno stało się nieodłącznym symbolem pozycji społecznej. Awansując, robiąc karierę, należy koniecznie zmienić samochód na lepszy. To jest komunikat dla otoczenia: Powiodło mi się!

- No tak, bo trudno chodzić ulicami i pokazywać ludziom wyciągi ze swojego konta bankowego. Ale ja mam wrażenie, że w ten sposób wielu ludzi rekompensuje sobie własne kompleksy. Istnieje teoria, że niepewni siebie mężczyźni najczęściej kupują sportowe maszyny z potężnymi, wściekle rzyzącymi silnikami.

- Bez wątpienia samochód bywa przedłużeniem osobowości człowieka. To zjawisko wykorzystują sprzedawcy aut, odwołując się w reklamie do naszych słabości. Niedługo firma Jaguar reklamowała swoje samochody jako "rydwan potęgi". Dzisiaj 625 zapewnia podobno "idealną harmonię między kierownicą a samochodem". Mając swobodę wyboru i dość pieniędzy na koncie najczęściej kupujemy auto na miarę własnego "ja".

- Elegancki starszy pan - szarego tradycyjnego mercedesa. Młody zarowuniak - czerwone sportowe Porsche. A ktoś, kto chce się wyróżniać subtelniej - terenowego jeepa wranglera. Każdy jednak wkłada w ten sposób jakiś uniform.

- Dla niektórych jest to nawet zbroja, w której zamierza rozgrywać pojedynki na szosie. Jakże często na autostradzie ktoś wyprzedza inny samochód, zwalnia, prowokuje kierowcę do

Dusza z kierownicą

wyścigu. Albo startuje ze skrzyżowania z piskiem opon i za jedźda drogę tym, którzy zostali w tyle.

- A potem wysiada z auta, prezentuje nieganiane maniery. Czyżby motoryzacja zastrząza obyczajem?

- Coś w tym jest. Na co dzień mamy w sobie mnóstwo agresji, szukamy sposobu rozładowania jej. W zwykłych, bezpośrednich kontaktach hamują nas normy obyczajowe. Trudno podejść do kogoś tak po prostu, na ulicy i powiedzieć: "Spróbujmy się!" A za szybą samochodu jesteśmy anonimowi, bezpieczni. Stąd to ciśniecie na klakson, błyskanie światłami, walenie dlonią w czoło.

- Na szczęście nie jest to powszechne zjawisko. Natomiast chyba dla każdego kierowcy jazda samochodem to swoisty relaks.

- Szybka ostra jazda to bardzo wyrazista forma ekspresji. Duża prędkość ma jakby działanie oczyszczające. Może to tak jak z zającem, który widząc zbliżającą się niebezpieczeństwo, przyciąga się, ale cały czas zbiera energię do ewentualnej ucieczki. Gdy jednak wróg nie odkryje go i pódzie sobie, zając i tak wyskakuje na pole i pędzi jak szalony, żeby wybiegać rozsadzając go energią. Być może niektórzy z nas starają się nadmiar energii "wyjeździć".

- Słyszałem, że prędkość

połączona z umiarkowaną porcją ryzyka jest podniecająca, ma walor seksualny.

- Tak różne sytuacje mogą nas podniecać, że nie ma reguły. Ale zgoda, samochód jest znakomitym katalizatorem flirtu. Wystarczy podejść w pobliże efektywnym autem, aby zwrócić uwagę drugiej osoby. A później idzie już łatwo. On dodaje gazu i brawurowo bierze zakręt, jakby mówił: "Zobacz jaki jestem sprawny i odważny!". Ona natomiast patrzy zachwyconym wzrokiem, popiskuje cicho, a w domyśle jest: "Jestem taka mała i bezradna, ale przy tobie niczego się nie boję".

- Albo inaczej: Ona przy czterdziestu na godzinę wrzUCA czołwkę, a on wrzeszczy: "Co ty do licha robisz, zarznieś silnik!!!" A w rzeczywistości jest to wyrzut: "Dlaczego wdręgnęłaś na moje terytorium? Odebrałaś mi mój symbol siły?".

- Czy rzeczywicie motoryzacja to męskie terytorium?

- Przez długi czas tak u nas było. Tylko szczególne kobiece jednostki miały odwagę się na nie wdierać. Ale to już chyba przeszłość. Nauka jest po stronie kobiet. Nie ma racjonalnego powodu, żeby panie nie siadały za kierownicą.

- Czy kobieta traktuje samochód tak samo jak mężczyzna?

- Nie. Bardziej praktycznie, instrumentalnie. Wystarczy zobaczyć, jakie auta sobie kupują małe, zwrotne, ekonomiczne. Poza Marylą Rodowicz nie znam żadnej kobiety, która jeździłaby Porsche.

- Przecież kobiety też lubią błysnąć, zrobić wrażenie?

- Proszę pana, one mają na to tyle innych, lepszych sposobów. Tyle dziedzin, w których czują się znacznie pewniej. Poza tym w kobietach nie ma tego instynktu walki, jego pragnienia mocy, które każe mężczyznom kupować silne, szybkie maszyny i zaprzedać im dusze.

- Ja jednak zauważyłem, że kobiety też wchodzi z swoimi samochodami w intymne związki. Nadają im imiona, przemawiają do nich czule, głaszczą po kierownicy.

- To jest zwykle kobiece wychowanie. Sprytna próba

obłaskawienia groźnych, tajemniczych sił. Dla większości kobiet, podkreślam, że to zażen wstyd, konstrukcja samochodu jest niezrozumiała. Jeśli więc nie czują się na siłach reperować zbutnowany mechanizm, to może lepiej obłaskawić go pieścizotami. Ale tak naprawdę dla kobiety samochód ma wartość dopódy, dopóki jeździ. Potem go porzuca.

- A dla mężczyzny?

- Mężczyzna traktuje zepsuty samochód jak chorego członka rodziny. Gotów jest całą noc czuwać przy nim w garażu, zaniedbując inne obowiązki.

- A pamięta pan taki film "Christine" o samochodzie, który tak bardzo przywiązał się do swojego właściciela, że wreszcie z zafascynowania zamordował jego narzeczoną?

- Pamiętam. Nie pochwalam, ale przyznaję, że takie uczucie może być szalone. Byłem ostatnio w Nowym Jorku. Gdy wdrapałem się na ostatnie piętro Museum of Modern Art, dostrzegłem umieszczone tam pod sklepieniem cudowne czerwone Ferrari. Po prostu zapadło mi dech.

- Doskonale pana rozumiem. Sam się kiedyś kochałem w pewnej toyocie...

Rozmawiali: J.S. z A.S.

LUBLIN, ŻUK Polonez-Truck

3302
LUBLIN
FURGO

BIURO HANDLOWE

LEW S.C.
Autoryzowany Dealer

Punkt sprzedaży:

Gdańsk, ul. Arkońska 3,
tel./fax (058) 52-19-18, 52-12-26 wew. 221;
tel. 0-90 50-93-06, 0-90-50-93-02

Punkt informacyjny:

Stupsk, ul. Piłsudskiego 80, tel. (059) 44-33-71

Gwarancja:
1 rok bez limitu
kilometrów

WIELKA PROMOCJA "FORDA" u "FOTY"!

Teraz Fiesta tańsza od KA!
TRANSIT - kosztuje o 4000 zł mniej!
ESCORT - teraz tańszy o 1300 zł!

Atrakcyjny pakiet ubezpieczeniowy. Ilość samochodów ograniczona. Szczegóły w salonie.

Fota

Autoryzowany Dealer: Gdynia-Redłowo, ul. Stryjska 24, tel. 29-77-55

Ponadto polecamy szybki i sprawny serwis, części do napraw oraz kompleksową obsługę blacharsko-lakierniczą. Ceny usług niższe niż myślisz!

POZNAJ TO, CO NAJLEPSZE

JEJ PIĘKNO, POWAB I ULEGŁOŚĆ

MITSUBISHI
MOTORS
CARISMA

1600 cc
16V
97

autoryzowany dealer
MARGO

GDAŃSK, ul. Abrahama 1
tel. 333-444, 52-00-93 wew. 35,34

PAKIET UBEZPIECZEŃ. GWARANCJA 3 LATA LUB 100 TYS./KM

AUTO GLAS
Sp. z o.o.

SZYBY

do samochodów

OSOBOWYCH
DOSTAWCZYCH
CIĘŻAROWYCH
AUTOBUSÓW
DASZKI UCHYLEN

sprzedaż
montaż

Gdańsk - Oliwa
ul. Grunwaldzka 487
tel. 52-22-31, 52-28-14
fax 52-28-41

WŁOCŁAWEK, ul. Krzywulka 5 tel. (054) 26-29-91
BYDGOSZCZ, ul. Młochowska 7 tel. (052) 61-37-69
CHROŃCIE, ul. Tucholska 37 tel. (053) 72-706
BRANIEWO, ul. Kołłowańska 1 tel. (055) 43-20-47

AUTORYZOWANY DEALER

LUBLIN

- odbiór natychmiastowy

- specjalny pakiet ubezpieczeń

- konserwacja, znakowanie - GRATIS

- prezent specjalny - kurtka firmowa

POLMOZBYT GDAŃSK

Gdańsk ul. Miałki Szlak 4/8 tel. (058) 35 92 47

Elbląg ul. Hetmańska 3N tel. (055) 35 25 63

JEDYNY AUTORYZOWANY DEALER STARA W POLSCE PÓŁNOCNEJ

LEASING PRZY WSPÓŁPRACY Z POLSKĄ KOMPANIĄ LEASINGOWĄ

POLSKA KOMPANIA LEASINGOWA

GDAŃSK, ul. Miałki Szlak 4/8, tel. (058) 314-111 • ELBLĄG ul. Hetmańska 3N, tel. (055) 35 25 63

Blżej ideału

Firmie Microsoft nie wystarczy już królowanie na rynku oprogramowania. Zabrała się także za produkcję akcesoriów komputerowych. Poza ergonomiczną klawiaturą i myszami zaproponowała ostatnio kilka nowych konstrukcji joysticków i tzw. gamepadów czyli urządzeń sterujących dla gier komputerowych.

Najnowszym produktem jest Microsoft Side Winder game pad (widoczny na zdjęciu), którego specjalny kształt doskonale układa się w dłoń. Ponadto posiada on wiele przycisków dających pełną kontrolę nad tym co dzieje się na ekranie monitora podczas korzystania z gier zręcznościowych, symulacyjnych czy sportowych.

W przypadku zabawy grupowej duża zaleta Side Windera jest możliwość podłączenia do 4 podobnych urządzeń, przy czym wszystkie one zachowują swoje normalne właściwości. Konfigurowanie przycisków poszczególnych urządzeń odbywa się automatycznie.

Dolączone do game pada (czyli konsolidacji) oprogramowanie (dla Windows 95) pozwala definiować znaczenie poszczególnych przycisków.

umożliwia też stworzenie różnych ustawień dla kilku użytkowników lub gier. Dzięki temu nie trzeba za każdym razem definiować ich od nowa.

Barczo przydatna jest też możliwość przypisania do jednego przycisku dowolnej kombinacji klawiszy, co może niejednokrotnie pomóc w wyjściu z

opresji podczas komputerowej walki. **cd. na str. 12**

Nowe „twardziele” dla notebooków

Na rynku komputerowym pojawiły się nowe twarde dyski firmy JTS. Na razie są to modele IDE o pojemności 1,2 i 1,6 GB. Jednak głównym celem firmy jest wprowadzenie jako standardu 3-calowych (dotychczas stosuje się 2,5 calowe) dysków twardej do notebooków.

Pierwsze modele 3-calowych dysków, które ukazały się na rynku to typ Nordic o pojemności 640 i 850 MB. Nordic jest wyjątkowo płaski, ponieważ kontroler umieszczony jest na poziomie talerzy. Prędkość obrotowa takiego dysku to 4103 obr./min., a średni czas dostępu wynosi 16 ms. W tej chwili gęstość zapisu na standardowym Nordicu to 300 MB/cal kwadr., ale przy zakładanym rozwoju technologicznym i przy głowicach „duple-MIG”, w przyszłości dojdzie on do 500 MB/cal kwadr.

cd. na str. 12

Dla osób roztrzepanych i zapracowanych wymyślono już „zegarek przyszłości” potrafiący odczytywać informacje z komputerowego terminarza

Timex Data-Link - bo o nim właśnie mowa jest przykładowo całkowicie nowej technologii i jednocześnie nietypowego podejścia do problemu dostępu do informacji.

A amerykańska firma Timex we współpracy z gigantem softwarowym, firmą Microsoft opracowała zegarek, który potrafi bez pomocy kabli i promieni podczerwonych odczytać informacje zapisane w komputerze. Programem „Windows for Workgroups, Microsoft Office 95 i pakiecie MS PLUS (stanowiącym rozszerzenie systemu Windows 95) terminarz Schedule +. Po wprowadzeniu do niego naszego tygodniowego rozkładu zajęć uruchamiamy program Timex Data Link i przykładając zegarek do ekranu monitora przeprowadzamy w ciągu kilku sekund transmisję danych. Odbywa się to poprzez system kodów paskowych pokazywanych na ekranie.

Pojemność pamięci zegarka obejmuje około 70 różnego rodzaju danych. Mogą to być np. informacje o spotkaniach. Zegarek sygnalizuje brzczeniem np. czas wyjścia na zebranie lub imprezę i jednocześnie pokazuje na wyświetlaczu z kim ma ono być i gdzie.

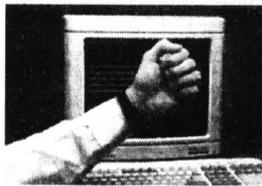
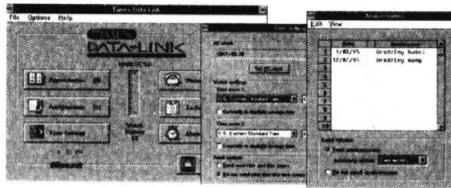
W pamięci mogą być również przechowywane numery telefonów z opisem do kogo należą oraz ważne daty (rocznic, urodzin, imienin itp.) lub rozkład zajęć na dany dzień. Wszystkie informacje są uporządkowane tak jak zostały wprowadzone do terminarza Schedule+. Poza podstawowymi danymi program Timex Data Link może wprowadzić czas zgodny z zegarem komputera oraz do 5

alarmów dziennie (z opisem czego dotyczy). Posiada też

lub dwa miasta świata (jest wśród nich Warszawa).

wyzwalając energię dającą jasnoniebieskie światło, które

ZEGAREK, KTÓRY CZYTA

Zegarek Timex Data Link poza funkcją czytania danych z komputera jest standardowo (jak wiele zegarków Timex) wyposażony w ciekawy system INDIGLO Night Light.

Tarcza zegarka jest powleczone siarczkami miedzi z domieszką cynku. Po wciśnięciu przycisku na kopercie, energia elektryczna pobrana z baterii zostaje przekształcona przez mikroprocesor w energię elektryczną o zwiększonym napięciu w materiale tarczy zegarka. Elektrony te nie mogą pozostać w stanie wzbudzonego zbyt długo i przy zmianie prądu powracają do stanu przed wzbudzeniem

równomiernie rozświetla tarczę zegarka. Jest to zjawisko znane w fizyce jako elektroluminescencja.

System INDIGLO Night Light pozwala na odczytanie czasu w ciemności (np. w kinie, samochodzie itp.) Jest to obecnie jeden z bardziej nowoczesnych systemów podświetlania tarczy, znacznie bardziej ekonomiczny niż żaróweczka stosowana w zegarkach z wyświetlaczem cyfrowym. Może być również używana w czasomierzach wskaźkowych.

Timex Data Link został opracowany przy współpracy firm Microsoft (oprogramowanie) z Timex Corp. (zegarek).

Mało jeszcze u nas popularna firma Timex jest największym w USA producentem czasomierzy (805 różnych modeli) i jedną z większych w tej dziedzinie firm światowych.

Specjalizuje się ona w nowinkach technicznych. Prace nad opatentowanym systemem INDIGLO Night Light trwały 14 lat!

pamięć równocześnie dwóch stref czasowych. Ustawiamy je wybierając z obszernej listy jedno

stanie wzbudzonego zbyt długo i przy zmianie prądu powracają do stanu przed wzbudzeniem

Ryszard Pietrzak

ZESTAWY PENTIUM/686 PCI

- Pentium 100- 939
- Pentium 120- 989
- Pentium 133- 1089
- Pentium 150- 1239
- Pentium 166- 1499
- Pentium 200- 2199

W zestawie: płyta INTEL TRITON VX-256, 8 MB RAM, FdD 1.44, SVGA S3 1MB 94bit, multi I/O, obudowa mini-tower, klawiatura.

- Cyrax AMD**
- P-120+- 949 K5-75 - 779
 - P-150+- 999 K5-100 - 869
 - P-166+- 1099 K5-133 - 939
 - P-200+- 1599

Gdynia Wzg. Św. Maksymiliana, ul. Ujejskiego 17 (róg Legiunów) tel. 22 49 46, 22 87 66 tel. 090 523 484 fax 22 87 55

WESTERN DIGITAL

HDD WESTERN DIG.

850 MB Enh PIO 3 - 499
1,08 GB Enh PIO 3 - 549
1,28 GB Enh PIO 3 - 599
1,6 GB Enh PIO 4 - 699
2,1 GB Enh PIO 4 - 749
2,5 GB Enh PIO 4 - 799

Wszystkie dyski posiadają 2 lata gwarancji.

Seagate HDD SEAGATE

850 MB Medialist - 454
1,08 MB Medialist - 514
1,27 GB Medialist - 579
1,70 GB Medialist - 649
2,14 GB Medialist - 739

DRUKARKI

HP D3400 - 999
HP D3500 - 999
HP D3600 - 999
HP Laser SL - 1709

RATY od 0,99% Leasing

DRUKARKI

Sylux 200 - 561
Sylux Color 200 - 629
Sylux Color 900 - 989

PROMOCJA EPSON PROMOCJA

Przy zakupie zestawu w przesłanie otrzymasz:

- KARTE STAŁEGO KLIENTA
- 3% zniżki

MONITORY

- 14" Mono LR - 235
- 14" Color LR NI - 819
- 15" Color LR NI - 899
- 17" Color LR NI - 1649

Najtańszy monitor cyfrowy 15" z 2 lata gwarancji - cena 879,-

MULTIMEDIA szeroki wybór głośników i joysticków DETAL I HURT

Niezawodne i tanie kasy fiskalne CASIO i SAMSUNG

KOMPUTERY DLA KAŻDEGO

Fest computer system

Do cen należy doliczyć podatek VAT 22%.

Roboty sterowane ludzkim umysłem

Bezkrwawy turniej

Życie w ciągłym stresie wyzwała agresję. Pasjonują nas brutalne i pełne trudów filmy, a także gry w których na każdym kroku odbywa krew. Pół biedy jeżeli akcja odbywa się tylko na ekranie. Ale rzeczywistość bywa inna. Na świecie coraz częściej psycholodzy podnoszą alarm, że nadmiar przemocy odbija się negatywnie na młodzieży.

Akcia toczy się w 2097 roku. W tym okresie zawody sportowe stały się zbyt brutalne i niebezpieczne, dlatego zakazano ich uprawiania. Zamiast nich wprowadzono walki robotów, które człowiek steruje swoim umysłem. Piloci robotów podłączani są do specjalnej aparatury, dzięki której ich myśli i emocje są przekazywane walczącym na arenie zawodnikom (specjalnie skonstruowanym do tego celu 30-metrowym robotom).

Część firm softwarowych zgadzając się z tymi uwagami wprowadza na rynek gry: w które mimo pewnej dozy przemocy nie epatują obrazami okrucieństwa.

Gra dzieli się na dwa etapy. W pierwszym możemy wybrać określonego pilota (biorąc pod uwagę jego siłę, szybkość i wytrzymałość) oraz robota, którym będzie sterował. Do dyspozycji mamy dziesięć pilotów i dziesięć różnych robotów. Każdy z nich posiada inną technikę walki i inne możliwości. Celem gracza jest zdobyć jak największą liczbę punktów zwycięstw. Walki są jednocześnie treningiem do drugiego etapu gry. Można więc gra w pojedynkę lub z partnerem.

Do takich należy właśnie "One must fall 2097" autorstwa amerykańskiej firmy Epic MegaGames (grupa Diversión Entertainment Production).

Jeśli to gra z serii walki robotów dla osób lubiących bardziej "zabawę w walkę" niż bezmyślne okładanie przeciwnika i napisy "Krew", "Śmiertelnie trafiony" czy "Dobij!"

Jest to gra z serii walki robotów dla osób lubiących bardziej "zabawę w walkę" niż bezmyślne okładanie przeciwnika i napisy "Krew", "Śmiertelnie trafiony" czy "Dobij!"

cd. na str. 12

ZESTAWY KOMPUTEROWE:

- WŁASNEJ PRODUKCJI,
- ADAX, COMPAQ

KASY FISKALNE

WYPOSAŻENIE DODATKOWE:

- DRUKARKI, MONITORY,
- SKANERY, CD ROMY,
- MYSZY, JOYSTICKI, TRACKBALLI
- URZĄDZENIA DO ARCHIWIZACJI DANYCH

DODATKOWE KARTY:

- GRAFICZNE, TV, DŹWIĘKOWE, MODEMOWE,
- PAMIĘCI, SIECIOWE

DODATKOWE TWARDE DYSKI

PROCESORY, PŁYTY GŁÓWNE

KLAWIATURY, OBUDOWY

SIECI KOMPUTEROWE:

- OD PROJEKTU DO REALIZACJI

AKCESORIA SIECIOWE:

- ZASILACZE AWARYJNE
- KONCENTRATORY, REPEATORY
- HUBY, WTYKI, KABELE

OPROGRAMOWANIE

SERWIS:

- GWARANCYJNY I POGWARANCYJNY

zapraszamy od poniedziałku do piątku w godz. 11.00-18.00 a w soboty od 10.00-14.00

Info

RATY LEASING

Gdańsk Żabianka ul. Subiśtwa 28
Tel. (058)578214, Fax. (058)576468
Tel. kom. 090505975

ADAX PERSONAL COMPUTER

- * Processor Intel Pentium
- * Płyta główna Triton HX ATX, 256c, PNP
- * CTRL multi I/O zintegrowany
- * Karta graficzna 1MB BIT (Bravo MX 2MB)
- * napęd dyskietek 3.5", pokłosaen na HD
- * 16MB EDO, CD ROM 6x
- * Obudowa Midi Tower ATX
- * klawiatura 104 (WIN 95), mysz
- * Windows 95 -pakiet internet

ATX BRAVO MX... SUPER NOWOŚĆ !!!

Pentium 166MMX, HD 1.28GB	5355
Pentium 200MMX, HD 2GB	6648

ATX DELTA ... CENY Z VATEM

Pentium 120	2768
Pentium 133	2900
Pentium 150	3142
Pentium 166	3900
Pentium 200	4745

Zdobyj nowe przestrzenie z technologią MMX™

JET Computers

NAJWYŻSZEJ KLASY KOMPUTERY PC W DOWOLNEJ KONFIGURACJI 2 LATA GWARANCJI NAJNIŻSZE CENY DLA STUDENTÓW ZNIŻKA RATY

Zapraszamy w godz. 10.00-18.00 soboty: 10.00-15.00
80-371 GDAŃSK ul. Jagiellońska 8 tel/fax:(058) 53 64 62

Bezkrwawy turniej

cd. ze str. 11
Punktacja uzależniona jest od poziomu trudności oraz zaawansowania przeciwnika. Gracz może ustawić CPU czyli "stopień doświadczenia" od przysto-
wowego "warka do bicia", poprzez złotodoba, weterana i mistrza, aż do arcymistrza.

Drugi etap gry opisuje rok 2100. Rozpoczynają się oficjalne turnieje, w których można wziąć udział.

Autorzy programu oczekują od graczy aby się sami domyśliłi. Jeżeli im się to nie uda, to w najbliższym czasie ukaze się "Przewodnik strategiczny" do tej gry z kompletnym opisem.

Po zwycięstwach w (najłatwiejszym) turnieju o mistrzostwo Ameryki Północnej można (popłaconie wpisowego) rozpocząć karierę na innym terenie. Najtrudniejsze zawody to Mistrzostwa Świata. Jeżeli uda

Aby rozpocząć karierę zawodnika należy wpisać imię pilota sterującego maszyną i wziąć udział w zawodach. Gracz ma do dyspozycji początkowo 2000k dolarów (umowna waluta) i najprostszy model robota - Jaguar. Przy jego pomocy może zdobyć pieniądze (pochodzące z wygranych walk), dzięki którym kupi wyposażenie robota, wyszkoli pilota lub ewentualnie zmieni maszynę na inną. Oczywiście po walce gracz ponosi koszty napraw uszkodzonych elementów (części robota). Turniej jest komentowany przez zawodowego spikera. Po każdej walce na ekranie wyświetlany jest jego komentarz.

się pokonać wszystkich przeciwników (a jest to bardzo trudne) łącznie z majorem Kreissackiem - prezydentem korporacji WAR, nagrodą będzie stanowisko zarządcy/ds kolonizacji Ganimesa - jednego z księżyców Jowisza. Poza motywację finansową i ambicjonalną, zwycięstwo nad prezydentem Kreissackiem może zapobiec rządzącom kolejnego dyktatora.

Gra została przygotowana w polskiej wersji językowej przez krakowską firmę softwarową XLand, która jest jednocześnie jej dystrybutorem na terenie Polski. W przygotowaniu jest wersja na CD-ROM-ie.

Minimalne wymagania sprzętowe to: komputer PC z procesorem 386SX, monitor z kartą VGA, 4 MB RAM (550 kB pamięci konwencjonalnej) oraz minimum 2 MB pamięci XMS), twardy dysk z min. 20 MB wolnego miejsca. Gra pracuje pod DOS-em.

Ryszard Pietrzak

Elektroniczny tłumacz

Przy częstym podróżowaniu i kontaktach zagranicznych niezbędna staje się znajomość języków obcych. Ponieważ bywa ona różna często musimy posługiwać się tłumaczem. Nie musi być to jednak człowiek, gdyż opracowano już programy komputerowe, tłumaczące całe zdania, a nawet potrafiące je wypowiadać na głos.

Do takiego oprogramowania zaliczany jest system The Language Computer (produkcji Globalink Inc). W jego skład wchodzi wyspecjalizowany komputer oprogramowania. Pozwala na tłumaczenie tekstów w trzech językach: angielskim, francuskim i hiszpańskim.

Language Computer waży ok. 300 gramów i mieści się na dloni. Poza tłumaczenie całych zdań i wyświeleniem ich na ekranie, pozwala odtworzyć wymowę tłumaczonego fragmentu tekstu. Dzięki obsługiwaniu jest przez słuchawkę.

Do tej porę podobne możliwości transylacji posiadają wyłącznie komputery klasy PC lub mainframe. Zasoł soft Language Computera jest ogromny i obejmuje aż 200 tysięcy słów. Dzięki temu pozwala on nie tylko tłumaczyć pojedyncze słowa, ale także rozróżnić ich kontekst. System preferuje również możliwości typowego notatnika menedżera (baza danych, kalkulator, zegar itp.). Jest to pierwszy poważny krok w stronę budowy "globalnej wioski", w której problemy językowe mogą zostać rozwiązane przy pomocy podobnych urządzeń.

Nowe „twardziele”

cd. ze str. 11
Sam produkt - dyski twarde - są znane, nieziane jest natomiast sama firma JTS. Jej założycielem jest Tom Mitchell, Steven L. Kaczur oraz David B. Pearce. O tym, że rozwiązania tego producenta są interesujące może świadczyć fakt, że udziały w JTS posiada m.in. Western Digital i w 60 procentach Atari Corporation. (pol)

W imieniu własnym

Przez kremlowskie okulary

Jak dobrze wiadomo Rosja sprzeciwia się kategorycznie powiększeniu NATO o Polskę i inne byłe "demoutry". Wiadmo również, że panuje dość zgodny pogląd w Polsce, że nasze NATO-owskie aspiracje są priorytetem polskiej polityki zagranicznej. Czy tak samo sprawa wygląda, gdy wzięjemy kremlowskie okulary?

I tak i nie. Po pierwsze mam na myśli "kremlowski", a nie "moskiewski" punkt widzenia. To znaczy interesują mnie poglądy - a co za tym idzie, decyzje rosyjskiej władzy - a nie wyobrażenia o Świecie przechodnia z Arbatu. No i po drugie, sama kremlowska władza - nawet jeśli posiada racjonalny pogląd na Świat, to musi się liczyć z poglądami moskiewskiego przechodnia. Takie to czasy nastaly - nawet w Moskwie.

Zakładam, że kto jak kto, ale szef rosyjskiej dyplomacji - zupełnie przy okazji wcześniej kierujący przez z górą dekadę radzieckim wywiadem - patrzy racjonalnie na Świat. I niewątpliwie nie Polska a Rosja jest w jego centrum uwagi. A to oznacza, że nie tylko europejski teatr on analizuje, i nie sądzi, żeby poczciwa Europa zajmowała go bardziej niż daleki rosyjski Wschód czy tłące się szeregami lokalnych wojenek islamskie Południe. Zarzykuje twierdzenie, że Wschód i Południe zajmują mu przytaczającą część uwagi. Przypominajmy tylko, Chiny to raptem miliard ludzi w dynamicznie, acz pod kontrolą rozwijającym kapitalizmie, a Japonii nie trzeba przedstawiać bo każdy z nas ma w zasięgu ręki coś "Made in Japan". Czyż nie jest prawdopodobne, że miliony Japończyków mieszkających w Syberii uzna, że bliżej im do teł skończonych niż do wielkiego brata zza Uralu? A z kolei wyznawcy Mahometa - choćby z Czeczenii i Tadykistanu pokazali

swoje ofiarne przywiązanie do religii przodków. Skąd Rosja może spodziewać się poważnych kłopotów? Ze strony Europy zamieszkałej przez sycych, uchylających się od służby wojskowej jak tylko można, zadowolonych ze swej sytuacji "mieszkań"? Czy raczej ze strony głodnych i zdeterminowanych? Wybór zależy do Ciebie - Czytelniku.

Chwalił Najwyższego - na zachodnich rubieżach Rosji dominują nie ruchy wojsk, ale przemiany, ruchliwi handlowcy - przyjaźnie do Świata nastawieni. Ich doświadczenia są zapewne różne, ale niewątpliwie aspirują do życia takiego jak nasze. A jest to zupełnie inny typ granicznych relacji niż to jakie panują na przykład w Czeczenii, Abchazji, Armenii i tak dalej. O Mandurini nie wspomnę.

To wszystko z Kremla jest jeszcze wyrazitsze niż ja to próbuję widzieć - z gdańskiego perspektyw. Ale nie znaczy to, że protesty wobec rozszerzenia NATO będą słabe. Nie sądzę. Przeciż do komfortowa sytuacja. Z jednej strony chłodna analiza wykazuje brak realnych zagrożeń, z drugiej strony nie zawadi zrobić raban - skutkiem czego spora można zyskać. Ale, aby nie było tak prosto - obok chłodnych analiz, są także fobie, "szaby" i Bóg wie, jakie jeszcze niskie emocje. Są wszędzie - także w Rosji, gdzie przez lata sączona propaganda uzyniła z NATO dyżurnego potwora. I mimo kompetencji rosyjskiej dyplomacji i wywiadu, politycy rosyjscy muszą reagować na zbliżanie się "potwora" - tak jak tego oczekuje wieloletni czytelnik "Krokodila" (radzieckiego odpowiednika "Szpieka"). Więcej - nasza jedność poglądów w tej sprawie, na zasadzie reakcji wywołuje jedność w Rosji. Oby u Rosjan wstąpił górę rozsadek nad łobiami - czego im, Partiiu i sobie życzę.

Jacke Merkel

Wierzyć na słowo

Cichy zabójca

Palenie papierosów nazywa się nalogiem, a nie narkotami, chociaż to drugie określenie - w świetle ostatnich badań - wydaje się właściwsze. Nikotyna jest narkotykiem, spod wpływu którego wywołuje się trudniej, niż spod władzy heroiny. W Stanach Zjednoczonych na przykład, udało się skutecznie wyleczyć 70 procent żołnierzy, którzy wpadli w narkomanie podczas wojny wietnamskiej. U palaczy tytoniu skuteczność leczenia jest niewspółmiernie mniejsza. Dlaczego?

Odpowiedź kryje się zarówno w ludzkim mózgu i w obyczajach. Nikotyna w sposób mało jeszcze znany nauce wpływa na procesy chemiczne i zachowanie. Palacze zgodnie twierdzą, że palenie pozwala im skupić się w pracy, odprężyć, uspokoić, "oszukać" głód, złączyć ból. Badania naukowe, przeprowadzone zarówno na ludziach, jak na zwierzętach... potwierdzają to.

Siedem sekund po zaciągnięciu się dymem, do mózgu dostaje się już jedna czwarta zawartej w nim nikotyny - zatem efekt jest niemal natychmiastowy, choć różny, w zależności od sposobu palenia. Szybkie, krótkie zaciągnięcia się (małe dawki) powodują ożywienie; długie, mocne - wręcz usypiają i odprężają.

Palenie ma też swoje przyczyny społeczne. U kobiet cichy zabójca jest ono, na przykład, symbolem wyzolenia, równowagi, przywrócenia się do dorosłości. W przypadku płci pięknej to zrównanie w prawach jest aż nadto widoczne. Olej w ostatnich latach, w rozwinętych ekonomicznie krajach, liczbą palących mężczyzn wolno spada, o tyle szereg palaczek gwałtownie rośnie. We wspomnianych Stanach Zjednoczonych (nie dysponuję danymi jeśli chodzi o Polskę), jeśli obecna tendencja utrzyma się, to za pięć lat będzie więcej palących kobiet niż mężczyzn.

"Kobiety, które palą jak mężczyźni, umierają jak mężczyźni" - stwierdził niegdyś Joseph Califano, były sekretarz zdrowia w rządzie USA. I jest to szczerza prawda. Zawały, wylewy krwi do mózgu, a zwłaszcza rak płuc, które to przypadłości były dotąd głównie domeną mężczyzn, obecnie coraz częściej występują u kobiet.

Przewaga, jeśli chodzi o przeciętną długość życia, jaką dotąd mają kobiety nad mężczyznami, zaczyna się szybko zmniejszać. (Niepalący mężczyźni ma niemal równe szanse na długowieczność, jak niepaląca kobieta). Ujawniają się obecnie w całej rozciągłości skutki zmian obyczajowych, jakie dokonały się w świecie podczas II wojny światowej. Badania porównawcze, prowadzone wśród "weteranek" palenia i ich niepalących rówieśniczek wykazały, że te pierwsze częściej chorują, cierpią na depresję, samotność itp.

To nie wszystko. Nałóg palenia u ciężarnych kobiet powoduje niedowagę i chorowitość u potomstwa, częstsze poronienia, martwe urodzenie. Dzieci palaczy wykazują małe, niemniej jednak zauważalne, różnice w pracy płuc, podatności na infekcje, choroby dróg oddechowych itp.

Papieros, który stanowi nieodłączny składnik diety u wielu odchudzających się kobiet, w sposób niezbyt ujękujący wpływa na ich cerę czy uzębienie. Nikotyna niszczy przeczyszcza skórę, stosowane w wielu operacjach plastycznych i kosmetycznych. Kobiętom również, jak wykazały badania, jest znacznie trudniej zerwać z zabójczym

nałogiem. Słowa: "zabójczy" użyłam z pełną świadomością. Co roku z powodu palenia (ażeby zaciągnąć tytoniu umiera około 350 tysięcy Amerykanów płci obojga, to jest więcej niż zginęło ich w tym stuleciu we wszystkich prowadzonych przez USA wojnach. Palenie okazuje się być ośmiu razy śmiertelniejsze niż nadmierne picie alkoholu. Powoduje nie tylko przedwczesne zgony, ale również i wcześniejsze zniechęcenie.

Od dawna było wiadomo, że towarzyszący palaczom nie jest obojętne dla zdrowia osób niepalących. W wyniku badań, prowadzonych między innymi w Japonii i w Stanach Zjednoczonych, udało się nawet określić precyzyjnie intensywność biernego, mimowolnego, palenia. U osób niepalących zbadano zawartość w moczu substancji zwaną kotyniną, będącej produktem rozkładu nikotyny. Otóż człowiek przebywający stale w towarzystwie nałogowego palacza, wchłania dawkę równoznaczną z wypaleniem trzech papierosów. Dym papierosowy należy obecnie do najpowszechniejszych i najgroźniejszych zanieczyszczeń w bezpośrednim otoczeniu człowieka.

W wielu krajach środowiska medyczne i władze administracyjne prowadzą szeroko zakrojone działania mające przeciwdziałać rozprzestrzenianiu się plagi palenia. Wprowadzono między innymi i u nas, przepisy nakazujące producentom papierosów umieszczanie na opakowaniach napisów o ich szkodliwości. Zakazano reklamowania ich w telewizji i radiu. Wprowadzono też zakaz palenia papierosów w pracy. Pali się tam jednak w wyznaczonych do tego celu miejscach. Amerykańskie Towarzystwo Medyczne wystąpiło też z propozycją wydania całkowitego zakazu reklamowania papierosów i innych wyrobów tytoniowych. Wystąpiło również z wnioskiem o zlikwidowanie automatów do sprzedaży papierosów, aby utrudnić ich dostępność dzieciom i młodzieży.

Kampania antynikotynowa, jak wykazują statystyki, miała duży wpływ na ograniczenie palenia papierosów. Wspomaganą jest ona również działaniami, które mają pomóc tym, którzy już w nałóg wpadli. Od wielu lat w Szwecji i innych krajach europejskich sprzedaje się gumę do żucia o pewnej zawartości nikotyny, która pomaga łagodzić skutki głodu nikotynowego u osób rzucających palenie. Pewne nadzieje związane są z lekiem o nazwie "Nicotiline", stosowanym dotąd w kuracjach odwykowych u osób uzależnionych od heroiny.

Cztery piąte palaczy deklarują skłonność do porzucenia nałogu. Są tacy, co rzucą go o jakiś czas i uparcie do niego wracają. Nawet znaczna część chirurgów płuc, mających na co dzień styczność ze strasznymi skutkami palenia, nie może sobie odmówić przyjemności zaciągnięcia się papierosem zaraz po odożeniu łanetu.

"Nie pal - umrzysz zdrowszy", mówią palacze. Nie mówią jednak, że umrzysz młodszy o pięć, dziesięć, dwadzieścia, a może o więcej lat. Polska jest jednym z nielicznych w świecie krajów, w których w ostatnich latach obniżyła się średnia długość życia. Liczba zgonów z powodu nowotworów złośliwych osiągnęła ponad 60 tysięcy rocznie. Liczba nowych palaczy zachorowań jest znacznie większa. Nawet pal - na zdrowie!

Barbara Lemkowska

Bliżej ideału

cd. ze str. 11
Dla użytkowników nie posiadających Windows 95 gigant z Redmont przygotował joystick Side Winder 3D Pro, który poza cyfrowym przetwarzaniem sygnału i optycznym śledzeniem ruchu drążka umożliwia też jego obrót wokół pionowej osi. Daje to dodatkowo możliwość kontroli tego co dzieje się wokół bohatera gry.

To ostatnie urządzenie pozwala korzystać zarówno z nowego "okienka" (Windows 95) jak i środowiska DOS i Windows 3.x.

(pol)

KOMPUTERY I WSZYSTKO DLA NICHI!

2 LATA GWARANCJI	586 AMD 133 4 mb	667	PENTIUM 166 MMX	1970
	PENTIUM 100	929	K5 100 AMD	863
	PENTIUM 120	968	K5 133 AMD	912
	PENTIUM 133	1079	6866 CYRIX P120+	939
	PENTIUM 150	1230	6866 CYRIX P150+	1009
	PENTIUM 166	1479	6866 CYRIX P166+	1084

ZESTAWY ZAWIERAJĄ: obudowa MinITower LUX, płyta główna PCI PnP EDO, kontroler zintegrowany 8 MB RAM EDO, karta graficzna SVGA 1 MB PCI CIRRUS LOGIC, model 1 i 4 MB, klawiatura WIN95.

PRZYJAZNY CENY	MONITORY	od 239	CD ROM X4	216
	14" MONO LR	od 599	CD ROM X8	298
	14" KOLOR LR	od 599	DRUKARKI IJCOLOR	od 477
	15" KOLOR LR ni cję	od 837	DRUKARKI ATRAM	od 532
	DYSK TWARDE	491	DRUKARKI LASER	od 871
	850 MB SEAGATE	535	KARTY MUZ. 16bit.	od 98
	1.08 GB SEAGATE	599	SIMM 4 MB PS2 EDO	52
	1.28 GB SEAGATE	649	SIMM 8 MB PS2 EDO	52
	1.6 GB WD	649	FAX/MODEM 33600	od 333

Pełna oferta przesłany faxem lub pocztą - zadzwonić !!!
BALTA DZIAŁAMY NAJLEPIEJ
 Gdańsk - Wrzeszcz, Słowackiego 37G
 (pawilony za jednostką wojskową)
 tel. 42 64 42 493 555, tel. fax 483-277
 tel. kom. 0 90 50 57 85, 0 601 620 330
MRATY PRZYJAZNY PROCENT
 LEASING
 MINIMUM FORMALNOŚCI

ZESTAWY KOMPUTEROWE

PC PODSTAWOWE	OPCJE DOPLATY	
ICOMPER	PAMIĘCI	
486SX 33MHz/2560 PCI	32MB 486PS2	43.000
658,00	32MB 486PS2	42.000
ICOMPER	32MB 486PS2	27.000
PENTIUM 100MB/3MB INTEL	DYSKI TWARDE	
924,00	SEAGATE	
ICOMPER	850 MB PS2	45.000
PENTIUM 120 MB/3MB INTEL	1.08 GB PS2	50.000
968,00	1.44 GB PS2	54.000
ICOMPER	1.44 GB PS2	66.000
PENTIUM 133 MB/3MB INTEL	2.1 GB PS2	75.000
1067,00	KARTY GRAFIKI	
ICOMPER	SAGA 486SX 16 MB PC544	50.000
PENTIUM 150 MB/3MB INTEL	SAGA 486SX 16 MB PC544	50.000
1219,00	SAGA 486SX 16 MB PC544	50.000
ICOMPER	SAGA 486SX 16 MB PC544	50.000
PENTIUM 166 MB/3MB INTEL	SAGA 486SX 16 MB PC544	50.000
1489,00	SAGA 486SX 16 MB PC544	50.000
	SAGA 486SX 16 MB PC544	50.000
	SAGA 486SX 16 MB PC544	50.000

Sprawy objęte jest standardowa 12 miesięczna gwarancja, a w przypadku dopłaty 3% wartości sprzętu - 2 letnia.

Kupon rabatowy 3%

GRAL

KOMPUTERY AKCESORIA OPROGRAMOWANIE

ul. Ułpągna 6 tel (058) 452 000, fax (058) 41 82 56

Drukarki: HP, EPSON, Canon

Łąki zielone

cd. ze str. 2

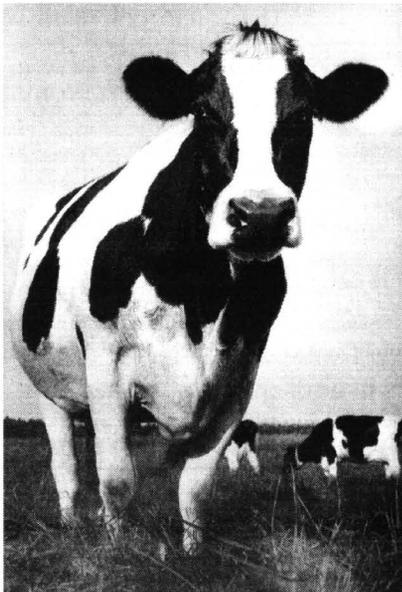
Warto też mieć świadomość, jakie są najważniejsze przyczyny wywołujące obniżenie trwałości łąk zielonowych. Należą do nich: nadmierne nawożenie mineralne, przede wszystkim azotowe; nieumiejętne stosowanie gnojowicy; używanie ciężkiego sprzętu mechanicznego przy koszeniu łąk i jej suszeniu dla pozyskania siano; niewłaściwa częstotliwość i wysokość koszenia, niedostosowana do właściwości biologicznych roślin; wadliwa okresowa renowacja łąk metodą pełnej uprawy.

Rośliny łąkowe, a w szczególności trawy, wyróżniają się trwałością oraz zdolnością do ciągłego odrastania po skoszeniu bądź wypasie. Dostarczają także plonów w zależności od ilości nagromadzonych węglowodanów zapasowych oraz do żywności i wilgotności siedliska glebowego. Utrzymanie należytej żywności gleby, wymaga zwrotu pobranych przez rośliny składników pokarmowych. Zapewnia to nawożenie - mineralne bądź organiczne. Musi być ono jednak stosowane w ilościach rekompensujących glebie poniesione straty, a zarazem zapewniających najwyższe wykorzystanie przez runo łąkowe. Utrzymanie trwałości łąk jest mocno uzależnione od ich właściwego użytkowania, przede wszystkim od dostosowania częstotliwości i wysokości koszenia i właściwości biologicznych dominantów runi.

Zwiększanie plonowania jest osiągane poprzez dodatkowy wzrost nawożenia. (Łąki zielone wymagają bardzo umiarkowanego nawożenia). Przy wzbogaceniu siedliska glebowego w składniki pokarmowe, wykorzystuje się nawozy organiczne, zwłaszcza gnojowicę. Kompleksy łąkowe są predysponowane do wykorzystania tego nawozu. Nie można go jednak stosować w nadmiernych ilościach. Pogarsza się bowiem nie tylko wartość pokarmowa runi przez nagromadzenie potasu w ilościach, stanowiących zagrożenie dla zdrowia zwierząt, ale następują bardzo niekorzystne zmiany w składzie florystycznym runi. Gnojowica jako nawóz potasowy sprzyja rozwojowi i rozprzestrzenieniu się roślinności potasolubnej. W grupie tej obecne są liczne gatunki chwastów o niezwyklej ekspansywności. Równoległe występuje zanik traw i roślin motylkowych.

Zmiany florystyczne okazują się tak duże, że użytek zielony musi być zaorany i ponownie zagospodarowany. Zaorywanie łąk to nie tylko zniszczenie istniejącej roślinności i darni dla przygotowania gleby pod nowy zasiew. Orka, to także zniszczenie trwałej okrywy, która chroni glebę przed erozją, zapobiega nadmieremu ich parowaniu, a nade wszystko doprowadzenie do mineralizacji substancji organicznej gleby, czyli bezpowrotnego jej zniszczenia. Dotyczy to przede wszystkim gleb pochodzenia organicznego, a więc siedlisk charakterystycznych dla łąk zielonowych.

Użytkowanie łąk zielonowych powinno być przeprowadzane w taki sposób i na takim poziomie, aby nie doprowadzić do: niekorzystnych zmian florystycznych w runie łąkowej; rozluźnienia i uszkodzenia darni; niepotrzebnej orki i ponownego obsewu.

Renowacja istniejących oraz zakładanie nowych łąk powinna odbywać się poprzez wykorzystanie nowoczesnych reguł. Dotyczy to przede wszystkim norm wysiewu nasion i kompozycji mieszanek. Nieprzestrzeganie zasad prawidłowego zakładania i użytkowania łąk po zasiewie, powoduje przereźnienie się runi. Nowe uprawy stają się wówczas łatwo podatne na oparonywanie przez dwuliścienne chwasty.

Przy zakładaniu nowych łąk należy stosować wielogatunkowe mieszanek, z udziałem licznych gatunków traw, roślin motylkowych i ziół. Zwiększać należy również normy wysiewu nasion. I co ważne - łąki trwałe z udziałem licznych gatunków traw i roślin motylkowych oraz ziół, odgrywając tak ważną rolę w produkcji wartościowej paszy, w ochronie środowiska przyrodniczego i krajobrazu, nie mogą być nieustannie oceniane jako mało wydajne i nieopłacalne. Nie mogą być zniszczone, lecz zachowane dla następnych pokoleń.

Józef Puczyłko

W niedzielę, 2 marca o godzinie 11.30 dyżurna Pogotowia Ratunkowego w Starogardzie powiadomiła Policję o znalezieniu noworodka. Niemowlę płci żeńskiej, zapakowane do reklamówki, znaleziono w opuszczonym ogrodzie na zapleczu posesji nr 80 przy ulicy Kościuszki w Starogardzie. Przybyły lekarz Pogotowia stwierdził, że poród odbył się przed godziną. Dziecko było zakrwawione, wzięzione, pępowina nie zaciśnięta. Żyło. Przewieziono je do szpitala

Policjanci z prokuratorem natychmiast udali się pod wskazany adres.

- Bawiłem się w ogrodzie i usłyszałem płacz - powiedział policjantom sześcioltni Tomek. - Szukałem gdzie to płacze, ale nie znalazłem. Pobiegłem powiedzieć o tym mamusi.

Mama Tomka przybiegła do ogrodu wraz z sąsiadką. Gdy usłyszały płacz, myślały, że to piskzące gdzieś młode kotki. Szukały obie. Znalazły w krzakach reklamówkę. Gdy ją odwinęły, zobaczyły dziecko. Było sine i zakrwawione. Kobiety wezwały pogotowie.

Policjanci spisali protokół, zabezpieczyli reklamówkę z zakrwawionymi koszulami i jutwy wzięto. W to zawinięto noworodka.

Młodzieńcza miłość

ONA w tym roku skończy 16 lat. Jest uczennicą I klasy szkoły średniej. ON ma lat prawie 17, chodzi do drugiej zawodowej. Oboje pochodzą z typowych, porządných rodzin.

Chodzili ze sobą od roku. ON bywał w jej domu, czasem nocował, b często była sama.

- W ciążę zaszłam w ubiegłym roku, gdy byliśmy w wspólnych wakacjach - mówi ONA. - Jak trzy miesiące nie miałam okresu, zgłosiłam się do lekarza. Stwierdził ciążę i kazał regularnie przychodzić do kontroli.

Więcej nie poszła. Ukrywała ciążę przed wszystkimi. JEMU powiedziała pod sam koniec, przed rozwiązaniem. Rodzice nic nie podejrzewali. W szkole też nie, choć koleżanki przypuszczaly, że z NIA jest coś nie tak.

W sobotę w nocy dostała silnych bólów. Czuli się źle. Gdy odeszły wody, zeszła do piwnicy. Tam urodziła.

Pępowinę odciął starymi, zardzewiałymi nożyczkami. Zawinęła dziecko w dwie koszulki, włożyła do reklamówki i poszła na miasto. Światło zostawiła w opuszczonym ogrodzie. Wróciła do domu. Skłamała, że wraca z koleśką.

- Żle się czuję mammo - powiedziała. - Poleżę dziś, odpocznę trochę.

Komunikat

W poniedziałek, 3 marca, od rana radio podawało informację: "W Starogardzie znaleziono podrozonę noworodka. Policja prosi wszystkich o pomoc i informację".

- Pewnie usłyszała ten komunikat, ruszyło ją sumienie i dlatego pojechała na komendę - gdybąja w mieście.

W poniedziałek wieczorem poszła z NIM i JEGO matką na Policję. Przyznała się. Z komisariatu pojechała do szpitala. Leżała trzy dni. Była osłabiona.

W szpitalu mówią, że to cud, że mała Helenka żyje

- Helenka? - pytam - Tak, bo urodziła się w imieniny Heleny - pada odpowiedź. - Przywieziono ją w ciężkim stanie. Przez tę niepodważaną

pępowinę malarstwo mogło się wykrwawić. Ten chłopczyk, co ją znalazł, uratował jej życie. Kilka godzin w reklamówce i dziecko było zmarłe.

Helenka jest bardzo ładna. Ma jasne, lekko rudawe włoski.

- ONA jeszcze nie rozumie, co to znaczy być matką - mówi połoźnie o młodej matce. - Jest jeszcze zupełnie niedojrzała. ON? -

ONA w szkole ma dobrą opinię

- Uczennica czwórkowa, zachowanie bez zastrzeżeń. Ostatnio, była na zwolnieniu. Nieobecność usprawiedliwiona. Na wlewie ćwiczyła. Miała na semestr "czwórkę" - mówi jeden z pedagogów.

W szkole są zakazane JEJ postawy. Nie, nie cięża - bo cięża, niestety, coraz częściej zdarzają się we wszystkich szkołach średnich. Szkoła idzie wtedy uczniom na rękę, daje nawet roczne urlopy. W JEJ szkole są zakazane tym, że ONA porzuca dziecko. Młodzież jest oburzona.

W ubiegłym roku w województwie gdańskim porzucano czworo dzieci.

Gdański sąd za próbę zabójstwa noworodka skazał winnego na 12 lat więzienia. Małoletnie matki, ich rodzice o tym wiedzą. Do tej pory w Starogardzie takiego

porzucenia dziecka nie było.

Sprawę opiekuńczą wobec małej Helenki prowadzi Wydział Rodzinny Sądu Rejonowego w Starogardzie. Jednocześnie będzie prowadził sprawę wobec matki dziecka - w trybie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, ponieważ jej zachowanie (względem dziecka) można potraktować jako czyn karalny.

Prawdopodobnie sąd zakwalifikuje je jako usiłowanie popełnienia czynu karalnego, przewidziane w artykule 149 kodeksu karnego: Matka, która zabija dziecko w okresie porodu lub pod wpływem jego przebiegu (...) podlega karze od 6 miesięcy do 8 lat.

Współżycie z osobą poniżej 15 lat to też karalny występ.

Jest jednak kolejne „ale”

Nieletni nie popełniają przestępstw tylko czyny karalne, za które sąd dla nieletnich stosuje środki wychowawcze lub poprawcze. Karą są środki wychowawcze od upomnienia aż po skierowania do zakładu wychowawczego.

Znajomy lekarz, poproszony o komentarz do tej sprawy, powiedział krótko: "Małolatów rodzi dużo. Fakt, nie porzucają noworodków. To margines. Jest coś takiego jak szok porodowy. Każdy adwokat, broniąc małoletnią matkę, na pewno podniesie tę sprawę. Włiesz - gdyby urodziła i od razu, chciała dać dziecko do adopcji, nie byłoby z tym problemu. Chętni czekają w kolejce".

Helenka czuje się dobrze. Przybiera na wadze. Ma w szpitalu dobrą opiekę. Niepełnoletnia matka nie ma władzy rodzicielskiej. Wołę opiekowania się dzieckiem zadeklarowała babcia. (rok)

HELENKA

porzucenia dziecka nie było.

W Kartuzach różnie się o tym mówi. Jedni twierdzą, że to sekta, inni się z tego śmieją. A wszystko zaczęło się podobno od publikacji, która ukazała się w lokalnym tygodniku...

Przepisane w gwiazdach!?

sienie o oszczerstwie i wzbudzeniu religijnych niepokojów. Podkomisarz Andrzej Filocha z KRP w Kartuzach, powiedział że dochodzenie zostało wszczęte, a jego celem jest wykazanie, czy faktycznie doszło do złamania prawa.

Redaktor Mariusz Szmidke, zaprzecza jakoby był sprawcą zamieszania wokół Federacji Duchowych Uzdrowicieli.

- Wszystkie wypowiedzi Andrzeja Mankiewicza, które wykozystalem zostały wcześniej autoryzowane - mówi redaktor. - Nikogo także nie posadziliśmy o związek z sektą. Tekst ma swe podłoże w sygnałach, jakie otrzymywałem od mieszkańców miasta i okolic. Zaś posiadanie wątpliwości nie jest przestępstwem.

Narodowa Federacja Duchowych Uzdrowicieli mieści się w

kamienicy naprzeciwko kościoła Świętego Kazimierza. Tabliczki, które się na niej znajdują informują o szerokiej gamie działalności Andrzeja Mankiewicza, łącznie z uzdrawianiem osób nieuleczalnie chorych.

- To nie są żadne brednie - stwierdza stanowczo prezydent organizacji. - Osobiście wyleczyłem ludzi cierpiących z powodu zmian nowotworowych. Energia może uleczyć wszystko.

Jak powiedział Andrzej Mankiewicz, Federacja zajmuje się przede wszystkim duchowym uzdrawianiem. Zreszta około 7 tysięcy członków na całym świecie. Działalność od roku 1955. W jej szeregach są uzdrowiciele, bioenergoterapeuci, jasnowidzowie. Nie ma ona związku z żadną religią. Dochody na utrzymanie czerpie z darowizn, składek członkowskich, dotacji z

budżetu państwa i organizacji samorządowych.

- Kaszubi znają tylko jedno wyznanie, nie można się więc dziwić, że się niepokoją - uważa Mankiewicz. - Ale nie jesteśmy sektą, zresztą już Paweł VI zakazał używać tego słowa. Każdy, kto posługuje się owym terminem popełnia grzech.

Mimo to w Kartuzach mówi się, że w pobliskim Grzybnie, Mankiewicz coś buduje.

- To chyba będzie dom, ale ludzie gadają, że może jakiś kościół - mówi jeden z mieszkańców Grzybna. Właściciel obiektu twierdzi, iż w domu tym będzie spotykał się z ludźmi, aby rozmawiać, a utworzenie kościoła nie jest rzeczą prostą...

Sąsiedzi z kamienicy niewiele wiedzą o prezydencie Federacji.

- Osobiście wątpię, aby ktoś naprawdę chciał to wyszaleć. Słyszałem kiedyś o utworzeniu jakiegoś nowego kościoła, ale nic dokładnie - mówi jeden z lokatorów.

Przedstawiciele miejscowych władz kościelnych, są raczej powściągliwi w wyrażaniu swoich opinii na temat Federacji. Nie chcą robić jej reklamy. Są przekonani, że wierni nie dadzą się nikomu zwieść.

Marcin Pochwałowski

NAJWAŻNIEJSZE - ZACZAĆ

Już ponad połowę mieszkań na Wybrzeżu stanowią domy jednorodzinne - wolno stojące lub w zabudowie segmentowej. Każdy z nich ma niekiedy sporą działkę od frontu i zaplecza, którą aż prosi się, aby zamienić w uroczy ogródek.

Jak się jednak okazuje, od pomysłu (którego to akurat nikt nie kwestionuje) do przemysłu - droga daleka. Mimo zasadniczej poprawy rynku materiałów budowlanych i ogrodniczych, z różnych względów realizacja przydomowej zieleni jest dla sporej części właścicieli domków sprawą, "która może zaczekać". Często tego przyczyną jest po prostu... brak koncepcji zagospodarowania ogrodu. I kiedy już tę trudność się pokona, kiedy już się zacznie, cel osiągnąć jest szybko i z dużym powodzeniem.

Jednakże pewnym usprawiedliwieniem takiego postępowania jest fakt, iż niewątpliwie zaprojektowanie i budowa ogrodu przydomowego

należy wbrew pozorom, do trudniejszych zagadnień z zakresu architektury krajobrazu. Z reguły właściciele ogrodów chcieliby w nich mieć wiele różnorodnych elementów wyposażenia oraz gatunków roślin, a wszystko to na stosunkowo małej powierzchni. Dodatkowo ogród powinien być piękny przy minimalnym nakładzie pracy pielęgnacyjnej.

Decydując się na założenie lub przebudowę ogrodu należy rozpocząć pracę od wykonania projektu jego układu funkcjonalno-przestrzennego i ustalenia zestawu gatunków roślin. Jeśli ten etap pracy zleca się architektowi krajobrazu właściciel powinien przygotować podkład geodezyjny, czyli plan obejmujący aktualne i projektowane zagospodarowanie działki (tj. usytuowanie budynku mieszkalnego i innych zabudowań gospodarczych, istniejących drzew i krzewów, przebiegu instalacji podziemnych), projekt budynku oraz listę elementów wyposażenia, które chciałoby widzieć w swoim ogrodzie.

W przypadku, gdy zdecydowaliśmy się na samodzielne wykonanie projektu, powinniśmy również dysponować podkładem geodezyjnym z zaznaczonym aktualnym użycowaniem terenu.

Pracę projektową warto poprzedzić przeglądem literatury z tego zakresu, a także sporządzeniem analizy polegającej na:

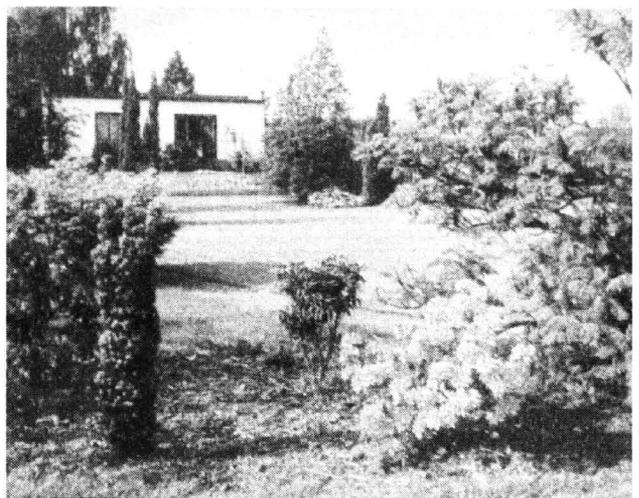
- wyznaczeniu obszarów o najlepszym nasłonecznieniu i zacienionych w ciągu całego dnia,

- określeniu warunków glebowych,

- wyznaczeniu obszarów narażonych na występowanie silnych wiatrów.

Mając gotową taką analizę, ustalony program czyli listę elementów wyposażenia i pogląd na generalną dyspozycję terenu możemy przystąpić do opracowania ogrodu. Trzeba zaznaczyć, że sformułowanie uniwersalnych zasad projektowych jest bardzo trudne.

Zróżnicowanie warunków naturalnych i uwarunkowań

funkcjonalnych jest tak duże, iż każdy ogród wymaga indywidualnego rozpatrzenia. Niemniej można wskazać kilka bardzo generalnych zasad, pozwalających na uzyskanie poprawnego efektu funkcjonalno-przestrzennego:

- ogród powinien być wizualnie i użytkowo ściśle powiązany z mieszkaniem, gdyż w okresie letnim pełni częściowo funkcje mieszkalne;
- w części wypoczynkowej powinna być niska roślinność (najczęściej jest stosowany

trawnik) lub nawierzchnia z położonymi na obrzeżu krzewami, bylinami i niskimi drzewami;

- gatunki roślin należy dobierać w zależności od lokalnych warunków glebowych, hydrologicznych i klimatycznych, a

OFERTA DLA PRODUCENTÓW MEBLI

proponujemy dostawę materiałów niemieckiej firmy

Wieloletnie doświadczenie

- * płyty laminowane gr. 8, 10, 16, 19 mm,
- * blaty robocze gr. 40 mm,
- * MDF gr. od 5 do 38 mm, MDF gięty,
- * obrzeża melaminowe do płyt i blatów z klejem i bez kleju.

Jakość doskonała
cena bardzo atrakcyjna!

pełna gama kolorów

Gdańsk - Orunia, ul. Wschodnia 13

tel. 0-58/37-57-60, 37-08-09

Studio Ruszka

IGLO TECH CHŁODNICTWO, BUDOWA KOMÓR CHŁODNICZYCH, KLIMATYZACJA, OSPRZĘT ELEKTRYCZNY, DOSTAWA * PROJEKTY * MONTAŻ

Kwidzyn, ul. Grudziądzka 1, tel./fax (055) 79-33-43, (055) 79-63-03
 Filia: Gdańsk, ul. Dąbrowszczaków 9, tel./fax (058) 53-75-47, Grudziądz, ul. Gen. Bema 39, tel./fax (051) 234-46, Toruń, ul. Szosa Chełmińska 27, tel./fax (056) 211-04.

DOMEX s.c. PRODUCENT OKIEN PCV system PANORAMA, REHAU
 MALBORK (Piaski), Biuro Handlowe, ul. Saperów 13, tel. (055) 72-84-70
 Produkcja, ul. Daleka 117, tel. (055) 72-12-13
 TYPYWE OKNA W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY oferujemy
 SEGMENTOWE BRAMY GARAŻOWE prod. USA

P.W. **STA L. MATLA**
KOR
 OFERUJE:

SZWEDZKIE BLACHY TRAPEZOWE
 BLACHODACHÓWKĘ
 KONSTRUKCJE STALOWE
 USŁUGI DŹWIGOWE 32 T

TEL./FAX (055) 79-48-32
 TEL. (055) 79-76-25

KOTŁOWNIE

VISSMANN VAILLANT

WODNE • PAROWE • OLEJOWO-GAZOWE - 17 - 2 500 kW

- Projektowanie i wykonawstwo, serwis (gwarancyjny i pogwarancyjny)
- Instalacje MIEDZIANE i z polietylenu REHAU i ALPHACAN
- Ogrzewanie grzejnikowe, podłogowe i mieszane
- Przydomowe oczyszczalnie ścieków

Electro - Cal - Nowoczesne Systemy Grzewcze
 Tczew, ul. Gdańska 32, tel./fax (069) 31-66-70

Zakład Hydraulyczny

WOD-BUD

83-110 Tczew,

ul. Reymonta 36a
 tel. (069) 31-11-85

INSTALACJE MIEDZIANE

SYSTEMY OGRZEWANIA

■ SPRZEDAŻ GRZEJNIKÓW PURMO DeLonghi

■ KOTŁÓW OLEJOWYCH I GAZOWYCH
 VAILLANT I VISSMANN - CENY IMPORTERA ■ ZBIORNIKI NA PALIWO
 ■ KOMINY ■ AUTOMATYKA ■ INSTALACJE CO I WODNE
 KOMPLEKSOWE WYKONAWSTWO

ELEKTRYCZNE OGRZEWACZE WODY

Electrolux AEG DAFI

KOTŁY CENTRALNEGO OGRZEWANIA

Electrolux

GRZEJNIKI CENTRALNEGO OGRZEWANIA

Electrolux LECH

Ceny producenta - rabaty hurtowe dla instalatorów i sklepów

GLAZURA - TERAKOTA

Jasienica

glazura 26,16 zł/m² - 27,89 zł/m² z VAT
 terakota 20x20 - 25,57 - 26,74 zł/m² z VAT
 terakota 33x33 - 28,48 - 29,64 zł/m² z VAT

POLECAMY RÓWNIEŻ TERAKOTĘ MROZOODPORNĄ
 I PŁYTĘ ELEWACYJNĄ PRODUKCJI CZESKIEJ
 PŁYTY GIPSOWE - RIGIPS

GDĄSK - OLIVA, ul. Droszyskiego 13, tel. 52-00-71-6 wew. 2349
 GDYNIA, ul. Pucka 28, tel. 23-35-21 wew. 51
 ELBLĄG, ul. Warszawska 66, tel. 32-84-11
 GDĄSK, ul. Jedności Robotniczej 3, tel. 39-03-33 wew. 33

HURTOWNIA KABLI I PRZEWODÓW

BYCHGWG

Kwidzyn, ul. Toruńska 36, tel./fax (055) 79-81-67
 Toruń, tel./fax (056) 388 74
 Bydgoszcz, tel./fax (052) 45-30-50

- KABLE NISKIEGO I ŚREDNIEGO NAPIĘCIA: tradycyjne i usielowane
- PRZEWODY
- OSPRZĘT ELEKTRO-INSTALACYJNY
- BEDNARKA, DRUT OCYNK.
- PODŁOGOWE KABLE GRZEWcze
- OPRAWY OŚWIETLENIOWE

Przedstawiciel największych producentów krajowych i zagranicznych

UWAGA!
 CENY PRODUCENTÓW

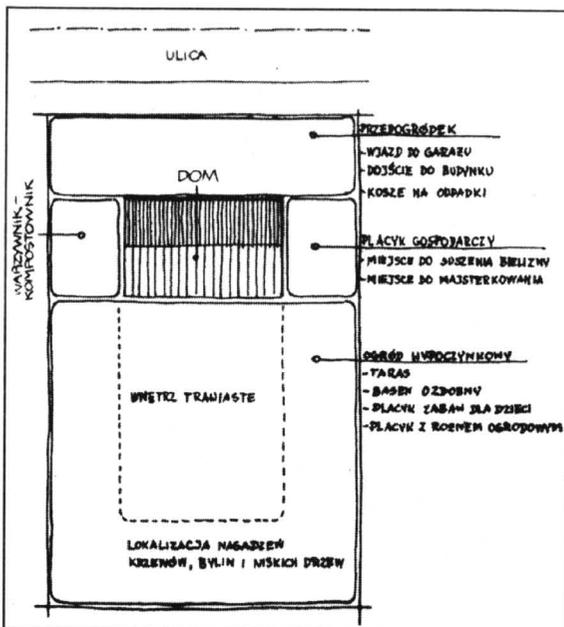
► także uwzględniając wielkość roślin, jaką osiągną one po kilku lub kilkunastu latach;

- uzyskanie efektownego ogrodu o każdej porze roku jest możliwe przez skoncentrowanie gatunków kwitnących w tym samym okresie. Tło dla tego rodzaju grup sezonowych powinny stanowić rośliny ozdobne w ciągu całego roku ze względu na swój pokrój, barwę liści lub igieł i pędów;

- drzewa i krzewy owocowe oraz warzywa właściwie wkomponowane w układ przestrzenny ogrodu, zachowując swoje walory użytkowe, mogą stanowić element dekoracyjny;

- powierzchnia ścieżek powinna być możliwie jak najmniejsza. Ścieżki konieczne są w miejscach, po których najczęściej chodzimy.

Pamiętajmy, że ogród jest żywym organizmem i trudno mówić o jego skończonej formie. Ciągłe będzie podlegać przemianom, wynikającym z tempa rozwoju roślin, jak również ze względu na ich zamieranie.

Na rysunku przedstawiono optymalny schemat ogrodu przy domu, podzielonego na części A.N. leżącą przy ulicy, gospodarczą oraz wypoczynkową

Dyskretne źródło ciepła

Kaloryfery umieszczone w innych miejscach niż we wnęce podokiennej szpecą pomieszczenie i nie pozwalają racjonalnie zagospodarować ściany. Proponujemy osłonięcie grzejnika w taki sposób, aby jak najmniej ograniczyć przepływ ciepłego powietrza, a jednocześnie uzyskać małą półkę na drobiazgi, książki itp.

Rama - szkielet z cienkich listewek o przekroju 2x2 cm lub podobnej wysokości, dobranej do potrzeb nasunięta jest na grzejnik i przymocowana do ściany. Gdy już konstrukcja stoi przy ścianie, wystarczy poszczególne przestrzenie między poprzeczkami wykończyć, mocując płyty osłaniające, półki czy też drzwiczki (rys. 1).

Aby nie utrudniać przepływu ciepłego powietrza, czoło grzejnika jest osłonięte grubym, rzadkim płótnem, rozpiętym na drewnianej ramie wmontowanej pomiędzy listewki ramy.

Najwłaściwszym materiałem na osłonę jest plecionka z rafii. Doskonale zasłania, napina się na ramę, a jednocześnie dobrze przepuszcza powietrze. Boki grzejnika czy też boki innych przestrzeni można osłonić płytami cienkiej sklejki lub płyty wiórowej.

Rys. 2 pokazuje kształt ramy. Poprzeczki łączące boki należy rozstać w zależności od potrzeb oraz wysokości grzejnika.

Poszczególne listewki przycięte na zaznaczoną długość i dokładnie oszlifowane łączymy ze sobą w narożach w sposób pokazany na rys. 2B. To połączenie można wykonać posługując się tylko małą piłą do metalu.

Poprzeczne listewki łączy się ze wzdłużnymi na czop i gniazdo (rys. 2A). Gniazdo, trochę trudniejsze do wykonania, robi się dłutem do drewna, czop - piłą do metalu. Całość dokładnie sklejamy wkołem i szlifujemy.

Przed ostatecznym montażem w pionowych listewkach dotykających do ściany należy wywiercić otwory do przetknięcia wkrętów. Wierci się otwór dwustopniowy (rys. 3A) umożliwiający głębokie wsunięcie wkręta. Na każdej pionowej listewce dotykającej ściany wierci się dwa lub trzy otwory.

Przy przykręcaniu ramy do ściany najpierw ustawia się ją odpowiednio i według wykonanych otworów wyznacza punkty na ścianie.

W tych miejscach wierci się otwory i wsuwa plastikowe kolki rozprężne. Już po przykręceniu ramy obudowujemy nasz regał bocznymi płytami oraz zamocowujemy przycięte półki. Umieszczamy je wewnątrz obramowania, utworzonego z poprzecznych listewek. Podpieramy kolkami - bolcami metalowymi, wbitymi w wewnętrzne powierzchnie listewek (rys. 3B).

cd. na str 16

PRZEDSIĘBIORSTWO ZAOPATRZENIOWE

Mors

HURTOWNIA KABLI I OSPRZĘTU ELEKTROTECHNICZNEGO
83-110 TCZEW-GÓRKI
ul. 30 STYCZNIA 33
tel. (069) 132-27-65, tel./fax 132-27-73

OFERUJEMY:

KABLE, PRZEWODY, DRUTY, NAWOJOWE,
APARATURĘ I OSPRZĘT elektrotechniczny
OPRAWY OŚWIETLENOWE I ŹRÓDŁA ŚWIATŁA

w CENACH FABRYCZNYCH

**UWAGA!! PROMOCJA!!
TANIEJ NIŻ ZWYKLE WYŁĄCZNIKI „S”
ORAZ PRZEWODY INSTALACYJNE.
SZCZEGÓŁY W SIEDZIBIE
PRZEDSTAWICIELSTWA FIRMY
ZAPRASZAMY**

PON.-PIĄTEK 8.00-16.00. SOBOTA 8.00-13.00

GRZEJNIKI centralnego ogrzewania

convector

FIRMA ROKU '96

- wodne (system ogrzewania z kotłem gazowym, olejowym lub elektrycznym)
- elektryczne (system ogrzewania o najniższym koszcie inwestycyjnym - bez rur, kofa)
- wodno-elektryczne (najlepsze w okresach przejściowych - pozna jesien, wczesna wiosna - gdy nie ma konieczności uruchamiania całego systemu c.o.)

W stałej ofercie również pozostałe elementy c.o. m. in. rury miedziane, złączki SANHA, zawory DANFOSS, HERZ, kotły BERETTA, VAILLANT. Zapewniamy bezpłatne doradztwo, oraz kompleksowy montaż instalacji grzewczej.

ORYGINALNY CONVECTOR - tylko ze Złotą Statuetką

Filia handlowa:
Gdynia-ORLOWO ul. Inżynierska 111 tel. 058 241-64 fax. 57-65-52
Dystrybutorzy: Bydów-KLIK ul. Wolności 411 tel. 34 94 Gostynin GRALANTA ul. Sadowa 8 tel. 31 61 13 SIMONETTI ul. Kocziński 8 tel. 41 61 33 Polchowo SKWIERCZ-INSTAL ul. Św. Agaty 32 tel. 73 23 88 Reda ECO-COMPLEX ul. Topolowa 2 tel. 78 31 78 Słupsk EKOLUX ul. Szczecińska 17a tel. 43 30 97 GAZ-KOMFORT ul. Bał. Chłopskich 9 tel. 44 41 44 Władysławowo INSTALCO ul. Róży Wiatrow 27 tel. 74 09 15.

OKNA

MAGAZYN FIRMOWY

- w stałej sprzedaży ponad 2 tys. jednoramowych okien drewnianych z podwójną lub potrójną szybą zespoloną i okuciami firmy Siegenia
- wysoka jakość wyrobu i konkurencyjne ceny np. okno 148x148 w cenie od 494 zł +7% VAT
- nawiązujemy współpracę z firmami handlowymi

Gdynia ul. Jana z Kołna 24/26 tel. 615 359, 217 056 wew. 17

URZĘDOWSKI

Zakład Produkcyjny: 57-220 Ziębice, ul. Przemysłowa 40 B, fax (074) 154 997

OTULINY IZOLACYJNE RUR

poliuretan steinonorm® 300

polietylen steinoflex 400

WEŁNA SZKLANA

Therwoolin

KAUCZUK

Armstrong

DYSTRYBUTOR REGIONALNY: F.B.H. INBUD

Gdynia, ul. Hutnicza 42
tel./fax 23 37 90, 23 50 77, fax 29 73 83
tel. kom. 090-52-12-08

APARATURA KONTROLNO-POMIAROWA AUTOMATYKA PRZEMYSŁOWA PRODUKCJI POLSKIEJ

ATA-TECH s.c.

manometry
- K.F.M. Włocławek
termometry
- K.F.M. Włocławek
zawory regulacyjne
- POLNA Przemysł
rejestratory
- KFAP, LUMEL
przetworniki
- KFAP, Falenica
wodomierze
- METRON, POWOGAZ
ciężciomierze
- METRON, POWOGAZ

przekładniki, styczniki

relpol s.a.

złącza, listwy
- POKÓJ Łódź
końcówki kablowe
- Olsztyn
oznaczniki
- POKÓJ Łódź
lampki, przyciski
- PROMET Sosnowiec
przetłączniki
- PROMET Sosnowiec

ZADZWOŃ, PRZYJEDŹ, ZOBACZ. KUP

SOPOT, ul. 3 Maja 6A (od podwórka) tel./fax (058) 51-54-32, tel. (058) 50-38-41

PARKIET DĘBOWY I BUKOWY

OKLEJNY SOSNOWE I LIŚCIASTE

TARCICE BUKOWĄ I DĘBOWĄ OFERUJE

Fornitex

PRZEDSIĘBIORSTWO PRZEMYSŁU DRZEWNEGO „FORNITEX” Sp. z o.o.
ul. Tartaczna 1
84-200 WEJHEROWO
tel. 0-58/ 72-13-60 do 62
fax 0-58/ 72-13-61

KONKURENCYJNE CENY, BONIFIKATY

CO Z NAROŹNIKIEM

Ustawianie półek na książki przy dwóch prostopadłych ścianach sprawia, że w rogu pozostaje nie wypełniona przestrzeń. Wsuniecie jednej części za drugą też nie rozwiązuje sprawy, gdyż wyłącza część półek z normalnego użytkowania. Szczególnie trudne do ustawiania obok siebie są regały z wysuniętą dolną częścią.

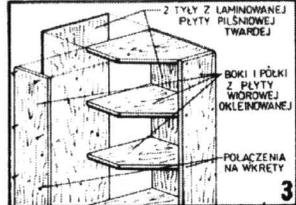
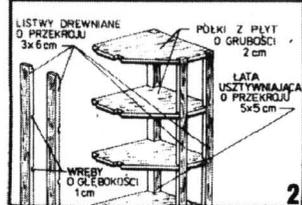
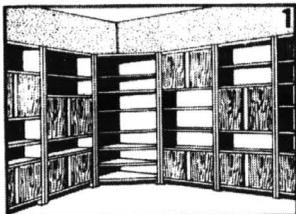
Dobrym rozwiązaniem jest narożnik biblioteczny (rys. 1), który łączy sąsiednie części dokładnie wypełniając przestrzeń rogu. Od czola jego szerokość może być dowolna. Na ogół przyjmuje się ją w granicach 40-80 cm. Głębokość wynika z głębokości regału.

Najłatwiej wykonać narożnik otwarty, składający się z samych półek (rys. 2) z płyty wiórowej o

grubości 2 cm. Płytę okleinową przycina się do odpowiednich wymiarów, przy czym brzegi okleja się paskami dodatkowej okleiny.

Półki są jednakowe, mają kształt pięcioboku. Bok leżący naprzeciwką prostego jest czolem narożnika widocznym pomiędzy częściami regału. Dwa sąsiednie boki powinny mieć szerokość równą głębokości regału. Przy końcach należy wyciąć wręby o głębokości 2 cm i szerokości 6 cm. Posłużą one do montażu, gdyż w nie wsuwa się drewnia-

ne listwy łączące. W listwach również należy wyciąć wręby o głębokości 1 cm, aby uzyskać połączenie. Dodatkowym usztywnieniem jest taca o przekroju kwadratowym wmontowana w tylne naroże. Wszystkie listwy przykleja się w wrębach klejem i dodatkowo przykręca do półek

Dyskretne źródło ciepła

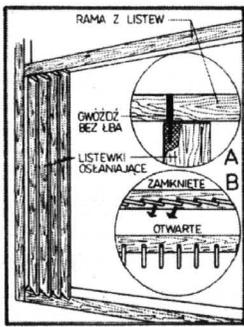
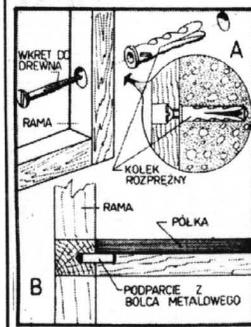
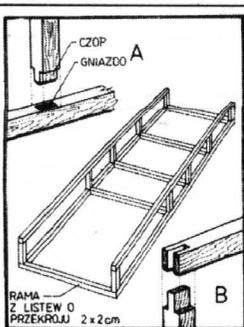
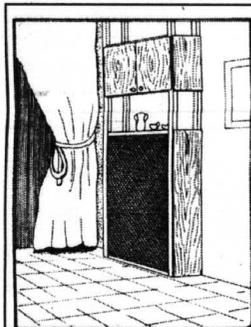
cd. ze str. 15

Na rys. 4 widać osłonę czolową grzejnika. Składa się ona z cienkich pionowych listwek umieszczonych obro-

towo. Tworzą one ażur. W okresie zimowym listewki ustawiamy tak, aby odsonić przepływ ciepłego powietrza. Można je obrócić i złożyć jedna na drugą, zamyka-

jąc całkowicie powierzchnię czolową.

Takie postępowanie umożliwia obrotowe zamocowanie listwek. W ich przeciwległe końce wbita są cienkie gwoźdźce, wchodzące w otwórki dolnej i górnej poprzeczki ramy. Na nich obraca się każda z listwek.

Umocowanie to wykonuje się w następujący sposób. W poprzeczce dolnej i górnej wierci się szereg otworów równo oddalonych od siebie. Otwory muszą być przelotowe. Następnie w dolną część listewki wbija się gwoźdźce obcinając je. Wsuwa się go w dolny otwór i ustawia dokładnie listewkę. Następnie poprzez otwór górny wbija drugi gwoźdźce i również obcina jego łeb. Przed zamocowaniem każdą z listwek trzeba dokładnie oszlifować i polakierować lakierem bezbarwnym.

długimi wrękami do drewna. Po starannym wykończeniu mebel można wstawić pomiędzy częściami regału.

Szybciej, ale i drożej, można wykonać narożnik przedstawiony na rys. 3. Wszystkie jego półki łączy się nie listwami, lecz bocznymi pasami płyty wiórowej. Z jednej zostana wykonane półki. Płyty przykręca się wrękami, aby wręzków po dosunięciu do części regału nie będą widoczne. Dodatkowo usztywnienie tworzyć będą tył narożnika z laminowanej płyty pilśniowej, twardej, przykręcone wrękami do półek.

Narożnik nie jest skomplikowanym konstrukcyjnie meblem. Trudności mogą pojawić się przy dopasowaniu jego wykończenia do regału. Dlatego kupowaną płytę trzeba dobrać, tak aby jej okleina była tego samego gatunku, co ta w regale. Równie starannie trzeba dobrać kolor bejcy i rodzaj lakieru.

HT Tczew, ul. Polna 1
tel./fax (069) 31-11-41

FIRMA HINC - TRADE

IMPORT - EXPORT - HANDEL HURTOWY
zaprasza codziennie od 9.00 do 17.00
w soboty od 9.00 do 14.00

OFERUJEMY W HURCIE I DETALU:

- ▼ WYKŁADZINY DYWANOWE krajowe i importowane (Belgia, Holandia, USA) o szerokości 2, 3, 4, 5 m.
- ▼ profesjonalne czyszczenie dywanów i wykładzin
- ▼ WYKŁADZINY PCV krajowe i importowane (2, 3, 4 m)

Wykładziny dywanowe, biurowe z atestem na antylektrostatyczność i trudнопalność

UWAGA! Zakupiona wykładzina PCV i dywanową odliczysz sobie od podatku

ZAPEWNIAMY BEZPŁATNY TRANSPORT
W PROMIENIU 20 km

**HURT I DETAL URZĄDZEŃ
GАЗOWYCH I TURYSTYCZNYCH**

PO GENACH FABRYCZNYCH
- możliwość dowozu -

- ◆ Kuchnie gazowe
- ◆ Piece c.o. 1- i 2-funkcyjne, junkersy
- ◆ Piecyki grzewcze na propan-butan
- ◆ Butle gazowe i turystyczne
- ◆ Kuchenki gazowe, słoneczka, lampki, rożna
- ◆ Pralki, zamrażarki, chłodziarki
- ◆ Rury wentylacyjne, części do kuchenek, kuchenki turystyczne, sokowirówki, roboty, maszyny do mięsa itp.

Gdańsk, ul. Jedności Robotniczej 223/225
(na terenie Eltoru) tel. 39-02-20+29 wew. 267
Gdańsk, ul. Kartuska 135A, tel. 32-55-62

METRIX

SPÓŁKA AKCYJNA

83-110 Tczew, ul. Piaskowa 3
tel. (069) 315135 • fax 512206 • fax (069) 314645

METRIX S.A.

OFERUJE PAŃSTWU
SZEROKI ZAKRES USŁUG

**Mamy przyjemność przedstawić Państwu
OFERTĘ WSPÓŁPRACY W ZAKRESIE ŚWIADCZENIA USŁUG**

- obróbka plastyczna na zimno na prasach o nacisku od 3 do 630T,
- obróbka części na automatach tokarskich przelotowych od ϕ 7 do ϕ 20,
- prace na zgrzewarkach klasycznych oraz zgrzewanie elementów blach: punktowe i garbikowe,
- obróbka części na obrabiarkach uniwersalnych (tokarki - toczenie od ϕ 1200, frezarki, szlifierki, wiertarki, wytaczarki),
- spawanie gazowe i elektryczne,
- usługi w zakresie pokryć galwanicznych (cynkowanie, niklowanie),
- malowanie proszkowe i natryskowe,
- przetwórstwo tworzyw sztucznych.

Wszelkie informacje udziela Dział Marketingu
tel. (069) 314434

Zapraszamy do współpracy.

**„REMA”
FIRMA HANDLOWA**

oferuje do sprzedaży

- * meble sklepowe
- * regały jedno-, dwustronne metalowe
- * lamy, regały, bonety chłodnicze, klimatyzacje
- * wyposażenie sklepów, hurtowni
- * towary używane z zagranicy

Atrakcyjne ceny

Starogard Gd., ul. Zielona 30,
tel./fax (069) 16-226-37, 16-239-35 wew. 25
(teren GS-u)

Zapraszamy!

**Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Tczewie
ogłasza**

przetarg nieograniczony na wykonanie i osadzenie nietypowej stolarki budowlanej. Informacje w przedmiotowym zakresie, jak również warunki szczegółowe można uzyskać w Dziale Technicznym ZGM Tczew przy ul. Czyżykowskiej 70, pok. nr 5, tel. 31-55-52 wew. 307 u p. Stanisława Szatkowskiego.

Oferty w zapieczętowanych kopertach oznaczonych „STOLARKA” należy składać w Sekretariacie ZGM do dnia 7 kwietnia 1997r. do godz. 10.00. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 7 kwietnia 1997r. o godz. 10.00 w świetlicy ZGM Tczew.

Wadium w wysokości 1000 zł należy wpłacić w kasie Zakładu najpóźniej do dnia 7 kwietnia 1997r. do godz. 9.30. W przetargu mogą wziąć udział oferenci, którzy odpowiadają warunkom art. 22 Ustawy o Zamówieniach Publicznych.

**HURTOWNIA BHP
„WEGA” s.c.**

Zukowo
ul. Kościelna 11
tel. 81-71-68

Tczew
ul. 30 Syczenia 43
tel. 31-19-95

Gdańsk
ul. Grunwaldzka 417
tel. 52-38-51

oferuje:

- ubrania drewniane zwykłe, ubrania ocieplone
- ubrania kolorowe (możliwość zamówienia nadruk)
- sprzęt do pracy na wysokościach
- maski i półmaski ochronne
- sprzęt przeciwpożarowy
- sprzęt elektroizolacyjny
- instrukcje stanowiskowe i znaki
- rekawice ochronne
- apteczki
- drukarki akcydensowe

POLECAMY W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY:

- elektrody (BAILDON)
- tarcze do cięcia stali i betonu
- drut spawalniczy ϕ 0,8; 1,0 i 1,2

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

DRODZY CZYTELNICY!

Od 1.09.1994 r. proponujemy Państwu nową formę zamieszczania ogłoszeń drobnych. Każdy może nadąć ogłoszenie z miejscowości, w której mieszka, bez potrzeby udawania się do naszych biur ogłoszeń.

Wystarczy wysłać z gazetą i wypełnionym kuponem, licząc do maks. 20 - należy pomniejszyć przez cenę jednego słowa - 50 gr (5 000 zł) osób fizycznych, 47 gr (4 700 zł) + 22% VAT dla firm i instytucji. Nasze konto przekazem pocztowym. Dowód wpłaty i kupon prosimy przesać pod adres naszej redakcji.

Termin realizacji zlecenia w ciągu 7 dni od otrzymania kuponu.

KUPON
Imię i nazwisko:
Adres:
Dział:
Treść ogłoszenia (do 20 słów)
Cena 1 słowa: 50 gr (5 000 zł) brutto - dla osób fizycznych, 47 gr (4 700 zł) + 22% VAT dla firm.

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

Jeżeli pragniesz zamieścić ogłoszenie matrymonialne, a nie chcesz podać swojego adresu - możesz skorzystać z naszej pomocy podając adres Wydawnictwa.
Kontakt: Renata Jackiewicz (069) 31-46-41; (069) 31-31-18; (069) 31-25-70.

NIERUCHOMOŚCI

KUPIE na własność działkę powyżej 0,5 ha na działności rolno-gospodarskiej w Starogardzie Gd., w dobrym miejscu przy głównej trasie. Gdańsk, tel. (058) 51-41-04, kom. 060-22-66-350

SPRZEDAM gospodarstwo rolne o pow. 11,15 ha z zabudowaniami. Starogard, tel. (069) 16-255-64

SPRZEDAM działki budowlaną w osiedlu k. Starogard (przed Lipaszewem)

SPRZEDAM dom w Barczonowach 15, z działką uprawną Pła, telefon 13-31-66, po 16.00, proszę Lj. Czysta

DZIAŁKĘ ogrodową z altaną 340 m² w Starogardzie - sprzedam. Starogard, tel. (069) 16-287-82, 210931

MIESZKANIE własnościowe, 38 m², 1 piętrowe zamienie na większe. Starogard, tel. (069) 16-248-49

SPRZEDAM mieszkanie M-4, 65 m² plus garaż w Starogardzie. Starogard, tel. (069) 16-224-88, 210924

SPRZEDAM gospodarstwo rolne 17 ha (10 ha lasu, las), dom piętrowy, 200 m do jeziora, bardzo atrakcyjny teren - Bory Tucholskie (Wiadomości Lubichowo, telefon (069) 18-85-281, po 16.00, 210926

DZIAŁKĘ budowlaną w Kręgu k. Starogard, 1080 m² w zrzędu. Starogard, tel. (069) 16-257-59

SPRZEDAM działkę budowlaną, pow. 1050 m² uzbudowana (woda, prąd) w miejsc. Sucumim i ładnie położona. Sucumim 59, gm. Starogard, Piotr Maeszycki, 210935

STAROGARD Gd., os. Piastów, spółdzielcze, M-4, nowe, 86,2 m², IV piętro. Starogard, telefon (069) 16-25-82, do 18.00 lub 162-46-47, 210937

SPRZEDAM mieszkanie własnościowe, M-4, 3 pokoje, parter, al. Jana Pawła II 1727 w Starogardzie po godz. 15.00. Starogard, tel. (069) 16-286-48, 210945

DOM duży z garażem, 240 m², działka 2000 m², nadająca się na działalność. Kolniczk. Starogard, Starogard, tel. (069) 16-229-61, 210947

SPRZEDAM działkę budowlaną, 690 m². Starogard, ul. Kochanki 6 c, 210955

SPRZEDAM dom jednorodzinny o pow. mieszkalnej 220 m². Starogard, tel. (069) 16-288-54, 210960

SPRZEDAM mieszkanie, 43 m², IV piętro (dwpokojowe) na os. Kopernika w Starogardzie. Wiadomości Starogard, ul. Pomorska 1, tel. (069) 16-233-67, 210881

DZIAŁKI budowlane, 1500 i 2000 m² - sprzedam. Starogard, tel. (069) 135-30-81, 210824

SPRZEDAM domek na wsi koło Tczewa. Wiadomości Kaminski, Gręblin 79, 041182

SPRZEDAM kiosk z lokalizacją o powierzchni 20 m². Tel. (069) 33-88-09, po 18.00, 041085

PAWILON handlowy, 30 m² nadający się na domek letniskowy. Tel. (069) 31-06-49, wieczorem, 041076

SPRZEDAM działkę ogrodniczą 550 m² "Malinowo". Telefon (069) 31-56-97, godz. 7.00-15.00, poniedziałek, 041101

WYDZIERZAWIĘ pawilon o pow. 49 m². Tel. (069) 31-14-06, 041109

KUPIE dom w Tczewie. Tel. (069) 31-40-81, wew. 285, 041130

KAWALERKA - Czyżykowiec, 29,25 m² (4 piętro) - sprzedam. Tel. (069) 31-12-00, po 18.00, 041032

PZF "CEFARM" Gdańsk poszukuje: lokale handlowe do wynajęcia, kupna. Tel. (058) 31-39-54, fax (058) 31-88-23, 040019

SPRZEDAM dom jednorodzinny o pow. 110 m², położony na działce o pow. 857 m², najchętniej zamienie na mieszkanie własnościowe, dwpokojowe na osiedlu Garnuszewskiego w Tczewie, w rozliczeniu dopłata. Tel. (069) 31-09-85, 040934

SPRZEDAM działkę budowlaną w Kręgu Starogard, telefon (069) 31-33-65, po 18.00, 040981

SPRZEDAM działkę ogrodniczą "Malinowo". Tel. (069) 33-78-95, po godz. 15.00, 040994

SPRZEDAM piekarnię wraz z wyposażeniem. Telefon (069) 31-00-78, 041008

DZIAŁKĘ ogrodową, 800 m² z pomieszczeniem gospodarskim w Ogródzie Działkowym "Malinowo" w Tczewie - lano sprzedam. Tczew, tel. (069) 33-82-06, 041056

KIOSK drewniany, 10 m², blaszak 3 m², ocieplane. Telefon (069) 31-18-01, 041042

WYDZIERZAWIĘ pawilon handlowy w nowym centrum przy al. Zwycięstwa. Tel. (069) 31-38-32, 041019

KUPIE działkę ogrodniczą przy ul. Wigury. Tczew, telefon (069) 31-03-54, 041193

GARAŻ przy Król. Jadwigi - sprzedam lub wynajmę. Tel. (069) 31-42-47, 041204

DOM mieszkalny, nowy wraz z budynkiem gospodarczym na działce o pow. 2500 m², koło Pelplina. Tel. (069) 136-21-12, 340102

KUPIE dom w Kwidzynie. Tel. (055) 75-18-88, 340114

SPRZEDAM garaż przy ul. Polnej w Tczewie. Tel. (069) 31-13-41, 340118

SPRZEDAM dom wolno stojący, 170 m², 6 km od Tczewa. Andrzej Czuch Dąbowa, 340119

SPRZEDAM działki budowlane, siedlisko wiejskie. Telefon (058) 76-87-88, po 19.00, 340120

"DAW" Nieruchomości, posiadamy w swej ofercie mieszkania do wynajęcia. Tel. (069) 33-80-01, 430049

PÓŁ domu, 100 m² z budynkami gospodarskimi, 0,5 ha z sześcioletnim sadem sprzedam lub zamienie na inny dom w miejsc. Nebrowo Wielkie 12 k. Kwidzyna. PO522

AGENCJA "Kwadrat" Posrednictwo Tczew, ul. J. Dąbrowskiego 18, I p. 9.00-15.00, tel. (069) 132-17-97, 041448

ZDECYDOWANIE kupię mieszkanie 2-pokojowe w Tczewie, osiedle Garnuszewskiego lub okolice. Tel. (069) 132-19-13, 132-17-73, po 18.00 31-38-85, 6800-VAT

SZUKAMY mieszkania do wynajęcia, chętnie na dużej. Telefon (051) 46-311-92, 56/GG

LOKALE

KUPIE mieszkanie 2-pokojowe w Starogardzie. Starogard, tel. (069) 16-293-73, 210986

SPÓŁDZIELCZE lokatorskie, Gdańsk - Zielony Trójkąt (przy operze), pow. 59 m², trzy pokoje, łazienka, V p. X na mieszkanie w Starogardzie Gdańskim, pow. ok. 35 m², dwa pokoje, III pi. - nowe budownictwo plus dopłaty. Starogard, tel. (069) 162-89-03, po godz. 16.00, 210996

SPRZEDAM mieszkanie, 42 m². Wiadomości Kwidzyn, tel. 22-93, 180252

SPRZEDAM mieszkanie M-4, 64,5 m² z 2-piętorem, ul. Chrobrego 2. Starogard, tel. (069) 16-293-73, 210986

POSZUKUJE do wynajęcia mieszkanie dwpokojowe, umeblowanego w Kwidzynie. Telefon 090-53-81-56, 180350

SPRZEDAM mieszkanie własnościowe, 64 m². Tel. (069) 79-20-73, 180341

DOM wolno stojący, garaż, budynek gospodarczy, ogród - zamienie na 3-, 4-pokojowe z garażem w nowym budownictwie na osiedlu nr 14 w Śródmieściu. I lub II piętro z dopłatą. Kwidzyn, tel. 34-97, 180297

SPRZEDAM mieszkanie 2-pokojowe, 57 m². II piętro Kwidzyn, Sokoła 140, 180311

SPRZEDAM lub wynajmę lokal o pow. 250 m². Tel. 57-77-21-48, 180326

SPRZEDAM mieszkanie M-4 lub zamienie na kawalerkę. Wiadomości Kwidzyn, ul. Polna 20, 041202

SPRZEDAM mieszkanie, 75 m². Nebrowo Wielkie, tel. grzeccz. 75-13-24, 180226

ZAMIEJĘ mieszkanie kwaterynowe, 3-pokojowe w nowym budownictwie, 74,5 m² na 2-pokojowe wyłącznie w nowym budownictwie (wzajemnie wykluczająco). Malbork, tel. (058) 72-29-57, w godz. 16.00-18.00 od poniedziałku do piątku. Telefon grzecczowski, (055) 72-39-03, 150548

DWUPOKOJOWE 46 m² - bud. gospodarcze i 5 arów działki w Słogach sprzedam lub zamienie na kawalerkę. Braniewo, tel. (055) 43-62-19, 150579

MIESZKANIE 2-poziomowe w Malborku, płatne rozcie. Tel. (055) 72-29-57, 150580

WYNAJMĘ lokal o pow. 45 m² w Malborku. Tel. (055) 72-38-49, 150450

MIESZKANIE do remontu sprzedam. Krasinów 40 koło Malborku. Tczew, 150404

LOKALE mieszkalne, usługowe, garaże oferuję Spółdzielnia Mieszkanicowa "Nasz Dom". Termin realizacji 1997 r., najniższe ceny. Tel. (055) 33-78-11, 120020

POSZUKUJĘ mieszkanie z telefonem w Elblągu. Tel. 090-53-14-30, 120001

WYDZIERZAWIĘ lokal restauracyjny, 400 m² użytkowy przy trasie Elbląg-Malbork, po kapitalnym remoncie z wyposażeniem, tel. (058) 31-25-37, 120021

ZAMIEJĘ M-2 w Gdańsku - Zaspie na mniejsze w Tczewie z dopłatą lub kupię. Tel. (069) 33-73-21, 041170

POSZUKUJĘ mieszkanie 2-pokojowe. Tel. 132-22-29, 090-50-64-33, 150577

POKÓJ z kuchnią bezdziejnym małżeństwo wynajmę, płatne z góry. Tel. (069) 31-69-18, 041093

ZAMIEJĘ mieszkanie M-2, kwaterynowe w bloku w Kluczborku na ul. Starogard, lub Trójmiasto. Tel. (069) 31-53-03, 04114203

ZAMIEJĘ M-2 na M-3 z zadłużeniem lub z dopłatą. Telefon (069) 132-56-81, po 16.00, 041118

ZAMIEJĘ 3-pokojowe, kolejkowe, piec, ogródka na 2, 3-pokojowe, nowe lub stare. Tczew, tel. (069) 31-38-72, 040122

POSZUKUJĘ mieszkania do wynajęcia w Tczewie. Tel. (069) 132-19-13, 040981

ZAMIEJĘ mieszkanie, stare budownictwo, 3 pok., balkon, Wc, kuchnia, łazienka (brodzik), 85 m² na 2-pok., nowe budownictwo. A. Sma-gorzewski 7 ar, po 16.00, 340098

POSZUKUJĘ kawalerki do wynajęcia. Tel. (069) 132-58-24, po 16.00, 340112

SPRZEDAM mieszkanie dwpokojowe, 43 m². Tczew-Czyżykowiec, 47,75. Tel. (069) 31-13-41, 340117

ODNAJMĘ mieszkanie w Tczewie. (069) 31-44-58, godz. 10.00 - 11.00, tel. (069) 31-33-95, godz. 9.00 - 10.00, 340121

MIESZKANIE 1. lub 2-pokojowe w starym budownictwie. Tel. (058) 41-15-93, 340086

KAWALERKA do wynajęcia w Tczewie. Wiadomości Tczew, ul. Samogorzewskiego 2, 16.00, 340098

ZAMIEJĘ spółdzielcze M-5 na M-3 parter lub I piętro i M-2. Warunki do uzgodnienia. Telefon (069) 31-65-85, po 16.00, 340099

ZAMIEJĘ własnościowe (2 pok. + kuchnia + łazienka), telefon w Bydgoszczy na podobne w Elblągu. Bydgoszcz, tel. (052) 76-35-76, PO534

WYNAJEM

POSZUKUJĘ mieszkania 1- lub 2-pokojowe w Starogardzie Gd. lub Malborku. Starogard, tel. (069) 16-224-72, 210832

POMIESZCZENIA biurowe odda w najem firma przy Skarszewskiej 4 w Starogardzie. Starogard, tel. (069) 16-240-59, 210034

SPRZEDAM lub oddam w dzierżawę sklep w Starogardzie. Starogard, tel. (069) 16-221-05, 210598

POSZUKUJĘ mieszkania do wynajęcia Kwidzyn, tel. (055) 79-35-03, 180370

WYDZIERZAWIĘ lokal, pow. 30 m² nadający się na działalność handlową w Starogardzie w centrum miasta Kwidzyn, tel. 37-10, 180376

FIRMA poszukuje mieszkania do wynajęcia w Kwidzynie. Tel. 68-31, 73-82, 180023

LOKAL 40m² z telefonem, zaplecze na działalność handlową, biurową lub cicha produkcję. Kwidzyn, tel. 79-63-97, po 19.00 62-37, 180321

POSZUKUJĘ do wynajęcia dom lub szeregowiec w Malborku. Tel. (055) 72-19-35, 150531

"PENSJONAT u Blazaja" noclegi - przytulnie, niedrogo. Malbork, ul. Saperów 4, tel. (055) 72-30-81, 150507

POSZUKUJĘ do wynajęcia garażu około 50-60 m² w Malborku przy ul. Wojska Polskiego, tel. (069) 31-28-19, 041172

WYNAJMĘ 2-pokojowe, kuchnia, łazienka osobne wyciągi + garaż. Tel. (069) 31-14-75, 041171

MŁODE małżeństwo pilnie poszukuje mieszkania. Wiadomości Tczew, 33-71-84, wieczorem, 041181

POMIESZCZENIA o powierzchni 150 m² na handel, usługi - wydzierzawie Tczew, ul. Warskiego 13, tel. (069) 31-63-41, 040078

WYNAJMĘ pokój, telefon (069) 31-02-10, 041003

ODNAJMĘ kamienicę w centrum pod produkcję usługi. Tel. (058) 23-05-55, (052) 23-00-86, 040055

ODNAJMĘ pomieszczenie handlowo-usługowe o pow. 20 m². Tczew, ul. Warskiego 12, telefon (069) 31-21-29, po 18.00, 040985

ODDAM w najem lokal na sklep w centrum Tczewa. Tel. (069) 31-31-63, po 17.00, 041012

WYNAJMĘ mieszkanie 2-pokojowe, kuchnia, Górki, ul. Nowikowa 5, ogładają sobota 16.00-18.00, 041090

ODDAM w najem mieszkanie M-5 w Tczewie. Tel. (069) 31-48-49, 041111

POSZUKUJĘ do wynajęcia dom jednorodzinny, Tczew, okolice. Telefon (069) 132-22-29, lub 090-50-64-33, 041113

MALBORK-pokój/wynajmę. Tel. (055) 72-20-87, 430043

STOSKA handlowa w dużym domu towarowym w centrum Tczewa - oddam w najem. Telefon (069) 31-28-34, 03AVT

CENTRUM Skórcza do wynajęcia kawalerka, budynek gospodarczy garaż, duży ogród. Możliwość mieszkania, prowadzenia działalności gastronomiczno-handlowej. Tel. (069) 182-47-60, PO533

KUPIE maszyny szyczące szwacki, krawieckie. Starogard, tel. (069) 16-224-88, 210924

KRÓLKI nurek - skóry - kupię. Skórcza, tel. (069) 182-47-22, 210827

AUTO rozbitne, skrodkowane. Tel. 0587-21-82, 180286

KUPIE cyklistę na 200w. Kwidzyn, tel. 48-49, 180347

ANTYKI - stare meble (nawet uszkodzone), zegary, miedziane, porcelana, szklany emaliowane, wagi, żelazka i inne staroci. Malbork, tel. (055) 72-48-54, 150200

Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Stumie, ul. Żeromskiego 6, Tel. 77-21-32 ogłasza przetarg nieograniczony na sprzedaż nieruchomości położonej w Gościławie gm. Stum (5 km od Malborka).

Pow. działki: 7777 m², pow. zabudowy: 614 m². Cena wywoławcza netto: 90 000 zł. Przetarg odbędzie się w dniu 25.03.1997 roku o godz. 10.00 w siedzibie SKR. Wadium płatne w wysokości 10% ceny wywoławczej przed przetargiem. Informacje: tel. (055) 77-21-32.

ZNAKI I TABLICE

OSTRZEWAWCZE, OCHRONY PPOŻ, INFORMACYJNE, URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH, EWAKUACYJNE

na folii fotoluminescencyjnej PCW, płycie pilsnowej, blasze itp.

Wszystkie znaki są zgodne z PN i posiadają atesty

Do nabycia w wyłącznym dystrybutorze: Wydawnictwo Pomorskie Zakłady Graficzne im. J. Czyszczyńskiego Tczew, ul. Sadowa 5, tel. (069) 31-36-24

OBOWIĄZUJĄ OD 1 STYCZNIA 1994 r. Dziennik Ustaw RP Nr 92 z 1992 r., poz. 460 par. 4 ust. 2 pkt 2 a-e

KUPIE wyposażenie baru rozrywki, sprzęt nagłośnieniowy, oświetlenie, gry komputerowe, bilard i stoly. Tel. (055) 31-25-37, 120021

KUPIE zgrzewarkę punktową do 3 mm. Tczew, tel. (069) 31-59-50, 041002

PSZENICE konsumpcyjną, żyto konsumpcyjną, możliwość odbioru własnym transportem. Tel. (069) 18-85-281, 210926

ODKUPIE wózek - parasolkę. Tel. (069) 31-16-26, 041108

KUPIE meble przedwojenne, obraz, zegar, porcelana - różn. Tczew, tel. (069) 31-33-90, Pelplin, tel. (069) 136-13-06, 041129

KUPIE pasznicę na pasze. Subkowy, tel. (069) 36-85-44, 340107

PRACA

JESTEŚ ambitny i szukasz dodatkowego zarobku? Zadzwoń tel. (069) 16-25-82, 210926

ZATRUDNIĘ fryzjera/damsko-męską na stałe oraz uczni w wieku 16 lat. Starogard, ul. Gimnazjalna, 210974

POSADAM samochody - chłopiemia 6-komorowe, czekam na ofertę pracy. Tel. (069) 188-22-47, 210920

UCZCWA proponują zarobku lub dorobienia do pensji - sprzedaż kosmetyków wśród znajomych i własnej klienteli. Kotyżynie wkr., tel. (069) 16-229-09, 210987

Z.K.S. "Stalkon" zatrudni pracownika w dziale marketingu. Starogard, tel. (069) 16-291-58, 210953

PRZEDSTAWIELI handlowych - akwizytorów technicznego wyposażenia wnetrz. Starogard, tel. (069) 16-291-96, 210043

ZATRUDNIĘ blacharza samochodowego z praktyką. Starogard, tel. 090-50-48-03, 210987

ZATR

OGŁOSZENIA DROBNE

MERCEDES 123240D, rok 1978, stan dobry Tel (055) 72-50-66...

TŁUMIKI ELEMENTY UKŁADU WYDECHOWEGO AMORTYZATORY KOMPUTEROWY TEST SPRAWNOŚCI

MITSUBISHI galant, poj. 1,8 TD, 1986 rok - sprzedam lub zamienie...

MITSUBISHI mirage-lancer, 1987 r., 1400 cm - sprzedam lub zamienie...

NISSAN sunny 1,7 D, 1988, szary metalik, atrakcyjna cena...

NISSAN sunny, poj. 1,7, diesel, 1986 rok, niebieski metalik...

NISSAN micra, poj. 1,0, 1987, rok, serwisowany - sprzedam Starogard...

NISSAN mikrobuz, 1991, diesel, atrakcyjny Tel (058) 23-42-46...

NISSAN premiera IX 91, 2,0i Kwidzyn, tel (055) 79-33-49...

SPRZEDAM nissana 100 NX, 1991 r., czarny, sportowy, targowa...

SPRZEDAM nysa T-522, 1988, rok, XII, po godz. 15:00...

OPONY 215x17,5, michelin, używane b db stan Kwidzyn...

CORSA poj. 1,5 D, 5-drzwiowa 1987 r. - sprzedam Starogard...

SPRZEDAM opela kadetta 1,6 D, 0 kombi, cena 9600 zł...

OPEL vectra, 1989, rok, opel kadett, 1987, rok, 1 800 D, kombi...

OPEL ascona, 1988, rok, poj. 1,6 benzyna, cena 8000 zł...

OPEL kadett, poj. 1,3, 1989, rok, ascona, poj. 1,6 D, 1988, rok...

OPEL kadett, kombi, poj. 1,6 D, 1985 rok Zblewo...

OPEL kadett, lezka 1988 - 4 - drzewiowy Starogard...

OPEL kadett, poj. 1,3, 86/87 r. Tel (059) 136-12-25...

OPEL ascon 1,5 TD, 1988, r. Tel (058) 135-21-03...

OPEL astra kombi, 1,6 Si. VI 1994, marka halogeny...

OPEL kadett, 1,3i, benzyna, rok 1983, trzydrzwiowy...

OPEL kadett, 1,7D, rok produkcji 1989, sprzedawczy...

POLONEX 1991, 1600 cm honda 1983 r., 1600 cm³...

POLONEX rok 1980 do polony, benzyna, rok, wywotka 3-stronna...

TOYOTA camry 2,0, benz., 16 V, granata, metalik...

TOYOTA corolla 1,8 diesel, rok 1991, biały, 70000 km...

SPRZEDAM poloneza, 1982, rok, cena uzgodnienia...

SPRZEDAM poloneza 1,6 GLE, 1993 r., cena 10500 zł...

POLONAZ 1400, 16V, 1990 r., 10 tys przebieg...

PEUGEOT 205, poj. 1,3, 1991 rok - sprzedam Starogard...

PEUGEOT 305, 1983, instalacja gazowa, 5800...

PEUGEOT 309, 1,4i, 1992 r., 82 tys km, 5-drzwiowy...

PRZYCZEPY kempingowe oczone Nowy Staw...

SPRZEDAM przyczepe Agro P-2, 7,5 t. Anton Falinski...

SPRZEDAM naczepe trzysosowa "Krone", 88 r...

RENAULT T11, 1,6D 85-86r Tel (063) 33-78-40...

RENAULT 19, charade, 1990 r., pojemnosc 1,4...

RENAULT 305 c.s., 1980 r. + naczepe, jask 317D...

SPRZEDAM robura izoloter, rok 1987 Kwidzyn...

SPRZEDAM motorower Romel, Tel (069) 31-06-20...

SEAT Ibiza 1,2, rok pr. 1991 Malbork, ul. Wejhera 20...

SPRZEDAM przedplata na skode felicie Malbork...

SKODE fawort 1991 Malbork, Stare Miesto 17 d/9...

SKODE 105 S, r prod 1982, silnik po kapitalnym...

SKODE 105, 1983 rok - Bugarska, Rozenal 85...

SKODE 105 L, pr. 86 r., pierwsza rejestracja...

SKODA fawort 15i, 1991 r., biala Elbiag...

SKODA 120L, 1985 r. Tel (069) 31-78-80...

SPRZEDAM skode 105-S, rok produkcji 1982...

STAR 20, izoloter, pr 1979 r., kabina 85 r...

STAR 200, 84 r., po remocje, wspomaganie...

SPRZEDAM star 20, silnik 2000, stan dobry...

SPRZEDAM stara 200, wywrotke, rok produkcji 1982...

STAR 2000, wywrotka, rok 1986, ogumienie...

SAMOCHÓD ciężarowy Star, silnik benzynowy...

MOTOROWER Simson S-51, cena 1500 zł...

SUZUKI maruti, pr. 1994, rok (069) 31-68-74...

TOYOTA corolla, 83 r., poj. 1,3, czarna, po wypadku...

TOYOTA corolla 1,8 diesel, rok 1991, biały, 70000 km...

TAVRIA 1,1, rok 1992, stan dobry, maly przebieg...

TOYOTA corolla 1,8 diesel, rok 1991, biały, 70000 km...

TRAPAN diesel, 1990 r. starogard, Gniw...

UNO, 1985 r., diesel, Tel (055) 72-17-05...

VW passat 1,8, 1988, szperdach, elektr. centralny...

CZEŚCI golfa 1 - sprzedam Malbork, tel (055) 72-52-71...

VW golf 1500 D, rok 1978, niesprawny, cena 3500 zł...

VW passat CL 1,8, 1992 r. Tel (055) 77-17-29...

VW passat combi, poj. 1,6 diesel, 1984 rok, hak...

VW golf 1982 r., stan dobry Starogard, tel (069) 16-257-58...

VW golf 1988 rok, poj. 1,3, benzyna, cena 3000 zł...

VW golf, poj. 1,6, 1987 rok, czerny, 5-drzwiowy...

VW passat, poj. 1,8 GLI, kombi, 1989/90 rok...

VW golf, 1988 rok, poj. 1,3, benzyna, cena 3000 zł...

VW passat, poj. 1,8 GLI, kombi, 1989/90 rok...

VW golf, 1988 rok, poj. 1,3, benzyna, cena 3000 zł...

VW passat, poj. 1,8 GLI, kombi, 1989/90 rok...

VW golf, 1988 rok, poj. 1,3, benzyna, cena 3000 zł...

VW passat, poj. 1,8 GLI, kombi, 1989/90 rok...

VW golf, 1988 rok, poj. 1,3, benzyna, cena 3000 zł...

VW passat, poj. 1,8 GLI, kombi, 1989/90 rok...

VW golf, 1988 rok, poj. 1,3, benzyna, cena 3000 zł...

VW passat, poj. 1,8 GLI, kombi, 1989/90 rok...

VW golf, 1988 rok, poj. 1,3, benzyna, cena 3000 zł...

VW passat, poj. 1,8 GLI, kombi, 1989/90 rok...

VW golf, 1988 rok, poj. 1,3, benzyna, cena 3000 zł...

VW passat, poj. 1,8 GLI, kombi, 1989/90 rok...

VW golf, 1988 rok, poj. 1,3, benzyna, cena 3000 zł...

VW passat, poj. 1,8 GLI, kombi, 1989/90 rok...

VW golf, 1988 rok, poj. 1,3, benzyna, cena 3000 zł...

VW passat, poj. 1,8 GLI, kombi, 1989/90 rok...

VW golf, 1988 rok, poj. 1,3, benzyna, cena 3000 zł...

VW passat, poj. 1,8 GLI, kombi, 1989/90 rok...

VW golf, 1988 rok, poj. 1,3, benzyna, cena 3000 zł...

VW passat, poj. 1,8 GLI, kombi, 1989/90 rok...

VW golf, 1988 rok, poj. 1,3, benzyna, cena 3000 zł...

VW passat, poj. 1,8 GLI, kombi, 1989/90 rok...

VW golf, 1988 rok, poj. 1,3, benzyna, cena 3000 zł...

VW passat, poj. 1,8 GLI, kombi, 1989/90 rok...

VW golf, 1988 rok, poj. 1,3, benzyna, cena 3000 zł...

VW passat, poj. 1,8 GLI, kombi, 1989/90 rok...

FIATA 126p (rozmie do remontu) - kupie Tel (069) 132-32...

NATYCHMIAST kupie auto powypadkowe, rok 1989...

AUTA powypadkowe do remontu kupie Elbiag...

AUTA powypadkowe do remontu kupie Tel 090-26-72-15...

AUTA powypadkowe do remontu kupie Tel 090-26-72-15...

SPRZĘT rolniczy

SPRZEDAM opryskacz zawieszany I agregat uprawowy...

SPRZEDAM MTZ-80, 1988 r., kirowiec K-150...

SPRZEDAM 360, plug 4-klubowy Starogard...

SPRZEDAM nowy agregat uprawowy, szer 5,1 m...

SPRZEDAM lub zamienie C-355 na C-330...

SPRZEDAM ursus 902, 1984 r., zetor 5211...

SPRZEDAM kombajn forschne-517 z sieczkarnia...

SPRZEDAM ciagnik C-360, plug 4-klubowy...

SPRZEDAM ciagnik C-4011, stan dobry...

SPRZEDAM stan dobry, Rysanowski, Krosno...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-257-58, Janiszewo...

KOMBAJN zbozowy Z-058, 1988 rok - sprzedam Tel...

CIAGNIK gasciniowy DP-75 turbo, 1991 rok...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

URUS C-360, kombajn Neptun 2413 Tel (069) 31-08-21...

SPRZEDAM talerzowca zamieszana, groch nasienny...

SPRZEDAM ciagnik C-360, 1984, talerzowca...

SPRZEDAM zetor 7211, rok produkcji 1984...

SPRZEDAM siewnik zawieszany, 2,5 m Jozef Lis...

SPRZEDAM dwie jolowe cietnie i wazag wodny...

SPRZEDAM brony talerzowe, ciagnak Kończewice...

SPRZEDAM kombajn Neptun 2413, rok prod 89...

SPRZEDAM roztrząsacz obornika, tandem, ladowacz...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-360, plug 4-klubowy...

SPRZEDAM kombajn burzacyjny, ziemniaczany...

SPRZEDAM owies siewny (wielka ilość)...

SPRZEDAM muzyczny, telefon (069) 33-73-85...

ZADLUGI i spłaty Stanisława Szczybryny...

SPRZEDAM dzialek ogrodnicza na 2/3/0a...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-330 po kapitalnym...

NASIONA kwalifikowane, jęczmień i owsa...

SPRZEDAM okazynie wieze stereo "Diora"...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

SPRZEDAM wieza nowa "Sony" 7711 881...

TŁUMIKI KATALIZATORY GDYNIA-CHYLONIA ul. Żwirowa 2 B

SPRZEDAM różne

100% SPRZEDAŻ

Okna PCV sprzedaz montaz raty

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

TANIO sprzedam lodówkę i wózków używaną Tel. (055) 72-67-02 po godz. 17.00. 150532
TELEWIZOR Funai 21" z pełnym, cena 500 zł Malbork, ul. Bema 10/14. 210543

PRZYCZEPY camping RFN 8 m². Malbork, tel. (055) 72-76-61. 210543
SPRZEDAM gospodarstwo rolne 12 ha z zabudowaniami. Wies Laski-g. Nowy Staw Wiadomości tel. (055) 72-30-71. 150552

KASS MEBLE
PRODUKCJA KOMPLEKSOWE WYPOSAŻENIE WNĘTRZ I ARANŻACJA
NASI ODBIORCY to m.in.:
• ZAKŁADY UBEZPIECZENIA SPOŁECZNYCH
• URZĘDY SĄDOWE
• HOTELE I OŚRODKI WYPOCZYNKOWE
Wysoka jakość.
konkurencyjne ceny to nasz ATUT
83-206 STARGODZKI GNANIK
ul. Lubuszkowska 176.
tel./fax: (099) 162-44-12, 090 522-117

KRATY 190/190 cm/90/250 cm, pręty 13 mm z katownika 3 cm, 50 zł. Tel. (055) 72-16-63. 150544
BULLTERRIERY, amstaffy, chow-chow. Tel. (055) 72-56-36. 150556
PRALKA automatyczna Polar 3 lata, stan bardzo dobry. Malbork, tel. (055) 72-66-74. 150567
MEBLE sklepowe. Telefon (055) 72-58. 150528
SPRZEDAM pawilon handlowy "Bar" ul. de Gaulle'a Malbork, tel. (055) 72-84-29. 150569

SZTUCZNE PODKŁADY POD WIENIEC HURTOWNIA "SOLLUX" Malbork, ul. Wróblewskiego 5 zapraszamy 8.00-16.00 zamawiania tel. 16.00-20.00 (055) 72-81-16

KIOSK typu "szczęśli", suknie komunijne, koronkową na szczypta dziewczęcy. Malbork, Tel. 72-36-41 w.510, po 18.00. 150572
OTVC 26" starszy 17.00 zł, 14" pilot, niemiecki, 350 zł. Telefon. (055) 72-56-33. 150581
TANIO grzejniki żelazne, palety drewniane. Tel. (055) 72-87-69. 150584

HURTOWNIA odzieży używanej oferuje szeroki asortyment odzieży dla dorosłych, młodzieży, dzieci. Prowadzimy sprzedaż detaliczną. Malbork, al. Wojska Polskiego 91, tel. (055) 72-33-48 w.33. 150024

NOWO otwarty "Komis" - oferuje dywan, meble, sprzęt RTV, AGD - obrazy kupno - sprzedaż. Zapraszamy, al. Wojska Polskiego 91, tel. (055) 72-33-48 w.31. 150517

SONY duża wieszka serii ES (lub elementy) kolumny Bolero - 200 Tel. (055) 72-47-73. 150511
PILNIE sprzedam koźląta i kozy Leszek Walczak, Janów ul. 82-220 Stare Pole, telefon (055) 71-33-93. 150447
KRZEWY zwykłodowe i ozdobne, ceny konkurencyjne. Malbork, tel. (055) 72-20-14. 150499
PIANNIO mahon "Belarus" Malbork, tel. (055) 72-44-65. 150492
SPRZEDAM jałową hodowlaną, wyskokielną. Tel. (055) 72-20-25. 150499
AUTOMAT do lodów, niedrogo. Tel. (055) 72-11-70. 150519
SPRZEDAM komponenty Technics, Pioneer - nowe, tanio. Tel. (055) 72-47-40. 150389

abc Tczew ul. 30 Stycznia 35 (069) 310667
TELEWIZOR kolorowy "Taurus C381D", 21 cali, cena 95 zł. Tel. (069) 31-09-05. 041115
POŁONIEZ 1,6 GLE 1992 rok, 23 tys. km, stan idealny. Tczew, tel. (069) 132-11-72. 041145

KRZEWY OZDOBNE
Szkółka przy ul. Lubuszkowej 9 (róg ul. Pomorskiej) Stargodź.
(069) 16-244-62

MASZYNY masarskie Wilk 130 mm, Kuter 60 l, Mieszkała 200 m. Tel. (055) 72-70-24, 72-70-86. 150343
KURCZĘTA 1-dniowe i odchowane, przyjmujemy zamówienia. Tel. (055) 72-62-96, ul. Szeroka 5, Malbork - Wielbark. 170048
SPRZEDAM działkę na Czyżkowskiej. Wiadomości. Tel. (069) 33-89-67. 041149

SPRZEDAM 2 szafki elektryczne, 3.5 tys. zł, wagę towarową do 2.5 t. Tel. (069) 31-53-14. 040025
KUCHEŃKI mikrofalowa, zamrażarki - sprzedam lub zamienię na CB. Radio. (069) 31-43-10. 041152
OWCZARKI niemieckie, rodowodowe szczeniaki - sprzedam. Tel. (069) 31-03-81. 041155
LÓŻECZKO nowe z sosny. Tel. (069) 33-84-82. 041159
SPACERÓWKI typ "Parasolka". Tel. (069) 33-84-82. 041159
PODŁOGA panełowa (niemiecka) buk 29 m², 1080 x 180 x 13, 100% drewno. Tel. (069) 31-47-77. 041160

JALÓWKĘ wysokocielną - sprzedam. Tel. (055) 71-13-61. 041167
KOMPLET kuchni, 150 złotych. Tel. (069) 31-42-56. 041169

ROWERY hurt, detale. Tczew, ul. Jagiellońska 49, telefon (069) 31-63-12. 041173

WIEŻA Góldstar, tel. (069) 31-44-31, 1700 zł. tel. 041178
LAWA dębowa, kuchenna, narozna, maszynowa, segment dąb ruskim, różnorodny. Tczew, tel. (069) 31-12-65. 041189

STEMPLE budowlane oraz okna plastikowe - sprzedam. Tczew, ul. Warskiego 13. 040078
SPRZEDAM groch duński do siewu. Albrecht, Gorzędziej, tel. (069) 36-86-09. 041029

SPRZEDAM pszenicę konsumcyjną, rzepak oliwy, rozszewak "Laj" Tel. (069) 135-14-78. 041025

SPRZEDAM pszenicę jara "Hienka" po odczytaniu świadectwa S.O.N., pszenicę paszową oraz konsumcyjną, jęczmień paszowy, susz z licytury w/1 extra. Gospodarstwo Rolne "Madro" Ciepłe. Tel. (069) 135-22-48 lub po 18.00 (069) 135-22-89. 040073

SPRZEDAM klacz 3-letnią, Ferguson, Lubuszewo. 041022
ROTTWEILER rodowodowy, po championach - tanio. Tel. (055) 71-21-09. 040977

SPRZEDAM suknie ślubną. Tel. (069) 31-13-93. 040982

SPRZEDAM boazerię 14,00 m², tralki, słupki, obudowy grzejnikowe. Tel. (069) 136-15-11. 040983

SPRZEDAM duży stół marmurowy, lodówkę i pralki automaty, komplet głośników samochodowych oraz odzwiercadel na płyty kompaktowe. Tel. (069) 33-75-94, po godz. 18.00. 040999

SPAWARKĘ "Bestler" 220, parownik chłodniczy. Tel. (069) 136-21-27. 041001

SIATKA ogrodzeniowa. Tczew, tel. (069) 31-59-50. 041002

SPRZEDAM podbieracz pokosów do Bizona, nowe katorfy żelazne, wal gladiki do walowania dyfer do 28. Tel. (069) 31-09-35. 041013

MASZYNY krawieckie. Tel. (069) 31-41-19. 040923

BOAZERIA - Subkowy, tel. (069) 36-85-51, po 14.00. 040225

ROTTWEILER pochampion. Tel. (069) 33-77-11. 040583

SPRZEDAM suknię ślubną w bob, szary, rozmiar 40-42. Tel. (069) 132-17-32. 040935

SUKNIĘ ślubną. Tel. (069) 31-57-92. 041061

SPRZEDAM atrakcyjną suknię ślubną, roz. 40-42. Tel. (069) 33-87-28. 041094

BOKSER szczeniaka. Telefon (069) 31-41-51. 041098

SPRZEDAM Rottweilera 10-letniego. Tel. (069) 31-65-55. 041084

PSZENICA jara - Henika wysoko-glutenowa. Radostowo 40, tel. 0910-75-78-28. 041112

WYJAZDY na giełde odzieżową do Tuszyńska - niedziela, Warszawa - środa, cena konkurencyjna. Stargodź, tel. 0910-16-252-99. 210830

UPRAWA i siew agregatem jedno-czesnym. Skórcz, telefon (069) 16-22-44. 210952

MONTAŻ paneli boazeryjnych Stargodź, tel. (069) 16-212-74. 210702

KAFELKOWANIE, płyty gipsowe, szpachlowanie. Stargodź, tel. (069) 16-233-90. 210741

PŁYTY gipsowe, panele boazeryjne, montaż. Stargodź, tel. (069) 16-233-04. 210610

EL-BIURO oferuje usługi w zakresie sprzedaży i serwisu kserokoparek "Canon", "Toshiba", maszyn do pisania, kalkulatorów, materiałów biurowych, certyf. Ceny konkurencyjne. Zbigniew Kaufman, 83-200 Stargodź, ul. plk. Dąbka 66, tel./fax (069) 16-238-68. 210022

SC KOMINEK - wkłady kominiowe do kotłów gazowych i olejowych z blachy kwasoodpornej. Stargodź, tel. (069) 16-255-42. 210252

"CYPRUS" - okna, drzwi, PCV - ALU, rolety zewnętrzne, siding, elewacje zewnętrzne, markizy, żaluzje. Stargodź, ul. Traugotta 7, tel. (069) 16-240-56. 210029

PRZECIWLAMNO-odzież, zamki. Malbork, tel. (055) 72-65-39. 150489

ORLE 2 działki - sprzedam. Tel. (058) 72-40-24. 460009

F.H.U. ARKTYKA - sprzedajemy chłodnicze urządzenia sklepowe (lady, regały, witrzynę) wagi, krajalnicę. Montujemy ciągi chłodnicze i zapewniamy serwis. Rybalski, ul. Stępczewska, K. Tczewa, tel. (069) 33-76-93. 03/VAT

SPRZEDAM przyczepę gastronomiczną z rozręczaniem, 68 miejsc. Tel. (055) 47-20-05. 210532

PRODUKCJE szczytki drucianej w oprawie z tworzywa sztucznego - sprzedam. Nowy Dwór Gd. tel. 22-80, po 16.00. 210537

SPRZEDAM pokotapczan. Tel. (069) 31-12-76. 210524

USŁUGI

ŻALUZJE - produkcja, montaż, żaluzje pionowe, pionowe, rolety wewnętrzne, zewnętrzne - dofinansowanie, niskie terminy. Tczew, ul. Podgorna 8, tel. (069) 31-74-14 od 9.00 do 17.00 oraz tel. (069) 31-61-28 do godz. 20.00. 210994

SPROWADZAM samochody z Niemiec - transport. Stargodź, tel. (069) 16-217-56. 210993

SPROWADZAM samochody z Niemiec - transport. Stargodź, tel. (069) 15-257-30. Bobowo, ul. Ogrodowa 14. 210994

INSTALACJE CO z tworzywa i miedzi - "Ognik". Stargodź, ul. Kosciuszki 46. Tel. (069) 16-237-02. 210038

UKŁADANIE kostki betonowej - Zbigniew Korynt, Stargodź, ul. plk. Dąbka 17, tel. 090-50-51-62. 210897

GRZEJNIKI, kotły CO, wkłady kominiowe - montaż - "Ognik". Stargodź, tel. (069) 16-237-02. 210038

PROJEKTY budowlane - "Ognik". Stargodź, ul. Kosciuszki 46, tel. (069) 16-237-02, 16-26-28. 210038

TARTAK w Mirosławcu poleca usługi - cenę konkurencyjną. Mirosłki 62, gm. Skórcz. 210912

KOMPUTEROWE pisanie tekstów. Stargodź, tel. (069) 16-220-58. 210911

ŻALUZJE, rolety, drzwi hamonikowe, drzwi antywłamaniowe "Gerda" i inne. Stargodź, ul. Wybiękiego 4, tel. (069) 16-239-23. 210911

ŻWIR, piasek - tanio do 20 ton. Stargodź, tel. (069) 16-253-42. 041024

UKŁADANIE, szlifowanie i lakierowanie parkietu. Stargodź, tel. (069) 16-287-66. 210936

GUZIki metalowe, nity, napy, montaż. Stargodź, tel. (069) 16-229-19. 210939

ROLETY, bramy garażowe - produkcja Bogumi & Górka. Stargodź, tel. (069) 16-291-96. Tczew, tel. (069) 136-12-20. 210043

USŁUGI ogólnobudowlane, kafelkowanie, szpachlowanie. Stargodź, tel. (069) 16-297-29. 210793

CYKLINOWANIE, układanie podłóg, boazerii. Stargodź, tel. (069) 16-244-76. 210801

WYJAZDY na giełde odzieżową do Tuszyńska - niedziela, Warszawa - środa, cena konkurencyjna. Stargodź, tel. 0910-16-252-99. 210830

UPRAWA i siew agregatem jedno-czesnym. Skórcz, telefon (069) 16-22-44. 210952

MONTAŻ paneli boazeryjnych Stargodź, tel. (069) 16-212-74. 210702

KAFELKOWANIE, płyty gipsowe, szpachlowanie. Stargodź, tel. (069) 16-233-90. 210741

PŁYTY gipsowe, panele boazeryjne, montaż. Stargodź, tel. (069) 16-233-04. 210610

EL-BIURO oferuje usługi w zakresie sprzedaży i serwisu kserokoparek "Canon", "Toshiba", maszyn do pisania, kalkulatorów, materiałów biurowych, certyf. Ceny konkurencyjne. Zbigniew Kaufman, 83-200 Stargodź, ul. plk. Dąbka 66, tel./fax (069) 16-238-68. 210022

SC KOMINEK - wkłady kominiowe do kotłów gazowych i olejowych z blachy kwasoodpornej. Stargodź, tel. (069) 16-255-42. 210252

"CYPRUS" - okna, drzwi, PCV - ALU, rolety zewnętrzne, siding, elewacje zewnętrzne, markizy, żaluzje. Stargodź, ul. Traugotta 7, tel. (069) 16-240-56. 210029

PRZECIWLAMNO-odzież, zamki. Malbork, tel. (055) 72-65-39. 150489

KOMPUTEROWE przepisywanie tekstów. Tel. (055) 72-27-63. 150178

ŻALUZJE Malbork, tel. (055) 72-81-08. 150505

ŻALUZJE, ALU, ROLETY, producent. Malbork, al. Wojska Polskiego 91, tel./fax (055) 72-33-48 w.19/VAT. 150036

ŻALUZJE Malbork, Stare Miasto 18/11, tel. (055) 72-17-13. 150036

ŻALUZJE. Tel. (055) 72-17-13. 150036

ATESTOWANIE wkłady kominiowe - produkcja i montaż. Tel. (0602) 21-32-18. 210011

ANTENY RTV-SAT, montaż, modernizacja LECH-SAT, Tczew, tel. (069) 132-16-04. 041175

KAFELKOWANIE, hydraulika, elektryka, malowanie. Tczew, tel. (069) 31-23-05. 041179

NAPRAWA pralki, chłodziarki, zamrażarki. Zbigniew Rasmus, Tczew, tel. (069) 31-01-51. 040026

KAFELKOWANIE ogólnobudowlane. Subkowy, tel. (069) 36-86-60. 041158

FIRMA "CARO" Kowalstwo artystyczne, ogrodzenia, bramy, balustrady, kratki, Tczewskie Łaki, tel. (069) 31-30-85. 04008

KAFELKOWANIE ogólnobudowlane. Tczew-Górki, Wasilewskiego 2, tel. (069) 31-14-13. 041158

KOMINKI tradycyjne, wkłady grzewcze. Tel. (069) 31-12-80. 041028

HYDRAULIK. Tel. (069) 31-18-20. 041114

DACHY, usługi blacharskie, dekarstwo, budowlano-remontowe, solidne, krokiele termasy, faktury VAT. Dach-Service, Stargodź Gd., ul. Kosciuszki 47, tel. 090-54-03-66. 040083

USŁUGI transportowe, dzwign Polan 16 t i ciągnik siodłowy z naczeppą 20 t. Tczew, telefon (069) 31-20-31. 040076

KOMPUTEROWE przepisywanie tekstów. Tczew, tel. (069) 31-10-06. 041024

PROFESJONALNE układanie cyklicznie podłóg wszystkich typów. Tczew, tel. (069) 132-14-08. 041017

KUŚNIERSTWO i drobne usługi elektryczne, Eugeniusz Kapczyński, ul. Samborskiego 3, Tczew (obok Rejonu Energetycznego), tel. (069) 132-20-46. 040944

SZPACHLOWANIE, tapetowanie, malowanie. Tel. (069) 31-08-79. 040933

PRACOWNIA Krawiecka "Mira", Tczew, ul. Baczyńskiego 9, tel. (069) 31-29-95 poleca dekoracyjne szycie form, wystrój sypialni, nart, poduszki, Oferujemy tanie fraki. 041003

REMONTY mieszkan-łanu. Tel. (069) 16-21-44. 040838

ZESPÓŁ muzyczny, koncert, poprawiny za darmo. Tel. (069) 132-13-02, 31-39-53. 040874

NAPRAWA sprzętu RTV (u klienta). Tel. (069) 33-70-89. 040979

ZAKŁAD budowlany wykonuje usługi budowlane od A do Z, prace plytkarskie, murarsko-tylnarskie, posadzkarskie, malarskie, montaż szan i sufitów płyt gipsowych, wykonawstwo remontów (układanie od podstaw), rachunki VAT. Tel. (069) 31-70-55, od 19.00, tel. (069) 31-77-02. 04

HYDRAULICZNO-gazowe. Tel. (069) 132-23-98, po 15.00. 040873

IMPULS Zespół Muzyczny - wideofilmowanie. Telefon kont. (069) 132-22-46. Sprawdź pełną ofertę. 040864

KAFELKOWANIE, montaż paneli boazeryjnych, układanie podłóg szwedzkiej Tczew, tel. (069) 31-60-24. 040792

PROJEKT, nadzór budowlany. Tczew, tel. (069) 132-53-97. 040737

TRANSPORT osobowo-dostawczy. Tel. (069) 31-19-28. 040758

PROFESJONALNE czyszczenie i trzepanie dywanów, wykładzin, tapicerek i mebli oraz samochodowej. Tczew, tel. (069) 31-47-77, 31-07-81. 040731

WIDEOFILMOWANIE, fotografowanie. Tel. (069) 33-82-73. 040748

NAPRAWA: pralki, chłodziarki, sprzęt AGD. Pro-Dom, Tczew, ul. Czyżykowska 68, telefon (069) 31-16-07, 10.00-18.00. 040031

WIDEOFILMOWANIE. Tel. (069) 31-48-71. 040128

WIDEOFILMOWANIE. Tel. (069) 31-07-41. 040015

WIDEOFILMOWANIE. Tel. (069) 31-40-81 wew. 295. 040099

WIDEOFILMOWANIE. Tel. (069) 33-85-57. 040769

SUFITY podwieszane, malowanie, tapetowanie, boazerie, obicie drzwi, ocieplenie od wewnątrz. Tel. (069) 31-14-13. 04-pr

WIDEOFILMOWANIE. Tel. (069) 136-16-95. 040024

NAPRAWA chłodziarek, zamrażarek i pralek automatycznych. Józef Koliand, Tczew, tel. (069) 31-14-96. 040257

ZESPÓŁ muzyczny, wesela, zabawy. Tel. (055) 72-53-40, (055) 72-72-95. 041038

SPRZEDAŻ i montaż okien PCV, docieplenie, roboty remontowe. Tel. (069) 132-53-97. 041054

KAFELKOWANIE. Tel. (069) 31-53-09. 041197

CZYSZCZENIE dywanów. Tel. (069) 31-26-35, po 15.00. 340103

USŁUGI kafeletnicze. Tczew, ul. 1 Maja 9 (róg Sambora). 340111

USŁUGI ciesielskie, kafelki, budowlane, hydrauliczne, budowa od "0" pod klucz, rachunki VAT. Tczew, ul. Przybosa 3, tel. (069) 31-07-13. 340122

KOMPUTEROWE przepisywanie prac. Tczew, tel. (069) 33-83-91. 430041

ALARMY, domofony. Tel. (058) 72-18-63. 460029

DOCIEPLANIE domów sztypaniem granulowanym wdmuchanym w izolację - tanio. Tel. (058) 84-31-56. 460007

USŁUGI ogólnobudowlane, murarskie, ciesielskie, tylnarskie, montaż płyt gipsowych, remonty, kafelkowanie, kominki. Tel. grzecc. (058) 72-29-49, po 19.00. 460066

KURSY spawania E+G+Ar+C w Wejherowie. Tel. 78-35-66. 460070

WIDEOFILMOWANIE efekty. Tel. (058) 72-40-30. 460004